

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ ΠΣΤ' - ΤΕΥΧΟΣ 2 - ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2009
ΑΘΗΝΑΙ

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ
ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ίω. Γενναδίου 14 – 115 21 Ἀθήναι
Τηλ.: 210-72.72.253. Fax 210-72.72.251
<http://www.ecclesia.gr>
e-mail: periodika@ecclesia.gr

Ἐκδίδεται

Προνοία τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν
καὶ πάσης Ἑλλάδος
κ. **ΙΕΡΩΝΥΜΟΥ**

Ἰδιοκτησία τοῦ Κλάδου Ἐκδόσεων τῆς
Ἐπικοινωνιακῆς καὶ Μορφωτικῆς
Ἐπιχειρήσεως τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος

Ἐκδότης:
Ὁ Διευθυντὴς τοῦ Κλάδου Ἐκδόσεων
Ἀρχιμ. **Κύριλλος Μισακούλης,**
Ίω. Γενναδίου 14
115 21 Ἀθήναι

Ἀρχισυνταξία καὶ ἐπιμέλεια ὕλης
Κωνσταντῖνος Χολέβας

Διόρθωσις δοκιμίων:
Κωνσταντῖνος Χολέβας
Εὐαγγελία Χατζηφώτη
Βασίλειος Δ. Τζέροπος, Δρ. Θ.

Φωτογραφίες
Χρήστος Μπώνης

Στοιχειοθεσία - Ἐκτύπωση - Βιβλιοδεσία
ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗ ΔΙΑΚΟΝΙΑ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
Ἰασίου 1 – 115 21 Ἀθήναι
Τηλ.: 210-7272.356 – Fax 210-7272.380
<http://www.apostoliki-diakonia.gr>

Ἐπεύθυνος Τυπογραφείου:
Νικόλαος Κάλτζιας
Πρωτομαγιάς 3, Κρουσινέρι Ἀττικῆς

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΤΟ ΑΡΘΡΟΝ ΤΗΣ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ 83

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

Συγχαρητήριο Τηλεγράφημα τῆς Ἱερᾶς Συνόδου πρὸς τὸν Νεοεκλεγέντα Πατριάρχη
Μόσχας καὶ πάσης Ρωσίας κ. Κύριλλον 84

Συγχαρητήριο Τηλεγράφημα τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου στὸν Ἀρχιεπίσκοπο
μὲ τὴν εὐκαιρία συμπληρώσεως ἐνὸς ἔτους ἀπὸ τῆς ἀναρρήσεώς του στὸν Ἀρχιεπι-
σκοπικὸ Θρόνο 85

ΟΜΙΛΙΑΙ

Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ. Βαρθολομαίου,
«Ὁρθοδοξία καὶ νεωτερικότης ὄροι ἐνὸς ζωτικῆς διαλόγου» 86

Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερωνύμου,
Ὁμιλία στὸν Ἱ. Ναὸ τῆς Ὑπαπαντῆς τοῦ Κυρίου Καλαμάτας 90

Μητροπολίτου Σερρών καὶ Νιγηρίτης κ. Θεολόγου,
Μνήμη Ἀρχιεπισκόπου Χριστοδούλου 94

ΤΟ ΘΕΜΑ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Ἐκδηλώσεις εἰς μνήμην ἱεροῦ Φωτίου στὴν Ἱερὰ Μονὴ Πεντέλης 98

ΣΥΝΟΔΙΚΑ ΑΝΑΛΕΚΤΑ

Πρωτοπρεσβυτέρου Γρηγορίου - Τηλεμάχου Σταμκοπούλου,
Ἀνάπτυξη Βάσης Δεδομένων Ποιμαντικῆς Στήριξης 102

Ν. Ε. Μυρίδη,
Προτυποποίηση Θεολογικῆς Ἰστοσελίδας στὸ Διαδίκτυο 108

ΠΡΟΚΗΡΥΞΕΙΣ - ΚΛΗΤΗΡΙΑ ΕΠΙΚΡΙΜΑΤΑ 116

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ 120

ΔΙΟΡΘΟΔΟΞΑ ΚΑΙ ΔΙΑΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΑ 132

Στις 6 Φεβρουαρίου ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος ἐτίμησε, ὅπως κάθε χρόνο, τὴ μνήμη τοῦ προστάτου τῆς Ἁγίου Φωτίου, Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως τοῦ Μεγάλου. Τὸ Θέμα τοῦ Μηνὸς τοῦ παρόντος τεύχους ἀναφέρεται στὶς σχετικὲς ἐορταστικὲς ἐκδηλώσεις, οἱ ὁποῖες ἔλαβαν χώρα στὴν Ἱερὰ Μονὴ Πεντέλης.

Ἐνα ἄλλο σημαντικὸ γεγονός τῶν τελευταίων ἡμερῶν ὑπῆρξε ἡ ἐκλογή τοῦ Μητροπολίτου Σμολὲνσκ Κυρίλλου στὸν θρόνο τοῦ Πατριάρχου Μόσχας καὶ πάσης Ρωσίας μετὰ τὴν κοίμηση τοῦ μακαριστοῦ Πατριάρχου κυροῦ Ἀλεξίου Β΄. Στὸ τεῦχος αὐτὸ θὰ διαβάσετε τὸ ἐπίσημο εὐχετήριο τηλεγράφημα τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καὶ τὴ σχετικὴ εἰδησεογραφία.

Ἐξ ἄλλου στὶς 7 Φεβρουαρίου συμπληρώθηκε ἕνας χρόνος ἀπὸ τὴν ἐκλογή τοῦ μέχρι τότε Μητροπολίτου Θηβῶν καὶ Λεβαδείας κ. Ἱερωνύμου ὡς Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ Προέδρου τοῦ σώματος τῆς Ἱεραρχίας. Μὲ τὴν εὐκαιρία αὐτὴ δημοσιεύουμε τὸ σχετικὸ εὐχετήριο γράμμα, τὸ ὁποῖο ἀπέστειλε ὁ Παναγιώτατος Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης κ. Βαρθολομαῖος. Δημοσιεύουμε ἐπίσης τὴν ὁμιλία, τὴν ὁποία ἐξεφώνησε ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Σερρών καὶ Νιγρίτης κ. Θεολόγος κατὰ τὸ ἐτήσιο μνημόσυνο τοῦ Μακαριστοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κυροῦ Χριστοδούλου, τὸ ὁποῖο ἐτέλεσε ἡ Ἱερὰ Σύνοδος στὸν Μητροπολιτικὸ Ναὸ Ἀθηνῶν.

Στὸ τεῦχος Νοεμβρίου 2008 εἶχαμε ἀναφερθεῖ στὴν ἐπίσκεψη τῆς Α.Θ.Π. τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ. Βαρθολομαίου στὴ Λαμία, δὲν εἶχαμε ὁμως λάβει ἐγκαίρως τὴν ὁμιλία, τὴν ὁποία ἐξεφώνησε ὁ Παναγιώτατος. Τὴ δημοσιεύουμε, ἔστω καὶ μὲ καθυστέρηση, στὸ παρὸν τεῦχος.

Στὴν στήλη «Συνοδικὰ Ἀνάλεκτα» συνεχίζουμε τὴ δημοσίευση τῶν εἰσηγήσεων, οἱ ὁποῖες παρουσιάσθηκαν κατὰ τὴν Ἡμερίδα μὲ θέμα: «Τὰ σύγχρονα Ἡλεκτρονικὰ Μέσα στὴν Ποιμαντικὴ Διακονία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος-Διαπιστώσεις καὶ Προοπτικὲς». Ἡ Ἡμερίδα πραγματοποιήθηκε στὸ Διορθόδοξο Κέντρο τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου Πεντέλης μὲ φορέα ὀργανώσεως τὴν Συνοδικὴ Ἐπιτροπὴ Θείας Λατρείας καὶ Ποιμαντικοῦ Ἔργου. Ὅταν ὀλοκληρωθεῖ ἡ δημοσίευση τῶν εἰσηγήσεων στὸ περιοδικὸ «ΕΚΚΛΗΣΙΑ», θὰ ἐκδοθεῖ σὲ τόμο ὅλο τὸ ὑλικὸ τῆς Ἡμερίδος.

Ἡ ὕλη τοῦ περιοδικοῦ συμπληρώνεται ἀπὸ τὶς Προκηρύξεις τῶν Ἱερῶν Μητροπόλεων καὶ ἀπὸ τὶς στήλες τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Χρονικῶν καὶ τῶν Διορθόδοξων καὶ Διαχριστιανικῶν εἰδήσεων. Ὅπως ἔχουμε ἐξηγήσει καὶ στὸ Ἄρθρο τῆς Συντάξεως τοῦ τεύχους Ἰανουαρίου 2009, κατόπιν ἀποφάσεως τῆς Ἐπιτροπῆς Διοικήσεως τῆς Ε.Μ.Υ.Ε.Ε. γίνεται προσπάθεια ἐμπλουτισμοῦ τῶν εἰδησεογραφικῶν στηλῶν τοῦ περιοδικοῦ «ΕΚΚΛΗΣΙΑ» καὶ στὸν τομέα αὐτὸ ζητοῦμε τὴ συνεργασία τῶν κατὰ τόπους Ἱερῶν Μητροπόλεων, τῶν Πατριαρχείων καὶ τῶν Αὐτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν.

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

**ΣΥΓΧΑΡΗΤΗΡΙΟ
ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ
ΤΗΣ
ΙΕΡΑΣ ΣΥΝΟΔΟΥ
ΠΡΟΣ ΤΟΝ
ΝΕΟΕΚΛΕΓΕΝΤΑ
ΠΑΤΡΙΑΡΧΗ
ΜΟΣΧΑΣ
ΚΑΙ ΠΑΣΗΣ
ΡΩΣΙΑΣ
κ. ΚΥΡΙΛΛΟΝ**

(2.2.2009)

Τῆ ΑΥΤΟΥ ΜΑΚΑΡΙΟΤΗΤΙ Τῷ ΠΑΤΡΙΑΡΧῆ ΜΟΣΧΑΣ
ΚΑΙ ΠΑΣΗΣ ΡΩΣΙΑΣ ΚΥΡΙῶ ΚΥΡΙΛΛῶ.
ΕΙΣ ΜΟΣΧΑΝ.

ΠΑΝΥ ΑΣΜΕΝΩΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΘΕΝΤΕΣ ΕΠΑΞΙΑΝ, ΧΑΡΙΤΙ ΘΕΟΥ, ΕΚΛΟΓΗΝ ΥΜΕΤΕΡΑΣ ΜΑΚΑΡΙΟΤΗΤΟΣ ΕΙΣ ΠΕΡΙΒΛΕΠΤΟΝ ΚΑΙ ΠΟΛΥΕΥΘΥΝΟΝ ΘΕΣΙΝ ΠΡΟΚΑΘΗΜΕΝΟΥ ΤΗΣ ΕΝ ΡΩΣΙΑ ΣΥΝΕΚΛΕΚΤΗΣ, ΕΥΧΟΜΕΘΑ ΕΞ ΟΛΗΣ ΚΑΡΔΙΑΣ ΟΠΩΣ Ο ΘΕΙΟΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΔΟΜΗΤΩΡ ΑΝΑΔΕΙΚΝΥῆ ΥΜΑΣ ΦΑΡΟΝ ΑΕΙ-ΛΑΜΠΗ ΤΩΝ ΙΕΡΩΝ ΠΑΡΑΔΟΣΕΩΝ ΕΝ Τῇ ΚΑΤΑ ΡΩΣΙΑΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑ ἘΧΑΡΙΖΟΜΕΝΟΣ ΤΗΝ ΠΡῶΤΙΕΡΑΡΧΙΚΗΝ ΠΟΙΜΑΝΤΟΡΙΑΝ ΥΜΩΝ ΜΑΚΡΑΝ ΚΑΙ ΓΑΛΗΝΙΩΣΑΝ, ΑΛΗΣΤΟΝ ΤΟΙΣ ΕΠΙΓΙ-ΓΝΟΜΕΝΟΙΣ ΜΝΗΜΗΣ ΚΑΤΑΛΙΜΠΑΝΟΥΣΑΝ.

Ἀθήνησι 28ῆ Ἰανουαρίου 2009

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ

**Συγχαρητήριο
Τηλεγράφημα
τοῦ Οἰκουμενικοῦ
Πατριάρχου
στὸν Ἀρχιεπίσκοπο
μὲ τὴν εὐκαιρία
τῆς συμπληρώσεως
ἐνὸς ἔτους ἀπὸ
τῆς ἀναρρήσεώς του
στὸν Ἀρχιεπισκοπικὸ
Θρόνο τῶν Ἀθηνῶν**

(Φανάριον, 10.2.2009)

Μακαριώτατον
Ἀρχιεπίσκοπον Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος
κύριον Ἰερώνυμον,
Εἰς Ἀθήνας.

Ἐπὶ τῇ συμπληρώσει ἔτους, χάριτι θεία, ἀπὸ τῆς ἀναρρήσεως τῆς Ὑμετέρας φίλης Μακαριότητος εἰς τὸν Ἀρχιεπισκοπικὸν Θρόνον τῶν Ἀθηνῶν συγχαίρομεν Αὐτῇ ἀπὸ τῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας καὶ προσωπικῶς καὶ δοξάζομεν τὸν Ἀρχιποίμενα Χριστὸν διὰ τὴν δωρεάν Του αὐτὴν πρὸς τὴν Ἀγιοτάτην Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος καὶ τὴν Ὁρθοδοξίαν ἐν τῷ συνόλῳ τῆς.

Ἡ κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο μαρτυρία Σας, Μακαριώτατε ἀδελφέ, ὑπῆρξε λίαν θετική καὶ ὠμίλησεν εἰς τὰς ψυχὰς τῶν ἀνθρώπων, οἱ ὅποιοι ἐκτιμοῦν βαθύτατα τὴν σεμνότητα καὶ τὸ ἄτυφον τοῦ χαρακτῆρος Σας, τὴν γνησιότητά Σας καὶ τὰς κοινωνικὰς Σας εὐαισθησίας, τὰς ὁποίας ἠκούσαμεν καὶ εἰς τὴν λαμπρὰν ἀπὸ τηλεοράσεως συνέντευξίν Σας.

Ἡμεῖς ἐν τῷ Οἰκουμενικῷ Πατριαρχεῖῳ ἐκτιμῶμεν μέγਾਲος τὴν ἐπιθυμίαν τῆς Ὑμετέρας Μακαριότητος ὅπως ἁρμονικῶς συνεργάζεται μετ' αὐτοῦ εἰς τὴν ἀντιμετώπισιν τῶν κοινῶν προβλημάτων τῆς Ὁρθοδοξίας καὶ ὑπολογίζομεν εἰς τὴν ἀγάπην καὶ τὸν σεβασμὸν Σας πρὸς τὴν ἐσταυρωμένην Μητέρα Ἐκκλησίαν τοῦ Γένους.

Μακαριώτατε, εὐχόμεθα νὰ ἐορτάσητε πλείστας ὄσας ἐπετείους τῆς ἐκλογῆς Σας, πάντοτε ἐν ὑγιείᾳ καὶ δυνάμει πολλῇ, κοντὰ εἰς τὸν ἄνθρωπον καὶ τὰ προβλήματά του, στοργικὸς πατὴρ καὶ παραστάτης αὐτοῦ, διερμηνεὺς καὶ ἐκφραστὴς τῆς μέχρι Σταυροῦ ἀγάπης τοῦ Θεοῦ πρὸς αὐτόν. Ἄξιος!

Σᾶς ἀσπαζόμεθα ἐν Χριστῷ
μετὰ βαθείας ἀγάπης καὶ τιμῆς

† Ὁ Κωνσταντινουπόλεως Βαρθολομαῖος

ΟΜΙΛΙΑΙ

**«Ὁρθοδοξία
καὶ νεωτερικότητος:
ὄροι ἐνὸς ζωτικῶ
διαλόγου»**

(Διάλεξη τοῦ Παναγιωτάτου
Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου
κ. Βαρθολομαίου στό Πανε-
πιστήμιο Στερεᾶς Ἑλλάδος,
Λαμία, 7.11.2008)

Ὁ πολιτισμὸς τῆς νεωτερικότητος ἐπηρέασεν εἰς βάθος τὴν ἱστορικὴν πορείαν ὀλοκλήρου τῆς ἀνθρωπότητος. Κατὰ τοὺς τελευταίους αἰῶνας ἐγεννήθησαν τὰ θαύματα τῆς ἐπιστήμης καὶ τῆς τεχνολογίας, ἡ συνταγματικὴ δημοκρατία, τὰ δικαιώματα τοῦ ἀνθρώπου, τὰ κοινωνικὰ κινήματα, ἡ ἀνοικτὴ κοινωνία, ἐπετεύχθη ἀλματώδης οἰκονομικὴ ἀνάπτυξις καὶ ἐντυπωσιακὴ ἄνοδος τοῦ βιοτικῶ ἐπιπέδου διὰ σημαντικὸν ἀριθμὸν ἀνθρώπων. Κατὰ τοὺς νεωτερικοὺς χρόνους ἐγνωρίσαμεν ὅμως καὶ πολλὰ δεινὰ, τὰς μεγάλας πολιτικάς, κοινωνικάς καὶ οἰκονομικάς κρίσεις, τὸν κλονισμὸν τῶν θεσμῶν καὶ τῶν παραδοσιακῶν ἀξιῶν, τοὺς φονικοὺς παγκοσμίους πολέμους, τὴν καταστροφὴν τοῦ φυσικοῦ περιβάλλοντος, ἀνείπωτον βίαν καὶ βαρβαρότητα.

Ἐξήσαμεν, ὄντως, τὴν «διαλεκτικὴν» καὶ τὴν ἀμφισημίαν τοῦ νεωτερικοῦ πολιτισμοῦ, κοιτίδα τοῦ ὁποῖου ὑπῆρξε τὸ κίνημα τοῦ Διαφωτισμοῦ. Ὁ Διαφωτισμὸς θεωρεῖται δικαίως ὡς μία βαθεῖα τομὴ εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς ἀνθρωπότητος, ἡ ὁποία προεκάλεσε καθοριστικάς ἀνατροπὰς εἰς τὴν σχέσιν τοῦ ἀνθρώπου μὲ τὸν Θεόν, μὲ τὸν ἑαυτὸν του, μὲ τὸν συνάνθρωπον καὶ μὲ τὸν κόσμον. Τὰ μεγάλα ὄραματα τοῦ Διαφωτισμοῦ, παρὰ τὰς ποικίλας ἀμφισβητήσεις των, ὄχι μόνον δὲν ἔχουν ἀπολέσει τὸν δυναμισμὸν καὶ τὴν ἐγκυρότητά των, ἀλλὰ φαίνεται ὅτι σήμερον ἀναπτύσσουν τὴν παγκόσμιον δυναμικὴν των. Εἰς τὴν ἐποχὴν τῆς μετανεωτερικότητος ἢ τῆς ὑστέρως νεωτερικότητος ζῶμεν τὴν παγκοσμιοποίησιν τῶν ἐπιτευγμάτων τοῦ νεωτερικοῦ πολιτισμοῦ, παραλλήλως πρὸς τὴν ἀπομυθοποίησιν τῶν «μεγάλων ἀφηγήσεων» του.

Εἶναι προφανὲς ὅτι καὶ αἱ θρησκείαι, ὡς ζῶσαι ἐντὸς αὐτοῦ τοῦ πολιτισμικοῦ πλαισίου, εἶναι ἐκ τῶν πραγμάτων ὑποχρεωμέναι νὰ λάβουν θέσιν, νὰ διατυπώσουν τὴν ἰδικὴν των πρότασιν ζωῆς ἐν ὄψει τῶν συγχρόνων προκλήσεων. Τὸ πρόβλημα τῶν σχέσεων των μὲ τὴν νεωτερικότητα εἶναι ἐν ἐκ τῶν πλέον δυσκόλων ἐρωτημάτων, τὰ ὁποῖα ἐτέθησαν ποτὲ εἰς τὰς θρησκείας.

Καὶ ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία ζῆ μέσα εἰς τὸ ἱστορικόν, κοινωνικὸν καὶ πολιτισμικὸν πλαίσιον, τὸ ὁποῖον ὀρίζουν ἡ νεωτερικότης καὶ αἱ πολυδιάστατοι ἐπιρροαὶ τῆς, ὅπου καὶ καλεῖται νὰ δώσῃ τὴν μαρτυρίαν περὶ τοῦ σταυρωθέντος, ἀναστάντος καὶ ἐρχομένου Χριστοῦ, νὰ σαρκώσῃ τὴν ζωτικὴν χριστιανικὴν ἀλήθειαν περὶ τοῦ Θεοῦ, τοῦ ἀνθρώπου καὶ τοῦ κόσμου.

Τὸ πρῶτο βῆμα διὰ τὴν Ὁρθοδοξίαν εἶναι, εἰς τὸ σημεῖον αὐτό, ἡ ὑπέρβασις τῆς δῆθεν αὐτονοήτου ἀρνητικῆς στάσεως ἔναντι τοῦ Διαφωτισμοῦ, ἡ ἀνακάλυψις τοῦ «ἀνθρωπίνου προσώπου» τῆς νεωτερικότητος καὶ ἡ θεώρησις τοῦ ἀνθρωπισμοῦ ὡς συμμάχου εἰς τὸν καλὸν ἀγῶνα διὰ τὴν ἐλευθερίαν. Χωρὶς οὐσιαστικὴν συνάντησιν καὶ διάλογον μὲ τὴν νεωτερικότητα δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἀρθρωθῇ καίριος χριστιανικὸς θεολογικὸς λόγος, ὁ ὁποῖος νὰ ἐγγίξῃ τὸν σύγχρονον ἀνθρωπον καὶ νὰ ἀπαντᾷ εἰς τὰ ἀγωνιώδη ὑπαρξιακὰ ἐρωτήματά του.

Ὁ Διαφωτισμὸς καὶ ὁ Χριστιανισμὸς εὐρίσκοντο, βεβαίως, ἐπὶ μακρὸν ἐπὶ ποδὸς πολέμου. Τὰ κινήματα, τὰ ὁποῖα, ἀπὸ τοῦ 18ου αἰῶνος μέχρι σή-

μερον, ήγωνίσθησαν διὰ τὴν ἐλευθερίαν καὶ τὰ δικαιώματα τοῦ ἀνθρώπου, ἐστρέφοντο ἀπροκαλύπτως κατὰ τῆς Ἐκκλησίας, τὴν ὁποῖαν ἀντιμετώπιζον ὡς κατάλοιπον ἐνὸς σκοτεινοῦ παρελθόντος καὶ ὡς ἀνασταλτικὸν παράγοντα διὰ τὴν πρόοδον τῆς ἀνθρωπότητος. Πέραν αὐτοῦ, ἡ ἐλευθερία τῆς θρησκείας ὡς δικαίωμα τοῦ ἀνθρώπου κατενοήθη ὡς ἐλευθερία ἀπὸ τὴν θρησκείαν καὶ ὡς ἐλευθερία κατὰ τῆς θρησκείας.

Ἦτο φυσικὸν αἱ χριστιανικαὶ ἐκκλησίαι νὰ διαφωνήσουν μὲ τὸν τρόπον μὲ τὸν ὅποιον οἱ ἐκπρόσωποι τοῦ Διαφωτισμοῦ ἠρμήνευσαν τὴν ἐλευθερίαν τοῦ ἀνθρώπου. Εἶδον εἰς τὴν αὐτονομίαν, εἰς τὸ ἀγωνιστικὸν αὐτὸ σύνθημα τοῦ Διαφωτισμοῦ, τὴν αὐτοαποθέωσιν τοῦ ἀτόμου, τὴν προσπάθειαν αὐτοῦ νὰ ἀπαλλαγῇ ἀπὸ τὰς ἑτερονόμους δεσμεύσεις, αἱ ὁποῖαι προήρχοντο ἐκ τῶν θεσμῶν, ἐκ τῆς παραδόσεως καὶ τῆς θρησκείας. Ἐγράφη ὅτι οὐδεμία ἔκφρασις τοῦ νεωτερικοῦ πνεύματος ὑπῆρξεν, ἡ ὁποία νὰ μὴν ἀντιμετώπισεν ἀρχικῶς τὴν ἀντίδρασιν καὶ ἀντίστασιν τῶν ἐκκλησιῶν καὶ τῆς θεολογίας. Ἀκόμη καὶ σήμερον, αἱ προκαταλήψεις καὶ ἡ δυσπιστία μεταξὺ ἐκπροσώπων τοῦ Χριστιανισμοῦ καὶ τῆς νεωτερικότητος δὲν ἔχουν ἐκλείψει.

Εἶναι, βεβαίως, γεγονὸς ὅτι μεταξὺ τῆς χριστιανικῆς εἰκόνης τοῦ ἀνθρώπου καὶ τῆς ἀνθρωπολογίας τοῦ Διαφωτισμοῦ ὑπάρχουν ριζικαὶ διαφοραί. Οἱ ὄροι ὀρθολογισμὸς, ἀτομοκεντριζισμὸς, δικαιωματισμὸς, ὑπερραιοδόξος θεώρησις τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως, ἐνδοκοσμικὸς προσανατολισμὸς κ.ἄ., μὲ τοὺς ὁποίους ἡ χριστιανικὴ θεολογία ἐκφράζει τὴν κριτικὴν τῆς εἰς τὴν νεωτερικὴν ἀνθρωπολογίαν, στρέφουν τὴν προσοχὴν μας εἰς οὐσιαστικὰ προβλήματα μεταξὺ Χριστιανισμοῦ καὶ νεωτερικότητος. Ἡ ὑψίστη μορφή ἐλευθερίας διὰ τὴν Ὀρθοδοξίαν δὲν εἶναι ἡ αὐτονομία τοῦ ἀτόμου καὶ ἡ διεκδίκησις δικαιωμάτων διὰ τὸν ἑαυτὸν μας, ἀλλὰ ἡ ἐκουσία παραίτησις ἀπὸ τὰ «ἀτομικά» δικαιώματά μας, εἰς τὸ ὄνομα τῆς ἀγάπης. Ἡ Ὀρθοδοξία εἶναι ὁ χώρος ἐκείνης τῆς ριζοσπαστικῆς ἐλευθερίας, ἡ ὁποία «οὐ ζητεῖ τὰ ἑαυτῆς», ἀλλὰ διακονεῖ. Αἱ διαφοραὶ αὗται δὲν ἐπιτρέπουν νὰ ἀρθῇ ἡ ἔντασις μεταξὺ Χριστιανισμοῦ καὶ νεωτερικοῦ πολιτισμοῦ, παραλλήλως ὅμως δὲν καταδικάζουν τοὺς δυὸ αὐτοὺς κόσμους εἰς μίαν ἀδιέξοδον ἀντιπα-

ράθεσιν. Αἱ δυσκολίαι διαλόγου Χριστιανισμοῦ καὶ Διαφωτισμοῦ δὲν σημαίνουν ὅτι ὑπάρχει οὐσιαστικὴ ἀσυμβατότης μεταξὺ τῶν δύο αὐτῶν μεγεθῶν.

Ἐπὶ τῇ βάσει τῶν λεχθέντων περὶ τῆς σχέσεως χριστιανικῆς καὶ νεωτερικῆς ἀνθρωπολογίας, σημειοῦμεν τὰ ἑξῆς, ἀναφορικῶς πρὸς τὸν ἀντίλογον καὶ τὸν διάλογον Ὀρθοδοξίας καὶ νεωτερικότητος:

Εἰς τὴν καθ' ἡμᾶς Ἀνατολὴν ὑπάρχουν ἐκεῖνοι, οἱ ὁποῖοι ἀπὸ φόβον ἀλλοιώσεως τῆς ὀρθοδόξου ἡμῶν ταυτότητος, ἐκφράζουν ἕναν ἀκραῖον ἀντιδιαφωτισμὸν, ὑποτιμοῦν τὰς ἀνθρωπιστικὰς παραδόσεις τῆς Δύσεως καὶ περιχαρᾶκόνονται εἰς μίαν κλειστὴν Ὀρθοδοξίαν. Ἡ στάσις αὕτη ἀποκαλύπτει προκαταλήψεις καὶ ἀδυναμίας καὶ ἐμφανέστατα δὲν ἀποτελεῖ δημιουργικὴν ἀντιμετώπισιν τῆς προκλήσεως τοῦ νεωτερικοῦ πνεύματος. Ἡ κατάφασις τῶν νεωτερικῶν ἀνθρωπιστικῶν κατακτήσεων δὲν ὀδηγεῖ νομοτελειᾶς εἰς ἀμβλυνσιν τῆς ὀρθοδόξου αὐτοσυνειδησίας.

Ὁ διάλογος τῆς Ὀρθοδοξίας μὲ τὴν νεωτερικότητα δὲν πρέπει νὰ εἶναι ἀμυντικὸς, ὡς νὰ εἴχωμεν νὰ ἀντιμετωπίσωμεν μίαν ἀπειλὴν κατὰ τῆς παραδόσεως καὶ κατὰ τῆς ἰδιοπροσωπίας ἡμῶν. Εἶναι καιρὸς νὰ παύσωμεν νὰ ταυτίζωμεν τὸν Διαφωτισμὸν μὲ τὴν ἀντεκκλησιαστικὴν καὶ ἀθεϊστικὴν διάστασίν του, μὲ φονταμενταλισμὸν τῆς νεωτερικότητος, καθὼς καὶ νὰ ἀποδίδωμεν τὰ δεινὰ τῶν τελευταίων αἰώνων εἰς ἐπιρροάς του. Ὁ ἄνθρωπος εἶχεν ἀπολέσει τὸν παράδεισον πολὺ πρὶν ἀπὸ τὸν Διαφωτισμὸν καὶ τὴν νεωτερικότητα!

Ὅμως εἰς τὰς κοινωνίας μας ὑπάρχουν καὶ οἱ φωταδισταί, οἱ ὁποῖοι ἐκφράζουν πηγαῖον ἐνθουσιασμὸν διὰ τὴν πρόοδον, τὴν ὁποῖαν σηματοδοτεῖ καὶ ἐγγυᾶται ἡ δυτικὴ νεωτερικότης, ἐνῶ παραμένουν τελείως ἀνυποψίαστοι διὰ τὰς ἐσωτερικὰς ἀντιφάσεις καὶ τὴν διαλεκτικὴν τοῦ Διαφωτισμοῦ. Δι' αὐτοὺς ἡ Ὀρθοδοξία ἀνήκει εἰς τὴν προνεωτερικότητα, στερεῖται ἀνοικτοσύνης καὶ οἰκουμενικοῦ πνεύματος καὶ ρεπεῖ πρὸς τὸν φονταμενταλισμὸν καὶ τὸν ἔθνοκεντριζισμὸν. Οἱ ἀδιόρθωτοι ὅμως οὗτοι ὑπερνεωτερικοὶ ὀφείλουν νὰ κατανοήσουν ὅτι εἰς τὸ κέντρον τῆς ὀρθοδόξου ἀνθρωπολογίας εὐρίσκεται ἡ ἐλευθερία τοῦ ἀνθρωπίνου προσώπου. Ἡ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία πάντοτε ἐσεβάσθη τὰς πολιτισμικὰς ἰδιαιτερότητας τῶν λαῶν, εἰς τοὺς ὁποίους ἐκήρυξε τὸ χριστιαν-

νικόν εὐαγγέλιον. Οἱ ἐν λόγῳ εἶναι ἀνάγκη νὰ συνειδητοποιήσουν ὅτι ἀποτελεῖ παραλογισμόν νὰ στρέφεται τις κατὰ τοῦ Χριστιανισμοῦ, ἐν ὀνόματι τοῦ ἀνθρωπισμοῦ. Ὁ νεωτερικὸς ἀνθρωπισμὸς τῆς Δύσεως προϋποθέτει τὴν μακρὰν θητεῖαν τοῦ πολιτισμοῦ τῆς Δύσεως εἰς τὸν Χριστιανισμόν.

Ἐν ὄψει ὄλων αὐτῶν, τὸ ζητούμενον σήμερον διὰ τὴν Ὁρθόδοξον Ἐκκλησίαν καὶ τὴν θεολογίαν δὲν δύναται νὰ εἶναι ἡ συνολικὴ ἀπόρριψις τῆς νεωτερικότητος ἢ ἡ ἄκριτος ἀποδοχὴ τῆς. Ὁ κριτικὸς διάλογος ἀποτελεῖ καὶ ἐδῶ τὴν μοναδικὴν ὑπεύθυνον ἐπιλογὴν. Ἐννοεῖται, ὅτι ἡ υἰοθέτησις ἐκείνων τῶν στοιχείων τῆς νεωτερικότητος, ἐπὶ τῶν ὁποίων ἐθεμελιώθησαν αἱ σύγχρονοι δημοκρατικαὶ ἀνοικταὶ κοινωνίαι, δὲν σημαίνει ἀποδοχὴν τοῦ Διαφωτισμοῦ εἰς τὸ σύνολόν του, ἀκόμη καὶ τῶν ἀκραίων ἐκφάνσεών του. Ἀντιθέτως, θὰ ἀσκήσωμεν κριτικὴν εἰς τὰς ἀρνητικὰς ὄψεις τοῦ πολιτισμοῦ τῆς νεωτερικότητος, εἰς τὸν ἀκραῖον ὀρθολογισμόν, εἰς τὴν τεχνοκρατίαν, τὸν αὐτονομισμὸν, τὸν ἀντικοινωνικὸν ἀτομοκεντρισμὸν, εἰς τὴν «ἀπανθρωπίαν τοῦ δικαίωματος» καὶ τὴν ἀντιθρησκευτικὴν νεύρωσιν καὶ εἰς πολλὰ ἄλλα. Δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἀγνοήσωμεν ὅτι ἡ νεωτερικότης ἐξέθρεψε τὸν ἀνθρωπομονισμόν καὶ τὴν σχάσιν μεταξὺ ἀνθρώπου καὶ φύσεως. Ὁ ἄνθρωπος αὐτοεχρίσθη κυρίαρχος καὶ ἐξουσιαστής τῆς φύσεως, τὴν ὁποίαν ἀντικειμενοποίησε καὶ μετέτρεψεν εἰς μέσον τῆς εὐδαιμονοθηρίας του. Ἐκυριάρχησαν, μὲ καταστροφικὰς διὰ τὸ φυσικὸν περιβάλλον συνεπειάς, ἡ προτεραιότης τῆς κερδοφορίας ἔναντι τῆς ἀειφορίας, ἡ κτητικὴ ἀξιολογία ἔναντι τοῦ μετοχικοῦ πολιτισμοῦ, τὸ ἔχειν ἀπέναντι τοῦ εἶναι, οἱ οικονομικοὶ δείκται ἀπέναντι εἰς τοὺς περιβαλλοντικούς δείκτας, ἡ καταναλωτικὴ μανία ἀπέναντι εἰς τὴν βιωσιμότητα καὶ τὴν κοινωνικὴν ἀλληλεγγύην.

Παρ' ὅλα αὐτά, εἶναι τελείως ἄκαιρον νὰ καλλιεργῶνται καὶ σήμερον ἐντὸς τῆς ὀρθοδοξίας ἀντινεωτερικὸν πνεῦμα καὶ ἀπαξιωτικὰ θέσεις διὰ σύνολον τὸν σύγχρονον πολιτισμὸν καὶ νὰ ζητῆται καταφύγιον εἰς τὸν συντηρητισμὸν, εἰς προνεωτερικὰς, δῆθεν «παραδοσιακὰς», ἀξίας καὶ εἰς μίαν ἄγονον ἐσωστρέφειαν. Τοιοῦτοτρόπως, ὅμως, διὰ νὰ χρησιμοποιήσωμεν τοὺς σοφοὺς λόγους τοῦ μακαριστοῦ πνευματικοῦ ἡμῶν πατρός, τοῦ Μητροπολίτου Γέροντος

Χαλκηδόνος Μελίτωνος, «ὑποκρινόμενοι τὸ χθές, ἀπουσιάζομεν ἀπὸ τὴν σήμερον καὶ ἡ αὔριον ἔρχεται ἄνευ ἡμῶν».

Ἡ Ὁρθοδοξία, ὀφείλει νὰ προβάλλῃ σήμερον τὰς οἰκουμενικὰς τῆς ἀξίας καὶ ὄχι τὰ ἐπιμεριστικὰ τῆς στοιχεῖα. Πρέπει νὰ ἀσκήσῃ αὐτοκριτικὴν, ἐπειδὴ δὲν ἐτόνισε, μὲ μεγαλυτέραν ἔμφασιν, τὰς ἀνθρωπιστικὰς τῆς παραδοχὰς καὶ τὸ προσωποκεντρικὸν ἦθος τῆς, καὶ νὰ συνταχθῇ μὲ τὰς δυνάμεις ἐκείνας, αἱ ὁποῖαι ἀγωνίζονται διὰ τὴν ἐλευθερίαν, τὴν δικαιοσύνην καὶ τὴν εἰρήνην.

Ἡ δημιουργικὴ συνάντησις Ὁρθοδοξίας καὶ νεωτερικότητος δύναται νὰ λειτουργήσῃ ὡς πρότυπον διὰ τὰς μὴ-χριστιανικὰς θρησκείας, νὰ προσεγγίσουν τὴν νεωτερικότητα, νὰ ἀνακαλύψουν τὸ ἀνθρωπιστικὸν τῆς περιεχόμενον, νὰ ἀσκήσουν κριτικὴν εἰς τὰς ἀκρότητάς τῆς, ἀλλὰ καὶ νὰ ἀρχίσουν ἕναν εἰλικρινῆ διάλογον μὲ αὐτήν. Γνωρίζετε ὅτι ἡ πιὸ σκληρὴ κριτικὴ κατὰ τοῦ νεωτερικοῦ πολιτισμοῦ, τοῦ ἀτομοκεντρισμοῦ καὶ τοῦ ὕλισμοῦ του, προέρχεται σήμερον ἀπὸ τὰς μὴ χριστιανικὰς θρησκείας.

Διὰ τὸ γεγονὸς αὐτὸ δὲν εἶναι ἄμοιρος εὐθυνῶν καὶ ὁ ἴδιος ὁ δυτικὸς κόσμος, ἢ, καλύτερον, αἱ ἀλαζονικαὶ αὐτοῦ τάσεις, ἡ προκλητικὴ προβολὴ τῆς πολιτιστικῆς ὑπεροχῆς τῆς Δύσεως, ἡ ἰδεολογικοποίησις καὶ ἐπιλεκτικὴ χρῆσις τῶν δικαιωμάτων τοῦ ἀνθρώπου, ὁ φονταμενταλισμὸς πολλῶν νεωτερικῶν κινήματων, ἡ ἐκκοσμίκευσις, ἡ ἐπιδεικτικὴ κατανάλωσις καὶ ὁ εὐδαιμονισμὸς, ὁ ἀσύδοτος ἠθικὸς ὑποκειμενισμὸς κ.ἄ.

Ὁ σοβαρὸς καὶ ἀπροκατάληπτος διάλογος μεταξὺ νεωτερικότητος καὶ μὴ χριστιανικῶν θρησκειῶν θὰ ὠφελήσῃ τὰς δυὸ πλευράς, καθὼς καὶ τὴν ἱεράν ὑπόθεσιν τῆς εἰρήνης. Μὲ τὴν ἀλληλογνωριμίαν αὐξάνεται ἡ ἀμοιβαία ἐμπιστοσύνη, ὑπερβαίνεται ἡ ἐσωστρέφεια, ἀναπτύσσεται ὁ σεβασμὸς τῆς διαφορετικότητος, ἀνακαλύπτονται αἱ κοινὰ ἀνθρωπιστικὰ παραδόσεις, προωθεῖται ἡ συνεργασία καὶ ὁ κοινὸς καλὸς ἀγὼν διὰ τὸν ἄνθρωπον. Ἴσως, αἱ θρησκείαι νὰ εὐγνωμονοῦν, ἐκ τῶν ὑστέρων, τὸν νεωτερικὸν πολιτισμὸν διὰ τὴν εὐκαιρίαν ποῦ ἔδωκεν εἰς αὐτὰς νὰ συνειδητοποιήσουν καὶ νὰ προβάλουν τὸ ἀνθρωπιστικὸν περιεχόμενόν των!

Κυρίαί και κύριοι,

Τὰ μεγάλα προβλήματα τοῦ παρόντος δὲν εἶναι μόνον ἐπιστημονικά καὶ τεχνολογικά, κοινωνικά καὶ πολιτικά, ἀλλὰ καὶ ἠθικά, πνευματικά καὶ θρησκευτικά. Οἱ σύγχρονοι καιροὶ ἔχουν ἀνάγκη μᾶς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας ὡς χώρου τοῦ προσώπου καὶ τῆς ἐλευθερίας. Ἐντὸς τῆς ἀναλήτου οἰκονομοκρατίας, τοῦ παγκοσμιοποιημένου τεχνοπωλείου καὶ τῆς ἀπροσώπου κοινωνίας τῆς πληροφορίας, τοῦ διαχύτου ἀτομοκεντρισμοῦ καὶ τοῦ κολλεκτιβισμοῦ, κοσμικοῦ ἢ θρησκευτικοῦ τύπου, ὁ πολιτισμὸς τοῦ προσώπου, αἱ προσωποκεντρικαὶ προτεραιότητες ζωῆς καὶ ἐλευθερίας καὶ ὁ σχεσιακὸς τρόπος τοῦ βίου τῆς Ὁρθοδοξίας, ἀποτελοῦν ἐναλλακτικὴν πρότασιν ποιότητος ζωῆς. Ἐν πρόσωπον σημαίνει οὐδὲν πρόσωπον. Ἡ κόλασις δὲν εἶναι ἡ παρουσία τοῦ ἄλλου, ἀλλὰ ἡ ἀπουσία του. Δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ εἶμαι πρόσωπον, νὰ εἶμαι ἀληθῶς ἐλεύθερος, παρὰ ὡς ὄν σχέσεως, διὰ μέσου δηλαδὴ τοῦ ἄλλου. Δὲν ἀληθεύομεν παρὰ «ἐν ἀγάπῃ», «ἐν ἐκκλησίᾳ», διότι ἡ ἀλήθεια εἶναι κοινωνία καὶ ὄχι αὐτοβεβαίωσις τῆς ἀτομικότητος.

Ὁ πολιτισμὸς τοῦ προσώπου εἶναι ἀσύμβατος μὲ τὴν αὐτονόμησιν τῆς τεχνολογίας καὶ τῆς οἰκονομίας ἀπὸ τὰς πραγματικὰς καὶ ζωτικὰς ἀνάγκας τοῦ ἀνθρώπου, ἀπὸ τὸ «ὑπαρξιακὸν ἔχειν». Εἶναι ἀδιανόητον νὰ παράγωμεν ὅ,τι εἶναι τεχνικῶς δυνατὸν καὶ

ὅ,τι ὑπόσχεται κέρδος, χωρὶς νὰ διερωτώμεθα, ἂν αὐτὸ ὠφελῇ ἢ ἀπειλῇ τὸ ἀνθρώπινον πρόσωπον καὶ τὸν κόσμον του. Δὲν ὑπάρχει βιώσιμος οἰκονομία, χωρὶς κοινωνικὸν προσανατολισμὸν, χωρὶς δικαιοσύνην καὶ χωρὶς οἰκολογικὴν εὐθύνην καὶ σεβασμὸν τῆς κτίσεως. Εἰς τὸ μήνυμα ἡμῶν οἱ Προκαθήμενοι τῶν Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν κατὰ τὴν πρόσφατον Σύναξίν μας ἐν Φαναρίῳ εἶπομεν μεταξὺ ἄλλων: «Βιώσιμος οἰκονομία εἶναι ἐκείνη, ἡ ὁποία συνδυάζει τὴν ἀποτελεσματικότητα μὲ τὴν δικαιοσύνην καὶ τὴν κοινωνικὴν ἀλληλεγγύην».

Οὐδεὶς ἐτίμησε καὶ κατηξίωσε τὸ ἀνθρώπινον πρόσωπον τόσον ὅσον ἡ Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ. Πουθενὰ δὲν συνεφιλιώθη τόσον βαθέως ὁ νοῦς καὶ ἡ καρδία, ἡ πίστις καὶ ἡ γνῶσις, ἡ ἐλευθερία καὶ ἡ ἀγάπη, τὸ πνεῦμα καὶ ἡ ὕλη, τὸ ἄτομον καὶ ἡ κοινωνία, ὁ ἄνθρωπος καὶ τὸ περιβάλλον, ὅσον εἰς τὸ μετοχικὸν τρόπον τοῦ βίου τῆς Ἐκκλησίας, ὅπου ἡ ἐλευθερία καὶ ἡ ἀλήθεια δὲν εἶναι κτήσις, ἀλλὰ σχέσις. Ὁ Θεὸς τῶν Πατέρων ἡμῶν, ἀπὸ τῆς πρώτης ἕως τῆς τελευταίας σελίδος τῆς Βίβλου, ἐμφανίζεται ὡς «Θεὸς μεθ' ἡμῶν», ὡς ζωοδότης καὶ φιλόανθρωπος. Καὶ ὁ λόγος τῆς Ἐκκλησίας εἶναι καὶ θὰ παραμείνη παρέμβασις ὑπὲρ τοῦ ἀνθρώπινου προσώπου καὶ τοῦ κόσμου του, αὐτοῦ, τοῦ καλοῦ λίαν, οἴκου τῶν εἰκόνων τοῦ Θεοῦ.

**ΟΜΙΛΙΑ
ΤΟΥ
ΜΑΚΑΡΙΩΤΑΤΟΥ
ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ
ΑΘΗΝΩΝ ΚΑΙ
ΠΑΣΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
κ. ΙΕΡΩΝΥΜΟΥ
ΣΤΟΝ Ι. ΝΑΟ
ΤΗΣ ΥΠΑΠΑΝΤΗΣ
ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ
ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ**

(2.2.2009)

Σεβασμιώτατοι αδελφοί Ἀρχιερεῖς,
Ἐντιμώτατοι ἄρχοντες,
Ἀγαπητοί μου λοιποὶ ἀδελφοί,

Μὲ τὴν πρόσκληση καὶ τὴν ἄδεια τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου σας κ. Χρυσοστόμου προΐσταμαι τῆς Θείας Λειτουργίας στὸν πανηγυρίζοντα περικαλλῆ Ναὸ τῆς Ὑπαπαντῆς τοῦ Κυρίου, καὶ αἰσθάνομαι τὴν ἀνάγκη νὰ μοιρασθῶ μαζί σας μερικὲς σκέψεις σὲ σχέση μετὰ τὸ εὐαγγελικὸ ἀνάγνωσμα ποὺ πρὶν λίγο ἀκούσαμε.

Ἡ σημερινὴ μεγάλη γιορτὴ τῆς Χριστιανοσύνης, ἡ ἑορτὴ τῆς Ὑπαπαντῆς τοῦ Κυρίου, στρέφει τὸ νοῦ μας στὴν ἀνάμνηση τρυφερῶν ἀλλὰ καὶ μὲ ἔντονη θεολογικὴ σημασία στιγμῶν τῆς Ἐκκλησιαστικῆς μας Ἱστορίας καὶ Παράδοσεως. Οἱ εἰκόνες ποὺ ἀναδύονται μπροστὰ στὰ μάτια τῆς μνήμης, μᾶς προσκαλοῦν καὶ προκαλοῦν τὴν ποιμαντικὴ μας σκέψη νὰ συναντηθεῖ μὲ τὴν οὐσία, τὸ περιεχόμενον καὶ τὴ σημασία λόγων προφητικῶν, ποὺ ἀφοροῦν ὄχι μόνον στὸ παρελθὸν ἀλλὰ ἐπίσης στὸ παρὸν καὶ στὸ μέλλον τῆς Χριστιανοσύνης.

Τὸ εὐαγγελικὸ ἀνάγνωσμα τῆς ἑορτῆς μᾶς μεταφέρει αἰῶνες πίσω καὶ φέρνει ζωντανὴ μπροστὰ στὰ μάτια μας τὴν ὑπερφυσικὴ καὶ συνάμα ἐντελῶς ἀπλὴ καὶ ἀνθρώπινη εἰκόνα, κατὰ τὴν ὁποία ὁ δίκαιος καὶ εὐλαβὴς Συμεὼν δέχεται τὸν Θεὸ ὡς παιδί στὴν ἀγκαλιά του. Τὴ συγκλονιστικὴ στιγμὴ ποὺ ὁ εὐλογημένος αὐτὸς ἄνθρωπος «ἦλθεν ἐν τῷ πνεύματι εἰς τὸ ἱερόν» γιὰ νὰ συναντήσῃ «τὸ παιδίον Ἰησοῦν» ποὺ ἔφεραν οἱ γονεῖς του ἐκεῖ «κατὰ τὸ εἰθισμένον τοῦ νόμου περὶ αὐτοῦ» (Λουκ. 2,27) βίωσε τὴν ἐκπλήρωση μιᾶς προφητείας μὲ οἰκουμενικὲς καὶ αἰώνιες συνέπειες, ἡ ὁποία, ὡστόσο, τὸν ἀφοροῦσε προσωπικά, ἀφοῦ ἦταν ὀρισμένος «ὑπὸ τοῦ πνεύματος τοῦ ἁγίου» νὰ μὴν πεθάνῃ πρὶν νὰ συναντήσῃ «τὸν Χριστὸν Κυρίου» (Λουκ. 2,26).

Τὸ μεγαλεῖο τῆς ἐμπειρίας καὶ ἡ πείρα ἀπὸ κάθε λόγο καὶ ἔννοια σημασία τῶν γεγονότων συνοψίζονται σὲ μιὰ λιτὴ διατύπωση, ποὺ ἀναβλύζει ἀπὸ τὴν πλήρη Πνεύματος Ἁγίου καρδιὰ τοῦ Συμεὼν καὶ γίνεται δοξολογία καὶ ὕμνος, ἡ ὁποία ἔκτοτε ἐπαναλαμβάνεται ἀδιάκοπα μέσα στὴ λατρευτικὴ ζωὴ τῆς Ἐκκλησίας:

«Νῦν ἀπολύεις τὸν δοῦλόν σου, δέσποτα, κατὰ τὸ ῥῆμά σου ἐν εἰρήνῃ· ὅτι εἶδον οἱ ὀφθαλμοί μου τὸ σωτήριόν σου ὃ ἠτοίμασας κατὰ πρόσωπον πάντων τῶν λαῶν, φῶς εἰς ἀποκάλυψιν ἐθνῶν καὶ δόξαν λαοῦ σου Ἰσραὴλ» (Λουκ. 2, 30-32).

Ὅμως τὸ ξεχείλισμα τῆς καρδιᾶς τοῦ ταπεινοῦ ἀνθρώπου, ποὺ τοῦ χαρίστηκε νὰ εὐλογήσῃ καὶ νὰ κρατήσῃ στὴν ἀγκαλιά του τὸ Θεό, δὲν σταματᾷ ἐδῶ. Εὐλογώντας τοὺς ἔκθαμβους καὶ ἀπορημένους γονεῖς τοῦ παιδίου Ἰησοῦ, καὶ δι' αὐτῶν ὅλους ἐμᾶς, καταθέτει ἐνώπιον τῶν ἀνθρώπων καὶ τῆς Ἱστορίας λόγο προφητικὸ. Λόγο ποὺ σημάδεψε, σημάδεύει καὶ θὰ σημάδεύει μέχρι τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος τὴν κτίση ὀλάκαιρη:

«Καὶ εὐλόγησεν αὐτοὺς Συμεὼν καὶ εἶπεν: Ἴδου οὗτος κεῖται εἰς πᾶσιν καὶ ἀνάστασιν πολλῶν ἐν τῷ Ἰσραὴλ καὶ εἰς σημεῖον ἀντιλεγόμενον». Ἀμέ-

σως μετά άπευθυνόμενος στην Παναγία την προειδοποιεί: «*και σου δε αυτής την ψυχήν διελεύσεται ρομφαία, όπως αν άποκαλυφθώσιν εκ πολλών καρδιών διαλογισμοί*», (Λουκ. 2, 34-35).

Άπό τότε μέχρι σήμερα ο Ίησοϋς Χριστός «*κειται εις πώσιν και άνάστασιν πολλών*». Άπό τότε μέχρι σήμερα και μέχρι τη Δευτέρα ένδοξο Παρουσία Του είναι και θα είναι «*σημείον άντιλεγόμενον*».

Ίδου λοιπόν σε λίγες λέξεις διατυπωμένο το *θαῦμα της σωτηρίας του ανθρώπου, το δρᾶμα και η έλπίδα της ύπαρξης, το νόημα της ζωής και η νίκη κατά του θανάτου, η ένανθρώπιση του Θεού και η θεοποίηση του ανθρώπου*. Και ενώπιόν μας η τραγική αλήθεια: Ο Χριστός –και έπομένως η διδασκαλία του και η Έκκλησία Του– θα είναι έσαεί «*σημείον άντιλεγόμενον*».

Κάθε φορά που ο λόγος του Εύαγγελίου θα βρίσκεται σε αντίθεση με τα έγκόσμια συμφέροντα κάθε έποχης,

–κάθε φορά που η Άλήθεια θα αντιπαρατίθεται στο ιδιοτελές ή θανατηφόρο ψεύδος,

–κάθε φορά που η Άγάπη θα αντιπαρατίθεται στις δυνάμεις του κακού,

–κάθε φορά που η Έκκλησία θα ύποδεικνύει που οδηγούν τα πάθη και η άμαρτία,

–τότε ο Σταυρός και η Άνάσταση του Χριστού θα είναι «*σημείον άντιλεγόμενον*».

Και κάθε φορά που ο καθένας από μᾶς, όποια θέση και αν έχει μέσα στο σώμα της Έκκλησίας, κληρικός ή λαϊκός, ένάρετος ή άμαρτωλός, νέος ή ήλικιωμένος, δυνατός ή αδύνατος, άντιμετωπίσει την ανάγκη να άναμετρηθεί με καταστάσεις, που άναπόφευκτα θα δοκιμάσουν την πίστη στο Θεό, με όποιο τρόπο και αν αυτό συμβεί, τότε θα συνειδητοποιεί το βάρος που έχει η προειδοποίηση του Συμεών προς την Παναγία Μητέρα του Θεού, ότι «*αυτής την ψυχήν διελεύσεται ρομφαία, όπως αν άποκαλυφθώσιν εκ πολλών καρδιών διαλογισμοί*».

Έπιτρέψτε μου, όμως, να ισχυριστώ πως αυτή η προειδοποίηση έχει ιδιαίτερη σημασία στις μέρες μας.

Ο σύγχρονος κόσμος έχει διαποτιστεί από την πεποίθηση ότι η πίστη στο Θεό εκφράζει άπλως μιᾶ παρωχημένη νοοτροπία του παρελθόντος. Ο πάλαι ποτέ

χριστιανικός κόσμος της Δύσης και της Άνατολής μοιάζει να έχει εκκοσμικευθεί πλήρως. Στον μεταχριστιανικό κόσμο που ζούμε σήμερα το ήθος και η νοοτροπία που εκφράζεται και καλλιεργείται από τις διάφορες ήγεσίες είτε πολιτικές είτε πνευματικές είναι αυτές, θέτει στην πράξη έν άμφιβόλω τα πλέον ούσιώδη της πίστης στον Χριστό.

Η παιδεία, ο πολιτισμός, η τέχνη, αλλά και η μέριμνα για τα καθημερινά του βίου, την ύγεια, το περιβάλλον ή την ποιότητα της ζωής άπογυμνώνονται όλο και περισσότερο από τις αρχές και τις αξίες που έμπνέει και καλλιεργεί μιᾶ γνήσια χριστιανική πίστη και διδασκαλία, έπιτρέποντας όλο και περισσότερο στην άπληστία, στο ιδιοτελές άτομικό ή όμαδικό συμφέρον ή στον έμπρακτο μηδενισμό να δηλητηριάσουν τον κοινό βίο, να ύποθηκεύουν το μέλλον των παιδιών μας και να δολοφονούν την έλπίδα.

Ίδιαίτερα σήμερα στη δύσκολη έποχή μας ως πρόσκομμα και εμπόδιο καταγράφονται τα πάθη και οι διαστροφές κάποιων ένηλίκων, που τραυματίζουν, κακοποιούν ή εκμεταλλεύονται την παιδική άθωότητα. Για αυτά τα νοσηρά και νοσογόνα φαινόμενα δέν χωροϋν συμβιβασμοί και παραγραφές από όλους όσοι κατέχουμε θέση ευθύνης και διακονίας.

Βρισκόμενοι κυριολεκτικά μέσα στη δίνη όλων αυτών των θλιβερών φαινομένων, των άδίκων πολέμων, της καταστροφής του πλανήτη, της παγκόσμιας οικονομικής αλλά και ιδεολογικής και πνευματικής κρίσης, έμεις οι Χριστιανοί καλούμαστε να έγερθοϋμε από την μακαριότητα της αυτοδικαιωτικής και φυγόπονης καταφυγής στο ένδοξο παρελθόν μας και να άναμετρηθοϋμε με τις προκλήσεις του σήμερα.

Είναι καιρός, έχοντας επίγνωση της λαμπρότητας και γνώση των ούσιωδών του παρελθόντος μας, να άναμετρηθοϋμε με την τραγικότητα των όσων χαρκτηρίζουν τη σύγχρονη πραγματικότητα. Να άντιπαραθέσουμε λόγο έμπρακτο και πράξη έλλογη στα φαινόμενα και τις καταστάσεις της φθοράς, της παρακμής και της έλλείψεως όραμάτων, με νόημα ζωής και νοημάτων ικανών να μετατρέπουν την άπλη έπιβίωση σε ζωή που νικά τον θάνατο.

Εϋλόγα, όμως, θα άναρωτηθεί κάποιος: όταν η ζωή μας πορεύεται άνάμεσα σε όλα αυτά τα τραγικά γεγονότα που βιώνει η οικουμένη,

—όταν προσπαθοῦμε νὰ ἐπιβιώσουμε ἀνάμεσα στὴν κατάρρευση ἀξιῶν, ἰδεολογιῶν, φιλοσοφιῶν, ἔθνῶν καὶ πολιτισμῶν,

—όταν τὰ πάντα ἀμφισβητοῦνται ἔργῳ καὶ λόγῳ,

—όταν ἡ παγκόσμια οἰκονομικὴ κρίση προτάσσει τὸν ἀγῶνα ἐπιβιώσεως ὑπεράνω ὅ,τιδήποτε ἄλλου, τότε

—εἶναι εὐκόλο καὶ ρεαλιστικὸ νὰ ζητᾶμε ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους νὰ στραφοῦν ξανά στὴν πίστη τοῦ Χριστοῦ;

Ὡς πρὸς τοὺς τελευταίους προβληματισμούς, ὁ λόγος τῶν ἁγίων καὶ τῶν πατέρων τῆς Ἐκκλησίας μας καὶ πολὺ ρεαλιστικὸς καὶ ἐξαιρετικὰ ἐπίκαιρος.

Ὁ Ἱερὸς Χρυσόστομος, σχολιάζοντας τοὺς λόγους τοῦ Συμεῶνος κατὰ τὴν Ὑπαπαντὴ τοῦ Κυρίου σημειώνει ὅτι τὸ «ἀντιλεγόμενον σημεῖον» εἶναι «τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ὃ οἶδεν ἡ Ἐκκλησία σωτήριον τοῦ κόσμου» (PG 50,812). Καὶ συνεχίζει μὲ μιὰ τολμηρὴ διατύπωση: Ἡ ὑπαρξη τοῦ ἀντιλόγου βοηθᾷ «ἵνα νικήσῃ ἡ ἀλήθεια· ἄνευ γὰρ ἀντιλογίας ὀλόκληρος οὐ γίνεται νίκη». Δηλαδή ὁ ἀντίλογος δὲν εἶναι μόνο ἀρνητικὸ γεγονός, ὅταν αὐτὴ ἡ ἀμφισβήτηση μπορεῖ νὰ καταλήξῃ σὲ ἀποδοχὴ τῆς ἀλήθειας μετὰ λόγου γνώσεως. Γιατί, χωρὶς ἀντιλογία, καὶ ἐπομένως χωρὶς ἐλεύθερη ἀποδοχὴ τῆς ἀλήθειας δὲν μποροῦμε νὰ μιλάμε γιὰ ὀλοκληρωμένη νίκη.

Ἴδου λοιπὸν πόσο ἐπίκαιρος εἶναι ὁ μᾶλλον πικρὸς λόγος πού ἀπηύθυνε ὁ Συμεὼν εἰδικὰ πρὸς τὴν Θεοτόκο κατὰ τὴν Ὑπαπαντὴ τοῦ Κυρίου, ὅταν στραφεὶς πρὸς αὐτήν, τῆς εἶπε χωρὶς περιστροφές: ὁ Χριστός, τὸ παιδί πού κρατῶ αὐτὴ τὴ στιγμὴ στὰ χέρια μου, «κεῖται εἰς πῶσιν καὶ ἀνάστασιν πολλῶν», καὶ τὴν καρδιά σου θὰ διαπεράσει πολεμικὸς πέλεκυς, ὥστε νὰ ἀποκαλυφθοῦν οἱ λογισμοὶ πολλῶν καρδιῶν.

Ὁ πατερικὸς λόγος εἶναι τολμηρὸς καὶ συνάμα φιλόανθρωπος.

Στὸ σύγχρονο ἄνθρωπο πού ἀμφισβητεῖ τὸν Θεὸ καὶ τὴν πίστη ὑπὸ τὴν ἐπήρεια τῶν σύγχρονων πειρασμῶν καὶ δοκιμασιῶν ὁ Ἱερὸς Χρυσόστομος ἀπαντᾷ εὐθέως: «οὐδεὶς ἀπειραστος γέγονε, κατὰ τὴν προφητείαν τοῦ δικαίου Συμεῶν»: δὲν ὑπάρχει κανεὶς πού δὲν δοκιμάζεται ἢ πίστη του καὶ δὲν δικαιούται νὰ ἔχει πειρασμοὺς ἀμφιβολιῶν. Καὶ πρώτη ἀπὸ ὄλους

τοποθετεῖ σὲ αὐτὴ τὴν κατηγορίαν τὴν ἴδια τὴν Παναγία, θεωρώντας ὅτι μπροστὰ στὸ Σταυρὸ ἀκόμη καὶ Αὐτὴ θὰ δοκιμάστηκε ἀπὸ πειρασμικοὺς λογισμοὺς ἀμφιβολίας, ὥστε τὴν καρδιά της νὰ διαπεράσει κοφτερὴ ρομφαία.

Στὴν ἴδια λίστα ὁ ἅγιος πατέρας κατατάσσει τὴν τριπλὴ ἄρνηση τοῦ Πέτρου καὶ ὕστερα τῶν μαθητῶν πού ἐγκατέλειψαν τὸν Κύριο στὶς δύσκολες στιγμὲς τῆς προσωπικῆς του ἀγωνίας καὶ πολλῶν ἄλλων στὸ πέρασμα τοῦ χρόνου. Ἡ μελαγχολικὴ πορεία πρὸς Ἐμμαοὺς τῶν σκυθρωπῶν μαθητῶν πού διερωτῶνται ἀπογοητευμένοι: «ἡμεῖς δὲ ἠλπίζομεν ὅτι αὐτός ἐστιν ὁ μέλλων λυτρωθῆναι τὸν Ἰσραὴλ» (Λουκ. 24,21) πόσα δὲν προσθέτει στὸ κεφάλαιο αὐτό.

Αὐτὸς ὁ ἴδιος ὁ χρυσορρήμων ἅγιος θὰ κάνει διάκριση στὴν ἀντιλογία. Εἶναι ἐκείνη ἐκ τοῦ πονηροῦ, δηλαδή ἡ πολεμικὴ πού ὑποκινεῖται ἀπὸ ἄνομα καὶ ἰδιοτελὴ συμφέροντα ἢ ἀπὸ πρόθεση ὑποδουλώσεως ἢ ἀφανισμοῦ τῆς Ἐκκλησίας. Καὶ αὐτὴ ἡ ἀντίθεση πρὸς τὴν Ἐκκλησία ἐκφράζεται μὲ τρόπους ἀπάνθρωπους καὶ ἀπρεπεῖς ἢ μὲ ὑπονομευτικὲς συνθηκολογίες πού θυσιάξουν τὸ μεῖζον στὸ ὄνομα μικροσυμφερόντων.

Ἄλλὰ ὑπάρχει καὶ ἡ ἄλλη ἀντιλογία πού ἐκπορεύεται «ἐξ ἀγαθῆς καρδίας». Στὸ φρέαρ τοῦ Ἰακώβ ἡ περιφρονημένη γυναῖκα ἀντιλέγει στὸν Ἰησοῦ. Ὁ ἀντίλογος αὐτός, ὅχι μόνο δὲν τὴν ἐμπόδισε, ἀλλὰ ἀντίθετα τὴν ὀδήγησε στὴν ἀγιότητα. Καὶ ὁ Σαοὺλ δὲν ἀντιλέγει ἀπλῶς ἀλλὰ πρωτοστατεῖ στὸ μαρτύριο τοῦ Πρωτομάρτυρα Στεφάνου. Εἶναι ἓνας ἀντίλογος πού θὰ τὸν κάνει Παῦλο, τὸν πρῶτο μετὰ τὸν Ἐνα, αὐτὸν πού θὰ ὁμολογήσει «ζῶ δὲ οὐκέτι ἐγώ, ζῆ δὲ ἐν ἐμοὶ Χριστός» (Γαλ. 2,20).

Ἀγαπητοὶ ἀδελφοί,

Οἱ καιροὶ εἶναι δύσκολοι καὶ ἡ Ἀλήθεια τῆς πίστεως εἶναι ἡ μόνη ἐλπίδα καὶ ἡ μόνη διέξοδος στὰ ἀδιέξοδα τῆς σύγχρονης πραγματικότητας. Ἐμεῖς, οἱ ποιμένες, δὲν πρέπει νὰ λησμονοῦμε ὅτι ὅταν ὁ Συμεὼν λέει πὼς ὁ Χριστός «κεῖται εἰς πῶσιν καὶ ἀνάστασιν πολλῶν» δὲν σημαίνει ὅτι ὁ Κύριος ἐπιθυμεῖ τὴν πώση καὶ τὴν ἐξουθένωση αὐτῶν πού τὸν ἀντιμάχονται, ἀλλὰ οὔτε ὅτι ἀρέσκειται στὴν διὰ τῆς βίας προσαγωγὴ τῶν ἀνθρώπων στὴν πίστη καὶ τὸν ἐξαναγκασμὸ τους

σέ συμμετοχή στή ζωή τῆς Ἐκκλησίας χωρίς ἐλεύθερη προαίρεση.

Ὁ πατερικὸς λόγος εἶναι σαφῆς καὶ ὡς πρὸς αὐτὸ τὸ σημεῖο: Ὁ Κύριος «οὔτε τὴν πῶσιν ἐργάζεται, οὔτε τὴν ἀνάστασιν βία προσάγει· ἀλλὰ κεῖται μὲν εἰς πῶσιν τοῖς προσκόπτουσι τῷ λίθῳ τοῦ προσκόμματος· εἰς ἀνάστασιν δὲ τοῖς ἐκ προαιρέσεως πιστεύουσι» (PG 50,812).

Στὴν εὐχαριστιακὴ μας σύναξη αὐτὸ ζήτησαμε: ὁ Ἰησοῦς νὰ μὴν εἶναι ἡ πώση μας, ἀλλὰ νὰ γίνει ἡ Ἀνάστασή μας, ἔτσι ὥστε νὰ ἀπαγκιστρωθοῦμε ἀπὸ τὴ δουλεία τῶν αὐτονόητων καὶ νὰ ξαναβροῦμε τὸν παλμὸ τῆς Ἐκκλησίας. Ποιᾶς Ἐκκλησίας; Τῆς Ἐκκλησίας τῶν Πατέρων μας. Τὸ ἀγαπητικὸ καὶ ταπεινὸ ἀλλὰ συνάμα μαχητικὸ καὶ ρηξικέλευθο ἦθος

τῶν ἁγίων μας, ποὺ ὀδήγησε καὶ ὀδηγεῖ σὲ νίκες κατὰ τῆς φθορᾶς, ποὺ γέννησε καὶ γεννᾷ πολιτισμὸ, ποὺ παρήγαγε καὶ παράγει τέχνη, ποὺ ἔδωσε καὶ δίνει ὄραμα καὶ ἐλπίδα σὲ γενιὲς μέσα ἀπὸ δοκιμασίες σκληρὲς καὶ ἀνάδειξε καὶ ἀναδεικνύει νικητὲς καὶ τροπαιοφόρους.

* * *

Ἴδου λοιπόν, ὁ Κύριός μας κεῖται ὡς παιδὶ στὶς ἀγκάλες τοῦ Συμεὼν καὶ μᾶς καλεῖ νὰ εἴμαστε καὶ ἐμεῖς μεταξὺ τῶν πολλῶν ποὺ ἔχουν ἐπίγνωση τοῦ στεροροῦ τῆς Θεῆς Οἰκονομίας. Μεταξὺ ἐκείνων ποὺ εἶναι πρόθυμοι νὰ ἀγωνιστοῦν γιὰ νὰ μὴν γίνεταί κόλαση ἡ ζωὴ τῶν ἀνθρώπων καὶ μάχονται τὸν καλὸν ἀγῶνα ὥστε χάριτι Θεοῦ νὰ γίνουν μέτοχοι καὶ κοινωνοὶ τῆς Ἀναστάσεως.

**ΜΝΗΜΗ
ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ
ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ**

(Λόγος ἐπὶ τῇ συμπληρώσει ἑνὸς ἔτους ἀπὸ τῆς πρὸς Κύριον ἐκδημίας τοῦ ἀειμνήστου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κυροῦ Χριστοδούλου, Καθεδρικός Ναός Ἀθηνῶν, 1.2.2009)

Τοῦ
Σεβ. Μητροπολίτου Σερρών
καὶ Νιγρίτης κ. **Θεολόγου**

«Αἰνέσουσι τὴν σύνεσιν αὐτοῦ πολλοί, καὶ ἕως τοῦ αἰῶνος οὐκ ἐξαλειφθήσεται· οὐκ ἀποστήσεται τὸ μνημόσυνον αὐτοῦ, καὶ τὸ ὄνομα αὐτοῦ ζήσεται εἰς γενεάς γενεῶν· τὴν σοφίαν αὐτοῦ διηγῆσονται ἔθνη, καὶ τὸν ἔπαινον αὐτοῦ ἐξαγγελεῖ ἐκκλησία» (Σοφ. Σειρᾶχ λθ', 9-10).

Μακαριώτατε Ἀρχιεπίσκοπε Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος, σεπτὲ Προκαθήμενε τῆς καθ' Ἑλλάδα Ἀγιωτάτης Ἐκκλησίας, κ. Ἱερώνυμε, Σεβασμιόδοτος χορεία τῶν ἁγίων Ἀρχιερέων, Τίμιον πρεσβύτεριον, Χριστοῦ Διάκονοι, Ἐντιμότατοι Ἐκπρόσωποι τῶν πολιτικῶν, στρατιωτικῶν, δικαστικῶν Ἀρχῶν καὶ Ἐξουσιῶν, Ἐλλογιμώτατοι κύριοι Καθηγηταί, Λαὲ τοῦ Κυρίου εὐλογημένε,

Χρέος ἱερόν, ἀνάγκη πνευματική, κίνησις καρδιακή, καθήκον υἱκόν, τάξις ἐκκλησιαστική, μᾶς συνεκέντρωσε ὅλους σήμερον, ἐν Ἐκκλησίᾳ πληθούσῃ, προεξάρχοντος τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερωνύμου, καὶ συλλειτουργούντων καὶ συνευχομένων Αὐτῷ ἁγίων Ἀρχιερέων τῆς Ἀγιωτάτης ἡμῶν Ἐκκλησίας, ἵνα, ἐν τῇ θείᾳ ἱερουργίᾳ τῆς κοσμοσωτηρίου καὶ ἀναιμάκτου θυσίας, «ἐν ἐνὶ στόματι καὶ μὲν καρδίᾳ» ἀναπέμφωμεν εὐχὰς ἱκετηρίους πρὸς τὸν ἔχοντα ἐξουσίαν ζωῆς καὶ θανάτου Ἀναστάντα Κύριον Ἰησοῦν, ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῆς ψυχῆς τοῦ ἀοιδίμου καὶ ἀλήστου μνήμης, μεγάλου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κυροῦ Χριστοδούλου. Προσευχόμενοι δὲ μετὰ βαθείας συγκινήσεως καὶ εὐλαβείας πρὸς τὸν ἅγιον Θεόν, ἐνωτιζόμεθα σήμερον καὶ τῆς ἰσχυρᾶς φωνῆς τοῦ πιστοῦ λαοῦ τοῦ Θεοῦ, ὁ ὁποῖος δέεται μαζί μας διὰ τὸν ἐπὶ δεκαετίαν στοργικὸν Πατέρα καὶ ἀνύστακτον Ποιμενάρχην του, τὸν τοῦ φιλοχρίστου Ἔθνους ἡμῶν θερμότατον ὑπερασπιστήν, τὸν τῆς Ἐκκλησίας ἔνθεον θεράποντα, τὸν τῆς ἐνότητος καὶ τῆς καταλλαγῆς πρωτεργάτην, τὸν τῆς νεότητος ἀγαθὸν φίλον, τὸν τοῦ γήρατος στερεὸν στηριγμόν, τὸν τῆς πτωχείας δαψιλῆ πλουτιστήν, τὸν τῆς θλίψεως γλυκὴν παραμυθητήν, τὸν ὑψηλὸν ἐμπνευστήν καὶ μυσταγωγὸν ἀποστολικῶν ὀραματισμῶν καὶ δράσεων.

Πρὸς ταύτην λοιπόν, τὴν ἀγιόλεκτον συνεκλεκτήν, κλήρου τε καὶ λαοῦ, ἐξαγγέλεται σήμερον ἐκ τῶν μυχαιτάτων τῆς καρδίας μας φίλτρων ὁ τῆς Ἐκκλησίας δίκαιος ἔπαινος διὰ τὸν Ἀρχιεπίσκοπον Χριστόδουλον, ὁ ὁποῖος συνειδητοποίησε τὸ πέρασμά του ἀπὸ τὴν παροῦσαν ζωὴν ὡς κλῆσιν εἰς διακονίαν τοῦ λαοῦ τοῦ Θεοῦ, τὴν ὁποίαν καὶ ἐδέχθη ἐν ὑπακοῇ, διανύων μὲ ἐγκαρτέρησιν καὶ ἀπόλυτον ἀφοσίωσιν εἰς τὸ θέλημα τοῦ καλέσαντος Αὐτὸν Θεοῦ, τὸν ἀνηφορικὸν καὶ σταυροαναστάσιμον δόλιχον τῆς ζωῆς του, ἀκούων ὡς ὁ μεγαλοφωνότατος τῶν Προφητῶν Ἡσαΐας μυστικῶς «τῆς φωνῆς τοῦ Κυρίου λέγοντος· τίνα ἀποστείλω καὶ τίς πορεύσεται πρὸς τὸν λαὸν τοῦτον;» ἢ ὡς ἄλλος θεόπτης Μωυσῆς «καὶ νῦν δεῦρο ἀποστείλω σε πρὸς Φαραώ, βασιλέα Αἰγύπτου, καὶ ἐξάξεις τὸν λαόν μου, τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἐκ γῆς Αἰγύπτου».

‘Ο Σεβ. Μητροπολίτης Σερρών και Νιγρίτης κ. Θεολόγος έκφωνεί την ‘Επιμνημόσυνο ‘Ομιλία ενώπιον του Μακαριωτάτου Αρχιεπισκόπου Αθηνών και πάσης ‘Ελλάδος κ. Ίερωνύμου, τών παρισταμένων Ίεραρχών και εκπροσώπων του πολιτικού κόσμου.

‘Ο πτωχός σήμερα λόγος μας, λόγος ύπακοης προς τόν Πρωτόν της καθ’ ‘Ελλάδα ‘Εκκλησίας, Μακαριωτάτον Αρχιεπίσκοπον κ. Ίερώνυμον, αλλά και λόγος ισοβίου εύγνωμοσύνης, σεβασμού, υίκης αγάπης και τιμής προς τόν αοίδιμον πνευματικόν πατέρα μας, Αρχιεπίσκοπον Χριστόδουλον, θα επιχειρήση νά διαζωγραφίση την πολυεδρικήν φυσιογνωμίαν ενός μεγάλου ‘Εκκλησιαστικού Ποιμένος, ό όποιος αισθάνθηκε από τής πρώτης άκόμη νεότητός του, την αφιέρωσίν του εις τόν έρασιμώτατον Κύριον Ίησούν, ως προσδίδουσαν πληρότητα εις την ζωήν του, βαθύτερον νόημα, ούράνιον χαράν και καταξίωσιν εις όλόκληρον την ύπαρξίν του.

‘Ο περικλής πρωθιεράρχης Χριστόδουλος, ένωτιζόμενος εύφυώς τών άναγκών τής συγχρόνου πραγματικότητας, έδημιούργησε με την πληθωρικήν του προσωπικότητα προϋποθέσεις δημιουρ-

γικής συναντήσεως και γονίμου διαλόγου τής ‘Εκκλησίας μας με τόν σύγχρονον κόσμον. Είς τά όλίγα σχετικώς χρόνια τής Αρχιεπισκοπικής του διακονίας εις την ‘Αγιωτάτην ‘Εκκλησίαν τής ‘Ελλάδος, έν μέσω πολλών πειρασιμών, θλίψεων, πολέμων φανερών και άφανών, άναποφεύκτων προσωπικών άστοχιών και ύπερβολών, έπρωτοστάτησε εις την δημιουργίαν, έν πνεύματι πάντοτε ιεροσυνοδικής συνεργασίας και συνθέσεως, ενός πολυσημάντου, πολυσυνθέτου και πολυπρισματικού εκκλησιαστικού έργου, με την χαρισματικήν, πολυεδρικήν και πολύπλευρον προσωπικότητά του, εις την όποιαν, θεία δωρεά συνενούντο θαυμαστώς εις μίαν όργανικήν όλότητα, έντυπωσιακά και σπάνια έμφυτα τάλαντα και επίκτητα γνωρίσματα, ως ή βαθεία και αύθεντική εύσέβεια, ή λιπαρά μόρφωσις, θεολογική τε και θύραθεν, ή μυσταγωγική ένόρασις, ή διορατική διεΐδουσις εις την ούσίαν τών προ-

βλημάτων, ή διαλεκτική ευστροφία και διαλογική δεξιοτεχνία, ή διοικητική και οργανωτική δεινότης, ή απαράμιλλος ευαισθησία εις την σύλληψιν τῶν καρδασμῶν, τῶν παλμῶν και τῶν προκλήσεων τῶν συγχρόνων κοινωνιῶν, ἀλλὰ κυρίως και πρωτίστως μία πλατεῖα και ἀνεξίκακος καρδιά, γεμάτη καλωσύνην, κατανόησιν, συγχωρητικότητα και μακροθυμίαν πρὸς πάντας.

Ὁ ἀκάματος πνευματικὸς και Ἐκκλησιαστικὸς φρονκτωρὸς Ἀρχιεπίσκοπος Χριστόδουλος, γρηγορῶν και νήφων ἐν παντὶ διύφαινε ἐν φόβῳ Θεοῦ τὴν ὄλην ἀναστροφὴν και πολιτείαν του διὰ τῆς βαθείας πίστεώς του και τῆς καθαρᾶς και διαυγοῦς θεοσεβείας του ὡς τὴν ἐδιδάχθη ἐκ τῶν πνευματικῶν του πατέρων.

Ὁ ἀσυμβίβαστος πνευματικὸς ἀγωνιστὴς Ἀρχιεπίσκοπος Χριστόδουλος ἐθεώρει ὡς ὑπέρτατο ἠθικὸν χρέος του τὸν ἀδιαπραγμάτευτον σεβασμὸν πρὸς μίαν ἱστορικὴν ἀλήθειαν, ἡ ὁποία συνεκίνει ὀλόκληρον τὴν ὕπαρξιν του, ὅτι δηλαδὴ ἐντὸς τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας ἐξωγογήθησαν αἱ πηγαῖ τῶν ἐμπνεύσεων τῆς ἀγιοτόκου και ἡρωστόκου Πατρίδος μας, ἐσφυρηλατήθησαν αἱ προγονικαὶ πνευματικαὶ ἀξίαι, ἐκραταιώθησαν διὰ πολλῶν δοκιμασιῶν και θλίψεων αἱ ψυχαὶ τῶν πατέρων μας, και ἐνισχύθησαν οἱ ἱεροὶ θεμελιώδεις θεσμοὶ και ἡ κοινωνικὴ εὐτονία τοῦ λαοῦ μας. Ἐπίστευε διὰ τοῦτο ὡς ἐπιτακτικὴν ἀνάγκην και ὡς προϋπόθεσιν ἐθνικῆς και πνευματικῆς ἐπιβιώσεως, τὴν διατήρησιν τῆς ἰδιοσυστασίας και ἰδιοπροσωπείας τοῦ πνευματικοῦ κυττάρου τῆς Πατρίδος μας, ὅπως αὐτὸ διεπλάσθη και ἐξωγογήθη ἐπὶ μακροῦς αἰῶνας ὑπὸ τῆς ἀγίας Ὁρθοδοξίας μας.

Ὁ ρηξικέλευθος ὄραματιστὴς, Ἀρχιεπίσκοπος Χριστόδουλος, συντηρητικῶς καινοτόμος, ἐδραῖος εἰς τὴν ἀπαρασάλευτον διδασκαλίαν τῆς Ἐκκλησίας, ἔκρινε πάντοτε και τὰ πάντα ἐν ὀρθοδόξῳ πνεύματι, πιστεύων και διδάσκων ὅτι ἡ ἀγία Ὁρθοδοξία εἶναι ἡ ζωὴ, τὸ φῶς και ἡ ἐλπίδα τοῦ κόσμου, περικλείουσα ζωτικότητα ἀστείρευτον, προσφέρουσα ὑψηλὰς νοητικὰς ἀνατάσεις, αἱ ὁποῖαι ὁμως προϋποθέτουν ἐλεύθερον περουργισμὸν τοῦ

πνεύματος και πηγαῖον προσανατολισμὸν τοῦ θρησκευτικοῦ συναισθήματος. Εἰς τὸν ἀντίποδα ἐθεώρει, ὁ μακαριστὸς Ἀρχιεπίσκοπος, ὅτι εὐρίσκετο ὁ στεῖρος και ἀδιέξοδος φανατισμὸς, ὁ ὁποῖος ἐμπνέει τὴν μισαλλοδοξίαν, καταψύχει τὸν στοχασμὸν και ἀποτελεῖ οὐσιαστικῶς μωρία, μὴ δυναμένη νὰ κατανοήσῃ δημιουργικῶς τὴν εὐρύτητα και τὴν πληρότητα τῆς Εὐαγγελικῆς ἀληθείας.

Ὁ εὐρηματικὸς πνευματικὸς ἐργάτης, Ἀρχιεπίσκοπος Χριστόδουλος, ἀντελήφθη τὴν πορείαν τῆς ζωῆς του ὡς ἓνα ἀκάματον τρόπον ζωῆς, ἓναν σκληρὸν και μέχρις αἵματος προσωπικὸν ἀγῶνα κατὰ τῆς πολυειδοῦς ἁμαρτίας, μίαν συνετὴν και ρεαλιστικὴν ἀναζήτησιν λύσεων εἰς τὰ προβλήματα τὰ ὁποῖα ἀνεφύοντο συνεχῶς, μίαν ἀδιάκοπον συγκρουσιν μὲ ἀνομολόγητα συμφέροντα, δουλείας και παλαιᾶς πικρίας, ὡς ἄμυναν και ἐπίθεσιν κατὰ τῶν ὀχυρωμάτων τῆς ἀθείας και τοῦ εὐτελισμοῦ τῆς ἀξίας τοῦ ἀνθρωπίνου προσώπου, ὡς πάλιν πνευματικὴν μὲ τὴν ὕβριν και τὸ ψεῦδος. Μέσα εἰς αὐτὴν τὴν ἀτμόσφαιραν τῶν συνεχῶν ἀγῶνων και τῆς ἀγωνίας ἐγνώριζε ὁμως νὰ ἴσταται ὀρθός, ἰσχυρός, δίκαιος, μεγάλθυμος, νηφάλιος, προσηνής, φιλικός, εὐπροσήγορος, διαλεκτικὸς και ἀνεκτικὸς.

Ὁ ἄφθαστος Ἐκκλησιαστικὸς Ρήτορας Ἀρχιεπίσκοπος Χριστόδουλος διηκόνησε τὸν θεῖον λόγον μὲ πολυμέρειαν, ὀξυδέρκειαν, παρατηρητικότητα, ἐσωτερικὸν διάλογον, ἀγιοπατερικὴν θεμελίωσιν, ἐνθουσιασμὸν, ἐνάργειαν, γλαφυρότητα, ἀμεσότητα, ἀγωνιστικότητα, ἐλευθερίαν, σεβασμὸν πρὸς τὸν ἄνθρωπον, ἀφοσίωσιν εἰς τὴν Ὁρθόδοξον Πίστιν, ἀγάπην πρὸς τὴν Πατρίδα.

Ὁ πρωτοπόρος κοινωνικὸς ἐργάτης Ἀρχιεπίσκοπος Χριστόδουλος, μὲ πατρικὴν ἀνησυχίαν, εὐθύνην και ἐλπίδας διὰ τὸ μέλλον, ὠραματίσθη, ἠγωνίσθη νὰ καταστήσῃ τὴν Ἐκκλησίαν πρωταγωνιστικῶς και δημιουργικῶς παροῦσαν εἰς τὰ προβλήματα και τὰ ἐπίκαιρα ζητήματα τῆς νεοελληνικῆς ζωῆς, δυνατὴν, θαρραλέαν, φωτίζουσαν και ἐμπνέουσαν τὸν κόσμον, δημιουργοῦσα προϋποθέσεις και δομὰς ἀνακουφίσεως τοῦ ἀνθρωπίνου πόνου, ἀποφορτίζουσα διὰ τῆς θείας χάριτος ἀθανά-

τους ψυχὰς ἐκ τῶν ἐνοχικῶν συμπλεγμάτων τῆς ἁμαρτίας, περιθάλλουσα φιλοστόργως τὴν ὀργὴν τοῦ ἀδικουμένου, τὴν ἀδυναμίαν τοῦ ἀσθενοῦς, τὴν πτωχείαν τοῦ ἐμπεριστάτου, τὴν ἀγωνίαν τοῦ ἀνέργου, τὸν φόβον τοῦ ἀποδιωγμένου καὶ τοῦ περιθωριοποιουμένου, τὰ δάκρυα τοῦ ὄρφανοῦ καὶ ἀνέστιου, τὸν τρόμον τοῦ καθ' οἰονδήποτε τρόπον χειμαζομένου ἀνθρώπου, καὶ πάντα ταῦτα χωρὶς διακρίσεις καὶ ἀποκλεισμούς.

Ὁ σεμνῶς καὶ δημιουργικῶς προκαθεσθεις τοῦ ἱεροῦ συνθρόνου τῆς Ἑλλαδικῆς Ἐκκλησίας Ἀρχιεράρχης Χριστόδουλος ἀνεδείχθη ἀκαταμάχητος πρωτεργάτης τῆς Ἐκκλησιαστικῆς ζωῆς, ἔμπλεως γνώσεως, βαθυτάτου σεβασμοῦ πρὸς τὸ ἱεροσυνδικὸν πολίτευμα τῆς Ἐκκλησίας, πείρας, ἀλλὰ καὶ πίστεως, χλοερὸς λειμῶν μὲ ἀλλεπαλλήλους φύτρας, αἱ ὁποῖαι ἐρριζωμέναι εἰς τὰ βᾶθη τῆς ἱστορίας βλαστάνουν καὶ καρποφοροῦν, εὐκρατος ἀνεμος δημιουργίας καὶ πνοῆς, μὲ εὐεργετικὰς ἐπιδράσεις εἰς τὴν Ἐκκλησίαν.

Ὁ φιλοστοργώτατος πατὴρ καὶ Ποιμὴν, Ἀρχιεπίσκοπος τῆς εὐθύνης καὶ τῆς ἐνότητος Χριστόδουλος, ὁ Χριστόδουλος τῶν Ἑλλήνων, ἐστάθη εἰς τοὺς ἀποκαλυπτικούς καιρούς μας μία σύγχρονος πατερική φυσιογνωμία, χρυσοστομικοῦ φρονήματος, παράδειγμα ἀκαμάτου δράσεως, ἰωβείου ὑπομονῆς, ὑποδειγματικῆς μακροθυμίας καὶ ἰσχυρᾶς ἀντοχῆς. Ὡς ἀσυμβίβαστος ἐκκλησιαστικὸς ταγὸς καὶ εἰλικρινῆς Ἕλληνας, ἐπολεμήθη λυσσωδῶς ἀλλὰ καὶ ἠγαπήθη περιπαθῶς ἀπὸ τὸν πιστὸν καὶ εὐλαβῆ λαόν, εἰς τὰς ἀκοὰς καὶ τὰς καρδίας τοῦ ὁποίου ὠμίλησε καὶ ὁμιλεῖ κατὰ τρόπον μοναδικὸν καὶ ἀξεπέραστον.

«Ἔστι δὲ καὶ ἄλλα πολλὰ, ἅτινα» προσδιορίζουν τὸν πολυεδρικὸν καὶ ἀνεκτίμητον τοῦτον Ἐκκλησιαστικὸν ἀδάμαντα, ὁ ὁποῖος ἤδη ἀπὸ ἔτους τεθησαύριστα ἐν ταῖς χερσὶν τοῦ Δημιουργοῦ Του,

ἀφήσας ὀπίσω αὐτοῦ δυσαναπλήρωτον τὸ κενόν. Καὶ εἶναι ἀναντιρρήτως ἀληθές, Μακαριώτατε Ἀρχιεπίσκοπε Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἰερώνυμε, αὐτὸ τὸ ὁποῖον ἐσημειώσατε λίαν εὐστόχως διὰ τὸν ἀείμνηστον ἄμεσον προκατόχόν σας, λέγων ὅτι «Ὁ μακαριστὸς Ἀρχιεπίσκοπος Χριστόδουλος εἶναι ἀνεπανάληπτος, τὰ δὲ χαρίσματά του ὅσο καὶ ἐὰν θέλει κανένας δὲν ἐπαναλαμβάνονται». Διὰ τὸν Ἀρχιεπίσκοπον Χριστόδουλον ἡ ἱστορία ἔκλεισε εὐφήμεως τὰς δέλτους τῆς τὴν πρωίαν τῆς 28ης Ἰανουαρίου τοῦ 2008. Τὸ ὑψιπετὲς πνεῦμα του κεκαθαρμένον «καὶ τῆς μικρᾶς ἐκείνης ἰλύος» ἐκ τοῦ ἁγιαστικοῦ πόνου τῆς σκληρᾶς σωματικῆς του ἀσθενείας, τὴν ὁποίαν μὲ παραδειγματικὴν ἐγκαρτέρησιν καὶ χριστιανικὴν πίστιν ὑπέμεινε, εὐρίσκεται πλέον ἐλεύθερον καὶ ἀναπαυμένον εἰς χεῖρας τοῦ φιλανθρώπου πλαστοουργοῦ του, τὸν ὁποῖον πραγματικῶς ἠγάπησεν ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς του.

Ἡμεῖς δὲ οἱ περιλειπόμενοι, ὁ κληρὸς καὶ ὁ λαός, οἱ ὑπ' Αὐτοῦ πολυμερῶς καὶ πολυτρόπως ἀπολαβόντες τὰς χάριτας καὶ τὰς πρωθιεραρχικὰς εὐλογίας, μιμούμενοι τοῦ κλεινοῦ ἐκείνου Ἀρχιεπισκόπου τὴν πίστιν, τὴν ὑπομονήν, τὴν ἀγάπην, τοὺς ὠραίους ὄραματισμούς καὶ τοὺς εὐγενεῖς ἀγῶνας, καὶ παραμένοντες μὲ ἀδιάλειπτον, ἀμετάπτωτον καὶ ἰσόβιον εὐγνωμοσύνην πρὸς τὴν ἱεράν του μορφὴν, δεῦτε ἱκετεύσωμεν ἐκτενῶς τὸν θεῖον τῆς Ἐκκλησίας Δομήτορα, τὸν Κύριον καὶ Σωτῆρα πάντων ἀνθρώπων, Ἰησοῦν Χριστόν, ἵνα τὴν μακαρίαν ψυχὴν Ἐκείνου μὲν ἀναπαύῃ μετὰ ἀγίων καὶ δικαίων, τὴν δὲ Ἐκκλησίαν του ἐπιχορηγῆ δαψιλῶς διὰ τῆς πάντα νοῦν ὑπερεχούσης εἰρήνης, ἐνότητος καὶ ἀγάπης.

Τοῦ ἀοιδίμου καὶ μεγάλου, ἐν ἔργοις καὶ λόγοις, Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος Χριστοδούλου, πατρὸς καὶ συλλειτουργοῦ ἡμῶν γενομένου, εἴη ἡ μνήμη αἰωνία, ἀγήρως καὶ ἀθάνατος. Ἀμήν.

**ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ
ΕΙΣ ΜΝΗΜΗΝ
ΙΕΡΟΥ ΦΩΤΙΟΥ
ΣΤΗΝ ΙΕΡΑ ΜΟ-
ΝΗ ΠΕΝΤΕΛΗΣ**

(6.2.2009)

Με λαμπρότητα έορτάστηκε και έφέτος ή μήμη του έν Άγίοις Πατρός ήμών Φωτίου, Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως του Μεγάλου, Προστάτου τής Ίερᾶς Συνόδου τής Έκκλησίας τής Έλλάδος.

Τό πρωί τελέστηκε στό Καθολικό τής Ίερᾶς Μονής Κοιμήσεως τής Θεοτόκου Πεντέλης ό Όρθρος και ή Θεία Λειτουργία, ιερουργούντος του Μακαριωτάτου Αρχιεπισκόπου Αθηνών και πάσης Έλλάδος κ. Ίερωνύμου μετά δύο Συνοδικών Μητροπολιτών, του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Ίερισσοῦ, Άγίου Όρους και Άρδαμερίου κ. Νικοδήμου και του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Άρτης κ. Ίγνατίου.

Παρέστησαν ό εκπρόσωπος του Πατριαρχείου Άλεξανδρείας στην Άθήνα, Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Άξώμης κ. Πέτρος και οί Σεβασμιώτατοι Μητροπολίτες Φιλίππων, Νεαπόλεως και Θάσου κ. Προκόπιος, Μεγάρων και Σαλαμίνας κ. Βαρθολομαῖος, Περιστερίου κ. Χρυσόστομος, Ζακύνθου κ. Χρυσόστομος, Νικοπόλεως και Πρεβέξης κ. Μελέτιος, Ήλείας κ. Γερμανός, Μηθύμνης κ. Χρυσόστομος, Φωκίδος κ. Αθηναγόρας, Μυτιλήνης κ. Ίάκωβος, Λαρίσης κ. Ίγνάτιος, Πειραιῶς κ. Σεραφείμ, Μεσογαίας και Λαυρεωτικής κ. Νικόλαος, Κορωνείας κ. Παντελεήμων, Χαροῦμι κ. Έμμανουήλ, οί Θεοφιλέστατοι Ίπίσκοποι Θερμοπυλῶν κ. Ίωάννης, Νεοχωρίου κ. Παῦλος, Μαραθῶνος κ. Μελίτων, Άβύδου κ. Κύριλλος και ό Αρχιγραμματεὺς τής Ίερᾶς Συνόδου Αρχιμανδρίτης κ. Κύριλλος Μισιακούλης.

Μετά τό τέλος τής Θείας Λειτουργίας στό Διορθόδοξο Κέντρο τής Έκκλησίας τής Έλλάδος πού εύρίσκεται στό χῶρο τής Ίερᾶς Μονής Πεντέλης, πραγματοποιήθηκε ή καθιερωμένη, κατά την ήμέρα αὐτή, σύσκεψη τῶν μελῶν τής Ίερᾶς Συνόδου μέ τούς Καθηγητές και τούς λοιπούς διδάσκοντες στίς Θεολογικές Σχολές τῶν Πανεπιστημίων Αθηνών και Θεσσαλονίκης.

Τής Συσκέψεως προΐστατο ό Μακαριώτατος Αρχιεπίσκοπος Αθηνών και πάσης Έλλάδος κ. Ίερώνυμος, ό όποῖος κατά την έναρξη εἶπε τά ἑξῆς: «*Η σοφή ἐπιλογή τής έορτῆς του ἱεροῦ Φωτίου για τήν καθιέρωση τής ἐπίσημης συναντήσεως και κοινῆς διασκέψεως τῶν Σεβασμιωτάτων Αρχιερέων τής Ίερᾶς Συνόδου τής Έκκλησίας τής Έλλάδος μέ τούς ἔλλογιμωτάτους καθηγητές τῶν Θεολογικῶν Σχολῶν τῶν Πανεπιστημίων Αθηνών και Θεσσαλονίκης για ἕνα σύγχρονο θεολογικό ζήτημα τής Έκκλησίας ἔχει ἤδη διαμορφώσει μία μακρά παράδοση ἐποικοδομητικῆς συνεργασίας για τήν ἀνάδειξη τής διαχρονικῆς ἀξίας τής ὀρθοδόξου παραδόσεως.*

Ύπό τήν ἔννοια αὐτή, ὑποδέχομαι μέ ιδιαίτερη χαρά τούς ἐκλεκτούς εκπροσώπους τής ποιμαίνουσας Έκκλησίας και τῶν Θεολογικῶν Σχολῶν, ὅπως και τούς ἐκλεκτούς συμμετέχοντες στην παρούσα συνάντηση, εἶμαι δέ βέβαιος ὅτι ή εἰσήγηση, οί παρεμβάσεις και οί προτάσεις θά φωτίσουν σημαντικές πτυχές του θέματος.

Θεωρῶ λοιπόν ἐπικαιρο νά ἀνακοινώσω ὅτι ἔχει ἤδη ληφθεῖ ή ἀπόφαση για τήν ἔκδοση σέ καλαίσθητο τόμο ὄλων τῶν εἰσηγήσεων τῶν προηγουμένων συναντήσεων για νά καταστεῖ αἰσθητότερη ή ιδιαίτερη συμβολή τους σέ κρίσιμα ζητήματα για τήν Έκκλησία και τή Θεολογία μέ γνώμονα πάντοτε

Ὁ Καθηγητὴς κ. Χρῆστος Οἰκονόμου ἦταν ὁ κεντρικὸς ὁμιλητὴς. Στὸ ἄνω βῆμα διακρίνονται ἐξ ἀριστερῶν πρὸς τὰ δεξιὰ ὁ Καθηγητὴς κ. Ν. Ξεξάκης, Πρόεδρος τοῦ Τμήματος Θεολογίας Ἀθηνῶν, ἡ Καθηγήτρια κ. Ἑλ. Χριστινάκη, Κοσμήτωρ τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερώνυμος, ὁ Ἀρχιγραμματεὺς τῆς Ἱεραῆς Συνόδου Πανοσ. Ἀρχιμ. Κύριλλος Μισιακούλης καὶ ὁ Καθηγητὴς κ. Ἰω. Κογκούλης, Κοσμήτωρ τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς Α.Π.Θ.

τὸ ὑπέροχο ἐκκλησιαστικὸ καὶ θεολογικὸ ὑπόδειγμα τοῦ σήμερον τιμωμένου Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου.

Εἶναι κοινὴ ἡ διαπίστωση ἀπὸ τὶς μέχρι σήμερον εἰσηγήσεις ὅτι ἡ μεγαλόπνοη ἐκκλησιαστικὴ διακονία καὶ ἡ πολυδιάστατη θεολογικὴ προσφορὰ τοῦ ἱεροῦ Φωτίου ἀποτελοῦν ἀστείρευτὴ πηγὴ προτάσεων γιὰ ὅλα σχεδὸν τὰ ζητήματα, τὰ ὁποῖα ἀπασχολοῦν τὴν Ἐκκλησία καὶ τὴ Θεολογία στὴν ἐποχὴ μας». Καὶ τελείωσε κάνοντας σύντομη ἀναφορὰ στὴν προσωπικότητα τοῦ τιμωμένου Ἁγίου.

Θέμα τῆς ἐφετινῆς συσκέψεως ἦταν: «Ὁ Μέγας Φώτιος ὡς Ἑρμηνευτὴς τῆς Καινῆς Διαθήκης». Εἰσηγητὴς ἦταν ὁ Καθηγητὴς καὶ Πρόεδρος τοῦ Τμήματος Ποιμαντικῆς καὶ Κοινωνικῆς Θεολογίας τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Ἀριστοτελείου Πανεπιστημίου

Θεσσαλονίκης κ. Χρῆστος Οἰκονόμου. Ὁ Εἰσηγητὴς λαμβάνοντας ἀφορμὴ ἀπὸ τὶς ἐρμηνευτικὲς θέσεις τοῦ ἱεροῦ Φωτίου σημειώνει: «Ἀπὸ τὸ πλούσιο ἐρμηνευτικὸ ἔργο τοῦ ἱεροῦ Φωτίου φαίνεται ὅτι ὁ ἱερός Πατὴρ γνωρίζει ἄριστα τὴν ἐλληνικὴ γλῶσσα καὶ εἶναι ἀριστοτέχνης ἐρμηνευτὴς τῆς Ἁγίας Γραφῆς. Προτάσσει τὴ γραμματικὴ καὶ συντακτικὴ ἀνάλυση, ἐπιμένει στὴν ὀρθὴ γραφὴ καὶ στίξη, ἐπεξηγεῖ τὰ διάφορα συντακτικὰ σχήματα, ἀναλύει τὶς διαφορετικὲς ἔννοιες πολλῶν λέξεων, φράσεων καὶ ρημάτων, ἀνατρέχει σὲ πολλαπλὰ παράλληλα ὁμόηχα ἢ συνώνυμα χωρία τῆς Ἁγίας Γραφῆς καὶ τῆς κλασικῆς ἐλληνικῆς γραμματείας. Χρησιμοποιεῖ τὶς μεταφράσεις τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης (Ἀκύλα, Συμμάχου καὶ Θεοδοσιῶνος) καὶ προκειμένου νὰ ἐπικυρώσει τὶς ἀπόψεις του

Μητροπολίτες, Καθηγητές και άλλοι Έπιστήμονες παρακολούθησαν με ενδιαφέρον την όμιλία και τις παρεμβάσεις.

παραπέμπει στίς έρμηνείες τών πατερικών κειμένων, όπως του ίεροϋ Χρυσοστόμου, του Θεοδωρήτου Κύρου και του Γερμανού Κωνσταντινουπόλεως, γιατί γνωρίζει και προϋποθέτει την έρμηνευτική παράδοση τών Πατέρων τής Έκκλησίας. Άξιοποιεί τόσο τις έρμηνείες τους όσο και τις έρμηνευτικές τους αρχές και θεωρίες.

Ό ίερός Φώτιος προτάσσει την ιστορική και γραμματική έρμηνεία, την οποία συμπληρώνει με αναγωγική ή πνευματική θεωρία ή έρμηνεία. Έτσι ο ίερός Πατήρ επιβεβαιώνει την απόλυτη ισχύ τών έρμηνευτικών αρχών που χρησιμοποιούσαν οί Πατέρες τής Έκκλησίας και επικύρωσε με τις αποφάσεις της ή εν Τρούλλω Πενθέκτη Οίкуμενική Σύνοδος (691/92) με τον 19ο κανόνα της.

Η Άγία Γραφή είναι για τόν ίερό Φώτιο ή κύρια πηγή τής άληθινής πίστης, τών όρθών δογμάτων και ή όδός προς την άληθινή σωτηρία.

Σέ άλλο σημείο υπογράμμισε: «Κομβικό σημείο για την κατανόηση τών έρμηνευτικών θέσεων του ίεροϋ Φωτίου είναι ή άποψη του για τή σχέση τών δύο Διαθηκών. Η Παλαιά και Καινή Διαθήκη αποτελούν τή θεόπνευστη Άγία Γραφή, ή όποία περιέχει την θείαν Άποκάλυψη, προς τούς άνθρωπους σε διάφορες εποχές και από διαφορετικούς θεόπνευστους ίερούς συγγραφείς. Γι' αυτό οί δύο Διαθήκες έχουν την ίδιαν αυθεντιάν, είναι ισόκυρες, ισάξιες και ισότιμες, γιατί ή Παλαιά Διαθήκη περιλαμβάνει τις έπαγγελίες του Θεού προς τόν Ίσραηλιτικό λαό, ενώ ή Καινή Διαθήκη αποτελεί την πραγματοποίησή τους στο πρόσωπο του ένανθρωπήσαντος Ίησού Χριστού.

Στήν περίπτωση τής Καινής Διαθήκης, υποστηρίζει ο ίερός Πατήρ, με τόν έρχομό του Χριστού έκπληρώνονται οί προφητείες και οί ασάφειες διευκρινίζονται με τò ευαγγέλιο τής σωτηρίας, προς κάθε άνθρωπο και την οίкуμένη ολόκληρη: «Χριστού παραγεγονό-

τος, διὰ τῆς πρὸς αὐτὸν ἐπιστροφῆς ἀνεκαλύφθη τὸ θησαυριζόμενον».

Γιὰ ὄλους αὐτοὺς τοὺς λόγους ὁ ἱερός Φώτιος διακρίνει μία ὀργανικὴ ἐνότητα καὶ μία ἐσωτερικὴ σχέση καὶ σύνδεση τῶν δύο Διαθηκῶν. Ἡ μία εἶναι συνέχεια τῆς ἄλλης, γι' αὐτὸ ἡ Παλαιὰ πάντοτε πρέπει νὰ ἐξετάζεται ὑπὸ τὸ πρῖσμα τῆς Καινῆς Διαθήκης, ὡς ἐκπλήρωση τῶν προφητειῶν.

Ὑπογραμμίζοντας τὴν τυπολογικὴ σημασίαν τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης ὁ ἱερός Φώτιος τὴν θεωρεῖ ὡς παιδαγωγὸ εἰς Χριστόν. Γι' αὐτὸ πολλὰ φορὲς ὁ ἱερός Πατὴρ χρησιμοποιεῖ παράλληλα χωρία τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης.

Τέλος ὁ κ. Οἰκονόμου, συμπλήρωσε: «Ὁ ἱερός Φώτιος ἐντάσσεται στὴν ἀδιάκοπη παράδοση τῶν μεγάλων Ἑλλήνων ἐρμηνευτῶν Πατέρων, τὴν ὁποία γνωρίζει πολὺ καλὰ καὶ ἀξιοποιεῖ κατὰ τὸν καλύτερο δυνατὸ τρόπο. Ὁ ἕνατος αἰῶνας δὲν ἔχει νὰ ἐπιδειξτε ἄλλο μεγαλύτερο Πατέρα τῆς Ἐκκλησίας μὲ βαθειὰ γνώση τῆς Γραφῆς καὶ τόση ἐπιμέλεια γιὰ τὴν ἐρμηνεία της.

Παρεμβάσεις ἔκαναν οἱ Σεβασμιώτατοι Μητροπολίτες Περιστερίου κ. Χρυσόστομος, Νικοπόλεως καὶ

Πρεβέζης κ. Μελέτιος, Ἱερισσοῦ κ. Νικόδημος, καθὼς καὶ ὁ Θεοφιλέστατος Ἀβύδου κ. Κύριλλος. Ἐπίσης καὶ οἱ Ἑλλογιμώτατοι Καθηγητὲς κ.κ. Θεοδώρου Εὐάγγελος, Γαλίτης Γεώργιος, Οἰκονόμου Ἡλίας, Βούλγαρης Χρῆστος, Ξεξάκης Νικόλαος καὶ Βάντσος Χρῆστος. Στὴ συνέχεια ὁ Εἰσηγητὴς Καθηγητὴς κ. Χρῆστος Οἰκονόμου ἀπάντησε στὰ ἐρωτήματα πού ἐτέθησαν.

Ὁ Μακαριώτατος ἔκλεισε τὴν ὅλη ἐκδήλωση ἀφοῦ εὐχαρίστησε τόσο τὸν Εἰσηγητὴ ὅσο καὶ τοὺς συνέδρους καὶ κατέληξε μὲ τὰ ἑξῆς: «Θὰ ἤθελα νὰ κάνω δύο παρατηρήσεις:

α. Κεντρικὸ πνεῦμα τοῦ ἱεροῦ Φωτίου εἶναι τὸ ἱερό θυσιαστήριο, διότι ὅλα ξεκινοῦν καὶ καταλήγουν σὲ αὐτὸ καὶ ὅ,τι γίνεται ἐκτὸς αὐτοῦ εἶναι ἔξω ἀπὸ τὴν Ἐκκλησία, καὶ

β. Θὰ ἤθελα νὰ τονίσω ὅτι ἡ παρούσα ἐκδήλωση χρειάζεται. Δηλαδή, χρειάζεται ὁ τύπος ἀπὸ τὸ παρελθόν, ἀλλὰ καὶ ἡ οὐσία, δηλαδή μία στενότερη συνεργασία τῆς ποιμαίνουσας Ἐκκλησίας καὶ τῶν Θεολογικῶν Σχολῶν. Ἔχουμε ἀνάγκη ἀπὸ οὐσιαστικὲς συναντήσεις, ὥστε τὰ ἀποτελέσματα αὐτῶν νὰ ἔχουν πρακτικὲς ἐφαρμογὲς στὴ ζωὴ τῆς Ἐκκλησίας μας».

**ΑΝΑΠΤΥΞΗ
ΒΑΣΗΣ
ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ
ΠΟΙΜΑΝΤΙΚΗΣ
ΣΤΗΡΙΞΗΣ**

(Εισήγηση στην Ήμερίδα
της Συνοδικής Έπιτροπής
Θείας Λατρείας και
Ποιμαντικού Έργου,
Πεντέλη, 21.6.2008)

Τοῦ
Πρωτοπρεσβυτέρου
Γρηγορίου -
Τηλεμάχου Σταμπούλου,
MSc, PhD

1. Εἰσαγωγή

Ἡ ἑλληνική κοινωνία εἶναι ἀστική μὲ μεγάλη συγκέντρωση τοῦ πληθυσμοῦ στὰ ἀστικά κέντρα ἀλλὰ καὶ μιὰ κοινωνία μὲ ἀρκετὰ σημαντική διάχυση τῆς πληροφορίας σὲ ὅλο καὶ μεγαλύτερα πληθυσμιακὰ στρώματα μέσω τοῦ διαδικτύου, παρόλο πὺ οἱ μετρήσεις δείχνουν ὅτι ἡ χώρα μας ἔχει μικρὴ ἀποδοχὴ τοῦ διαδικτύου στὴν κοινωνία καὶ μικρὸ ἀριθμὸ συνδέσεων ἀνὰ πληθυσμιακὴ ὁμάδα. Ἡ κοινωνία τῆς πληροφορίας ὅμως δὲν ἀναγνωρίζεται μόνο ἀπὸ τὸ διαδίκτυο ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τὸ ψηφιακὸ πολιτισμικὸ γίνεσθαι, ὅπως αὐτὸ ἐμφανίζεται στὴν καθημερινότητά μας ἀπὸ τὴν μικρὴ συσκευὴ μέτρησης τοῦ χρόνου μέχρι τὶς περίπλοκες τεχνολογικὰ κατασκευὲς ἐπικοινωνίας καὶ ὀργάνωσης, ὅπως γιὰ παράδειγμα τὸ κινητὸ τηλέφωνο καὶ ὁ ὑπολογιστὴς. Ἔτσι παρόλο πὺ ἡ διεξόδου τοῦ διαδικτύου στὰ ἑλληνικὰ σπίτια εἶναι μικρὴ, ἐντούτοις ἡ ἑλληνικὴ κοινωνία ἀποδέχεται μὲ διαφορετικὸ τρόπο τὶς τεχνολογίες πληροφορικῆς, ὡς τεχνολογίες πρωτίστως ἐπικοινωνίας καὶ κατὰ δεύτερο βαθμὸ πληροφόρησης, ὅπως ἀποδεικνύεται ἀπὸ τὴν ἀποδοχὴ τοῦ κινητοῦ τηλεφώνου. Αὐτὸ ἴσως συμβαίνει λόγω τῆς ἐκτεταμένης χρήσης τῶν ΜΜΕ καὶ ἰδίως τῆς τηλεόρασης ὡς μέσου πληροφόρησης ἀπὸ τοὺς Ἕλληνες.

2. Βάσεις δεδομένων

Ἔνας σημαντικὸς τεχνολογικὸς ὅρος, τὸν ὁποῖο οἱ περισσότεροὶ ἀπὸ ἐμᾶς συναντᾶμε ὀλοένα καὶ περισσότερο στὴ σύγχρονη ἐποχὴ τῆς τεχνολογίας καὶ τῆς πληροφορικῆς εἶναι οἱ βάσεις δεδομένων. Ὁ ὅρος χρησιμοποιήθηκε ἀπ' ἀρχῆς ἀποκλειστικὰ μὲ τὴν τεχνικὴ του ὀρολογία, ἀλλὰ μὲ τὴν ἀνάπτυξη τῶν ὑπολογιστῶν καὶ τὴ διάχυση τῆς ψηφιακῆς τεχνολογίας στὸν πολιτισμὸ μας ὁ ὅρος ἔγινε καθημερινός. Μιὰ βάση δεδομένων ὀρίζεται σὰν μιὰ δομημένη συλλογὴ ἀπὸ ἐγγραφὲς ἢ δεδομένα πὺ εἶναι ἀποθηκευμένα σὲ ἕνα ὑπολογιστικὸ σύστημα. Ἡ λειτουργικότητα τῆς δομημένης αὐτῆς συλλογῆς δὲν ἐξαρτᾶται μόνο ἀπὸ τὴν ποσότητα τῆς πληροφορίας πὺ μπορεῖ νὰ ἀποθηκευθεῖ ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τὴ δυνατότητα πρόσβασης στὴν πληροφορία αὐτή. Ἐπιπλέον νέα δεδομένα ἢ ἀλλαγὲς καὶ διορθώσεις στὰ ὑπάρχοντα δεδομένα πρέπει νὰ γίνονται μὲ εὔκολο τρόπο τόσο γιὰ τὸν χρήστη ὅσο καὶ γιὰ τὸ διαχειριστὴ τοῦ συστήματος. Αὐτὸ σημαίνει ὅτι χρειάζεται νὰ ὑπάρχει κάποιος πὺ μπορεῖ ἀποτελεσματικὰ νὰ διαχειρίζεται τὶς ἐρωτήσεις γιὰ ἀναζήτηση πληροφορίας καὶ τὴν καταχώριση τῆς πληροφορίας αὐτῆς στὴ βάση δεδομένων. Αὐτὸ συνήθως εἶναι ἕνα πρόγραμμα πὺ περιλαμβάνεται στὸ σύστημα καὶ συνήθως ὀνομάζεται Σύστημα Διαχείρισης Βάσης Δεδομένων καὶ συμβολίζεται μὲ DBMS (DataBase Management System)¹.

Ἄλλη σημαντικὴ ιδιότητα πὺ κατὰ τὸ σχεδιασμὸ μιᾶς βάσης δεδομένων χρειάζεται νὰ λαμβάνεται ὑπόψη εἶναι ἡ ἀκεραιότητα τῶν δεδομένων, δηλαδή τὰ δεδομένα νὰ ἀποθηκεύονται μὲ τέτοιο τρόπο ὅστε νὰ μὴν μεταβάλ-

1. Πάγκαλου Γ., *Βάσεις Δεδομένων (Τράπεζες πληροφοριῶν)*, Ἄφοι Κυριακίδη, ἔκδ. Ζ', Θεσσαλονίκη 2004.

λονται από άγνωστους παράγοντες. Η δυνατότητα ανάκτησης των δεδομένων σε περιπτώσεις βλαβών του συστήματος είναι σημαντική. Υπάρχουν πολλά είδη βάσεων δεδομένων τα όποια διαχωρίζονται από τον τρόπο με τον όποιο τα δεδομένα δομούνται στην βάση. Υπάρχουν για παράδειγμα τὸ επίπεδο, τὸ ιεραρχικό, τὸ δικτυακό και τὸ σχεσιακό μοντέλο. Κάθε είδος έχει τὰ πλεονεκτήματα και τὰ μειονεκτήματά του. Τὸ πιὸ δημοφιλές είδος βάσεων δεδομένων και ἕνα ἔργαλειό ὄχι μόνο για νὰ ἀποθηκεύεται ἡ πληροφορία, ἀλλὰ νὰ εἶναι και εὐκόλα προσπελάσιμη, εἶναι οἱ σχεσιακές βάσεις δεδομένων. Οἱ βάσεις αὐτές εἶναι ὀργανωμένες σὲ πίνακες και τὸ μεγάλο πλεονέκτημά τους εἶναι ὅτι ἡ πληροφορία μπορεῖ νὰ προσπελαστῆ και νὰ τροποποιηθεῖ χωρὶς νὰ τροποποιηταῖ ἡ δομὴ και ἡ ὀργάνωση τῶν πινάκων. Ὁ πίνακας ὁ ὀποῖος ὀνομάζεται σχέση και ἀπὸ τὸ ὄνομα αὐτὸ προῆλθε και ἡ ὀνομασία «σχεσιακὴ βάση δεδομένων», περιέχει πολλές ἔγγραφες και κάθε ἔγγραφή πολλά πεδία. Ἐνας βασικός κανόνας στή δημιουργία ἔγγραφῶν εἶναι ὅτι ὄλες οἱ ἔγγραφες περιέχουν τὸν ἴδιο ἀριθμὸ πεδίων. Για παράδειγμα ἕνας ἱερός ναὸς μπορεῖ νὰ ἔχει ἔγγραφες για τοὺς ἑνορίτες του και για τὴ σχέση πὸν ἔχουν αὐτοὶ με τὴν ἑνορία.

Πρέπει νὰ σημειωθεῖ ὅτι κάθε ἔγγραφή, ἡ ὀποία περιέχει, ὅπως εἶπαμε, μιὰ ὀμάδα πεδίων με πληροφορίες, σὲ μιὰ σχεσιακὴ βάση δεδομένων ἀντιστοιχεῖ σὲ ἕνα πρωτεύον κλειδί. Τὸ πρωτεύον κλειδί εἶναι ἕνα μοναδικὸ πεδίο, τὸ ὀποῖο ταυτοποιεῖ με μοναδικὸ τρόπο τὴν ἔγγραφή, ὅπως για παράδειγμα ἕνας κωδικὸς ἀριθμὸς. Οἱ σχεσιακές βάσεις δεδομένων, ὅπως εἶναι και ἡ εὐρέως διαδεδομένη Access τῆς ἑταιρείας Microsoft, χρησιμοποιοῦν μιὰ γλώσσα για τὴν ἀποτελεσματικὴ διαχείριση τῶν πληροφοριῶν στή βάση. Αὐτὴ ἡ γλώσσα ὀνομάζεται SQL (Standard Query Language) και χρησιμοποιεῖται πρακτικὰ σὲ ὄλες τὶς σχεσιακές βάσεις δεδομένων². Οἱ σχεσιακές βάσεις δεδομένων εἶναι τόσο διαδεδομένες, γιατί μποροῦν εὐκόλα νὰ τροποποιήσουν τοὺς πίνακες και τὶς λειτουργίες τους, ὥστε νὰ καλύπτουν σχεδὸν κάθε

εἶδος πληροφορία ἀπὸ ἀπλὸ κείμενο μέχρι σύνθετες μορφές πληροφορίας, ὅπως τρισδιάστατη και κινούμενη εἰκόνα. Ἐνα ἀκόμη μεγάλο πλεονέκτημά τους εἶναι ὅτι μποροῦν εὐκόλα και ἀπλὰ νὰ ἀναζητήσουν μιὰ συγκεκριμένη πληροφορία. Ἡ ἀναζήτηση αὐτὴ, ἡ ὀποία γίνεται συνήθως με τὴ χρήση τῆς SQL, δὲν περιορίζεται μόνο σὲ στοιχεῖα ἄμεσα συνδεδεμένα με τὴν ἔγγραφή ἀλλὰ και με συσχετισμὸ τῶν ἔγγραφῶν με ἄλλα στοιχεῖα τῶν σχέσεων τῆς βάσης δεδομένων ἢ με ὑπολογισμὸ ἀριθμητικῶν ποσοτήτων με ὀποιοδήποτε τρόπο και με πληθώρα συναρτήσεων. Οἱ βάσεις δεδομένων μπορεῖ νὰ εἶναι πολὺ μικρές σὲ μέγεθος, μικρότερες τῶν 500Kb ὅπως ἐπίσης και ἑξαιρετικὰ μεγάλες ἕως μερικὰ Tbytes. Τέτοιες εἶναι οἱ κυβερνητικές βάσεις δεδομένων ἢ οἱ ἐπιστημονικές βάσεις δεδομένων. Ἡ ἀποθήκευση τῶν βάσεων δεδομένων γίνεται συνήθως στὸν τοπικὸ σκληρὸ δίσκο. Ὅταν οἱ πληροφορίες εἶναι πολλές, χρησιμοποιοῦνται για τὴν ἀποθήκευση ἕνας συνδυασμὸς περισσότερων τοῦ ἑνὸς ὑπολογιστῶν (servers), οἱ ὀποῖοι για λόγους ἀσφαλείας, τοπικὰ δὲ βρίσκονται στὸν ἴδιο χῶρο. Οἱ δυνατότητες τῶν βάσεων δεδομένων εἶναι τέτοιες πὸν ἀκόμη και σὲ τεράστιες βάσεις με πολλά Tbytes πληροφοριῶν ἢ ἀναζήτηση και ἡ τροποποίηση τῶν στοιχείων τῶν ἔγγραφῶν γίνονται πολὺ γρήγορα και ἑξαιρετικὰ εὐκόλα. Εἶναι προφανές ὅτι οἱ περισσότερες βάσεις δεδομένων περιέχουν σημαντικὰ δεδομένα και ἀπόρρητες πληροφορίες, οἱ ὀποῖες δὲν πρέπει νὰ εἶναι προσπελάσιμες ἀπὸ τὸν καθένα. Οἱ περισσότερες βάσεις δεδομένων ἀπαιτοῦν ἀπὸ τὸν χρήστη, πρὶν δώσουν πρόσβαση στὶς πληροφορίες, λέξεις κλειδιὰ ἢ ἄλλες δικλίδες ἀσφαλείας ὅπως ψηφιακὴ ὑπογραφή. Τὸ πρόβλημα ἀσφάλειας γίνεται ἑντονότερο ὅταν ἡ πρόσβαση στὶς πληροφορίες γίνεται μέσω διαδικτύου. Για τὸ λόγο αὐτὸ, ἂν και ἡ πρόσβαση μέσω διαδικτύου δίνει στὸν χρήστη σημαντικές δυνατότητες και εὐκολίες, οἱ περισσότερες βάσεις δεδομένων εἶναι προσπελάσιμες μόνο μέσω τοῦ τοπικοῦ δικτύου, ἢ ἀκόμη μόνο ἀπὸ τὸν ἴδιο ὑπολογιστή.

3. Ἡ ἑνορία σήμερα

Ἐργαλεῖα, ὅπως οἱ βάσεις δεδομένων, εἶναι ἑξαιρετικὰ χρήσιμα στὶς πολυπληθεῖς σύγχρονες ἀστικές ἑνορίες. Ἡ ἑλληνικὴ κοινωνία ἀρχίζει νὰ χαρακτηρι-

2. Date C.J., "An Introduction to Database Systems", *The Systems Programming Series*, Vol. I, Addison-Wesley, Reading 1990.

ζεται από τον πλουραλισμό και την πολυπολιτισμικότητα. Η Έκκλησία προσπαθεί να ανταποκριθεί στις σύγχρονες απαιτήσεις επικοινωνίας και να πλησιάσει τον άνθρωπο με καινούργιες μεθόδους αξιοποιώντας την τεχνολογία. Υπάρχει όμως ο κίνδυνος στην προσαρμογή αυτή η Έκκλησία να αφομοιωθεί από το περιβάλλον, να ιδεολογικοποιηθεί και εν τέλει να χάσει τον σωτηριολογικό της προσανατολισμό, να μεταβληθεί δηλαδή σε ένα κοινωνικό σωματείο. Για το λόγο αυτό είναι σημαντική η κατοχύρωση του προσώπου και η προσέγγιση του ανθρώπου από τους ποιμένες της Έκκλησίας σε προσωπικό επίπεδο και όχι απόσωπα και μαζικά, έτσι ώστε να φανερώνεται η αγάπη του Χριστού και να βιώνεται η έλευθερία των τέκνων του Θεού που δεν περιορίζεται από γεωγραφικά όρια, ούτε από έξωτεριές τοπικές παραδόσεις, ούτε από μέσα και τρόπους επικοινωνίας και συμμετοχικότητας³. Η Έκκλησία έχει χρέος να διαλέγεται με τον κόσμο χωρίς να εγκλωβίζεται σε μια λογική του κόσμου⁴. Οί συνθήκες επικοινωνίας των ανθρώπων και ομαδοποίησης αυτών σε κοινωνικές ομάδες άλλαξαν με τέτοιο τρόπο ώστε ο γεωγραφικός χώρος κατοικίας και εργασίας να μην όριζει μονοσήμαντα τις κοινωνικές ομάδες αυτές. Μειώθηκε δηλαδή η κοινωνική, οικονομική και κυρίως πολιτισμική λειτουργικότητα της τοπικής κοινωνίας ενώ αυξάνεται σημαντικά με την αφομοίωση των σύγχρονων μέσων επικοινωνίας και πληροφόρησης ή λειτουργικότητα των ευρύτερων γεωγραφικά κοινωνικών ομάδων και κοινωνικών κατηγοριών. Ήξελλου οί έννοιες της γεωγραφικής περιοχής και της άμεσης επικοινωνίας μεταξύ των ατόμων έχουν τόσο μεταβληθεί, που δεν περιορίζονται ούτε από τα κρατικά σύνορα, ούτε από τη γλώσσα, ούτε από τις συνήθειες και τον πολιτισμό.

Κατ' αρχήν η σωτηριολογική προσέγγιση των πιστών γίνεται με επίκεντρο την κοινή σύναξη, την κοινή Τράπεζα, το Σώμα και το Αίμα του Χριστού. Έπομένως η προσέγγιση των ανθρώπων φυσικά και στο χώρο της σύναξης είναι όχι απλά αναγκαία αλλά

βασική προϋπόθεση της ύπαρξης της Έκκλησίας. Η άστική ένορία όμως αντιμετωπίζει προκλήσεις που ξεκινούν από την αύξηση του αριθμού των ένοριτών υπέρμετρα αλλά και από την εύκολια μετακίνηση των ανθρώπων με τα σύγχρονα μέσα μεταφοράς. Αυτό έχει ως συνέπεια την αδυναμία προσωπικής σχέσης των πιστών μεταξύ των και του έφημερίου με τους πιστούς. Τα προβλήματα που αντιμετωπίζει ο κάθε πιστός είτε οικογενειακά, είτε προσωπικά είναι άγνωστα από τον έφημεριο της ένορίας ή και αν ο ιερέας γίνει κοινωνός των προβλημάτων αυτών, είναι τόσο μεγάλος ο αριθμός που δυσκολεύεται να ανταπεξέλθει όχι μόνο στην προσπάθεια επίλυσής τους αλλά και στην προσευχητική αντιμετώπισή τους. Και όμως η άρχη της προσωπικής γνωριμίας έφημερίου με τους ένοριτες του είναι καθοριστική και μάς θυμίζει το χωρίο του Ευαγγελίου «τούτω ο θυρωρός ανοίγει, και τα πρόβατα της φωνής αυτού άκούει, και τα ίδια πρόβατα φωνεί κατ' όνομα και έξάγει αυτά» (Ίω. 10,3-15). Σύμφωνα με άπόψεις της ψυχολογίας ένας έφημεριος μπορεί να γνωρίζει προσωπικά περίπου 1.000 ένοριτες, δηλαδή 250 οικογένειες με μέσο όρο ανθρώπων ανά οικογένεια 4. Στις μεγάλες άστικές ένορίες της έλληνικής επικράτειας, οί όποίες πολλές φορές έχουν πληθυσμό μεγαλύτερο από 10.000 άθρώπους, είναι πολύ δύσκολο να συντελεστεί ποιμαντικό έργο με 6 ή 7 έφημεριους από τον ίδιο Ίερο Ναό. Οί ένορίες αυτές μοιάζουν με άπεραντα δάση που μπορεί κανείς εύκολα να τα δεϊ, στα όποια όμως είναι άδύνατο να διακρίνει τα μεμονωμένα δέντρα. Έτσι χάνεται ο ποιμαντικός τους χαρακτήρας και μεταβάλλονται σε άπλες διοικητικές μονάδες για την έκδοση έγγραφων και την εκτέλεση κοινωνικού έργου μετρήσιμου με οικονομικούς άριθμούς και αξιολογήσιμου με οικονομικούς δείκτες⁵.

Η χρήση της τεχνολογίας δημιουργεί μια διαφορετική δυναμική για την αντιμετώπιση των παραπάνω προβλημάτων. Η τεχνολογία όμως με ποιό τρόπο και με ποιά προοπτική; Όχι βέβαια σαν αυτοσκοπός και τρόπος επίδειξης όταν με «θεολογίζουσα» αίτιολο-

3. Στύλιου Εύθυμιού, Μητροπολίτου Άχελώου, *Τό σύγχρονον άστικόν περιβάλλον ως ποιμαντικόν πρόβλημα*, Άθήναι 1980.

4. Κεσελόπουλος Άνέστης, *Προτάσεις Ποιμαντικής Θεολογίας*, Πουρναράς, Θεσσαλονίκη 2004.

5. Γουσίδης Άλέξανδρος, *Ποιμαντική στη Σύγχρονη Κοινωνία: Έγχειρίδιο ποιμαντικής κοινωνιολογίας*, έκδ. Πουρναρά, Θεσσαλονίκη 1991.

γία χρησιμοποιούμε μέσα και μεθόδους από την κοσμοκτονία του κόσμου (μουσικής και λοιπής τέχνης, τεχνολογίας, επικοινωνιακής πολιτικής κ.τ.ό.) δῆθεν για ποιμαντική του προσέγγιση, ἐνῶ οὐσιαστικά ἐπιδιώκουμε νά... “σωθοῦμε” ἐμεῖς μέσα ἀπὸ τὸ σχῆμα καὶ τοὺς μηχανισμοὺς τοῦ κόσμου»⁶. Ἡ διευκόλυνση τοῦ ποιμαντικοῦ ἔργου κατοχυρώνεται μὲ τὴ σωστὴ χρῆση τῶν ὑπολογιστῶν καὶ τῆς πληροφορικῆς ὡς ἐργαλείων ποὺ ἐξαρτῶνται ἀπὸ τὸν ἄνθρωπο.

4. Οἱ βάσεις δεδομένων ὡς ἐργαλεῖο ποιμαντικῆς

Μὲ τὸν ἴδιο τρόπο καὶ οἱ βάσεις δεδομένων σὲ περιβάλλοντα πληροφορικῆς ἀποτελοῦν στὴ σημερινὴ ἐποχὴ ἓνα σημαντικὸ ἐργαλεῖο στὴ διαχείριση τῶν προβλημάτων αὐτῶν. Οἱ τομεῖς ὅπου μιὰ τράπεζα πληροφοριῶν καὶ ἡ διαχείριση μαζικῆς πληροφορίας ἀποτελοῦν χρήσιμα ἐργαλεῖα εἶναι πάρα πολλοί:

- Ἡ διαχείριση τῶν ἐνοριῶν καὶ ἡ σχέση τοῦ ἐνοριτῆ μὲ τὸν ποιμένα.
- Διαχείριση φιλοπτώχων ταμείων.
- Ἀπογραφή καὶ ταξινόμηση τοῦ ἔργου ἐθελοντικῆς προσφορᾶς.
- Διαχείριση ἐνοριακῆς βιβλιοθήκης.
- Ἀνάπτυξη καὶ διαχείριση εἰδήσεων καὶ θεμάτων τῆς ἐνοριακῆς ζωῆς.
- Ὁργάνωση καὶ ἀνάπτυξη τῶν κατηχητικῶν καὶ τῶν νεανικῶν συντροφιῶν.
- Διασύνδεση τῶν ἐνοριῶν μεταξύ τους καὶ μὲ τὴ Μητρόπολη γιὰ ἀνταλλαγὴ πληροφοριῶν σὲ ἐνοποιημένες βάσεις.

Ἀπὸ τὰ προηγούμενα τὸ πιὸ σημαντικὸ καὶ ἐκείνο ποὺ ἀποτελεῖ τὸ βασικὸ κορμὸ γιὰ τὴν ἀνάπτυξη τῶν ἐπομένων, εἶναι ἡ διαχείριση τῶν ἐνοριῶν καὶ ἡ καταγραφή τῶν σχέσεων τοῦ ἐνοριτῆ μὲ τὸν ποιμένα⁷. Ἐδῶ πρέπει νὰ ἐπισημάνουμε ὅτι ἡ ἔννοια τῆς καταγραφῆς, ἡ ὁποία παραπέμπει συνειρμικὰ σὲ ἔλεγχο τῆς προσωπικῆς ζωῆς καὶ στὸν «μεγάλο ἀδελφόν», μπορεῖ βέβαια νὰ γίνῃ ἐπικίνδυνη, ἀλλὰ στὰ μέλη τῆς

Ἐκκλησίας μας, στὴ σημερινὴ ἐποχὴ τῆς πολυπολιτισμικότητας ἀρχίζει καὶ γίνεταί ἐπιτακτική. Ἐξάλλου ἀπὸ τὴν πρώτη στιγμή τῆς ζωῆς τῆς Ἐκκλησίας προέκυψε ἡ ἀνάγκη καταγραφῆς τῶν μελῶν τῆς καὶ δημιουργίας τῶν διπτύχων. Ἐν τέλει, ἡ ἀνάπτυξη τῶν βάσεων αὐτῶν συμβάλλει μόνον ἂν χρησιμοποιηθοῦν κατάλληλα ἀπὸ τοὺς ἐφημερίους καὶ δὲν προσφέρει μιὰ μηχανιστικὴ λύση στὰ προβλήματα διαχείρισης τοῦ μεγάλου πληθυσμοῦ. Ἄρα ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὸ μεράκι καὶ τὴ θέληση τοῦ ὑπεύθυνου ἐφημερίου. Μιὰ βάση δεδομένων μπορεῖ νὰ βοηθήσῃ στὴν καταγραφή τῶν προβλημάτων τῆς μεγάλης ἐνορίας καὶ στὴν ἐπικοινωνία τοῦ ἐφημερίου μὲ τοὺς πιστοὺς. Ἡ βοήθεια ἔγκειται κυρίως στὴν ὑπενθύμιση γεγονότων, ἐορτῶν, συμβάντων, σχέσεων κ.λπ. Ἔτσι γιὰ παράδειγμα ἡ αὐτοματοποίηση τῆς σύνταξης εὐχρηστῶν ἐπιστολῶν ἢ ἡ προετοιμασία τοῦ ἱερέα γιὰ τὰ προβλήματα ποὺ ὑπάρχουν σὲ μιὰ οἰκογένεια πρὶν ἀπὸ τὴν ποιμαντικὴ του ἐπίσκεψη εἶναι σημαντικά. Τὸ ἴδιο βέβαια μποροῦσε νὰ γίνῃ καὶ γινόταν στὸ παρελθόν χωρὶς τὴ χρῆση ἠλεκτρονικῶν συσκευῶν καὶ βάσεων δεδομένων, ἀλλὰ ἡ χρησιμότητά μὲ τὶς ἠλεκτρονικὲς βάσεις δεδομένων εἶναι ἀρκετὰ μεγαλύτερη. Γιὰ τὴν καταγραφή τῶν μελῶν τῆς ἐνορίας πολὺ σημαντικὴ εἶναι ἡ ἀνάλυση τῆς πληροφορίας τοῦ κάθε μέλους, δηλαδὴ ποιά ἐπὶ μέρους στοιχεῖα χρειάζεται νὰ γνωρίζουμε καὶ μὲ ποῖο τρόπο θὰ καταχωροῦνται. Κάθε πληροφορία πρέπει νὰ διασπᾶται στὰ μικρότερα δυνατὰ χρήσιμα μέρη τῆς. Στὴν περίπτωσή γιὰ παράδειγμα ἑνὸς ὀνοματεπώνυμου, τὸ ἐπώνυμο, καθὼς καὶ τὸ ὄνομα, χρειάζονται νὰ εἶναι ἄμεσα διαθέσιμα, ὅποτε γίνεται διάσπαση τοῦ ὀνοματεπώνυμου σὲ δύο μέρη – Ὄνομα καὶ Ἐπώνυμο. Γενικά, γιὰ τὴν ταξινόμηση, τὴν ἀναζήτησή, τὸν ὑπολογισμό καὶ τὴν ἔκθεσή βάσει ἑνὸς στοιχείου μιᾶς πληροφορίας, πρέπει τὸ στοιχεῖο τῆς πληροφορίας αὐτῆς νὰ καταχωρίζεται αὐτόνομα. Στὸ παρακάτω γράφημα ἐμφανίζονται οἱ πιθανὲς πληροφορίες ποὺ καταχωροῦνται στὸ σχεδιασμὸ μιᾶς τέτοιας βάσης δεδομένων. Οἱ πληροφορίες χωρίζονται σὲ πίνακες ἀνάλογα μὲ τὶς ὀντότητες ἢ τὰ θέματα ποὺ χρειάζεται νὰ καταγραφθοῦν⁸. Στὴν περίπτωσή αὐτῆ ἔχουμε 6 πιθανὰ θέματα. Μιλᾶμε γιὰ πιθανὰ θέ-

6. Δημήτριος Μπεκιάρης, Μητροπολίτης Γουμενίσσης, «Ἐκκοσμίκευση καὶ Ἐκκλησία», Κεφ. 3 στὸν (συν.) Τόμο *Ἐκκλησία καὶ Ἐκκοσμίκευση*, ἐκδ. Μυριόβιβλος, Ἀθήνα 2004.

7. Στύλιος Εὐθύμιος, Μητροπολίτης Ἀγγελῶν, *Τὸ ἐνοριακὸ ποιμαντικὸ ἔργο στὴ σύγχρονη κοινωνία (ἐπιμ.)*, Ποιμαντικὴ Βιβλιοθήκη 13 Κλάδος Ἐκδόσεων τῆς Ἐπικοινωνιακῆς καὶ Μορφωτικῆς Ὑπηρεσίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, Ἀθήνα 2007.

8. Riordan R., “Designing Relational Database Systems”, Microsoft Programming Series, Microsoft Press, New York 1999.

ματα γιατί ο σχεδιασμός της βάσης αυτής είναι ένδεικτικός και όχι μονοσήμαντος. Το πρώτο θέμα που είναι και το κύριο περιέχει τα στοιχεία που αναφέρονται άμεσα στους ένοριτες. Ο πίνακας ονομάζεται parishioners και τα πεδία που περιέχει είναι οι σχετικές πληροφορίες με τους ένοριτες: Κωδικός ένοριτη, όνομα, επώνυμο, οδός, αριθμός, όροφος, τηλέφωνο σπιτιού, πόλη, ταχυδρομικός κώδικας, ηλεκτρονική διεύθυνση, τηλέφωνο εργασίας, κινητό τηλέφωνο, αριθμός φάξ, σημειώσεις και τέλος μια πληροφορία για το αν βρίσκεται στην ένορία ή όχι. Παρατηρούμε ότι υπάρχει ένας κωδικός ένοριτη, ο οποίος είναι απαραίτητος για τη μοναδική ταυτοποίηση του προσώπου και είναι το πρωτεύον κλειδί.

Τα άλλα θέματα που ακολουθούν την ίδια μεθοδολογία σχεδιασμού με το πρώτο αναφέρονται:

- στα μέλη της οικογένειας (Family Members) με τις ασχολίες τους για προτάσεις έθελοντισμού και τα πιθανά προσωπικά ή οικογενειακά ποιμαντικά τους προβλήματα. Έδω υπάρχει και το βοηθητικό θέμα που αναφέρεται στο είδος της σχέσεως του μέλους της οικογένειας με την οικογένεια (Relations). Ο πίνακας αυτός υπάρχει κυρίως για λόγους ανεκμεταλλείας των δεδομένων.
- στους ιερείς (Priests) που διακονούν στην ένορία για την ομαδοποίηση των ποιμαντικών προβλημάτων ανά ποιμένα. Για τη σωστή λειτουργικότητα του πίνακα αυτού απαιτείται σωστή συνεργασία των έφημεριών.
- στις ποιμαντικές επαφές (contacts) όπως γάμος, βάπτισμα, αγιασμός, ευχέλαιο, κατήχηση, συμμετοχή σε εκδρομή, συμμετοχή σε εκδήλωση, κοινωνική συνάντηση, αθλητική εκδήλωση κ.λπ. Έδω διασυνδέονται ο ένοριτης με τον έφημεριο και ορίζεται το είδος της ποιμαντικής επαφής από θέμα με τον πίνακα (ContactType).

5. Θέματα υλοποίησης και χρήσης των βάσεων δεδομένων

Η υλοποίηση του παραπάνω σχεδιασμού δεν περιορίζεται από συγκεκριμένη γλώσσα ή από συγκεκριμένο περιβάλλον ή λειτουργικό σύστημα. Ο υπολογιστής μπορεί να είναι προσωπικός (PC) ή παλά-

μης (PDA), μπορεί να γίνει σε SQL Server, ACCESS, Oracle, ACT!⁹ ή Outlook¹⁰.

Μετά την υλοποίηση της βάσης δεδομένων υπάρχουν προβλήματα που αναφέρονται στη χρήση της και χρειάζεται να επιλυθούν.

Το πρώτο πρόβλημα εντοπίζεται στη μεθοδολογία αναζήτησης των στοιχείων των ένοριτών. Στη σύγχρονη ένορία υπάρχει ένα ένδογενές ερώτημα για το ποιός βρίσκεται στην ένορία. Η απάντηση ότι στην ένορία βρίσκονται αυτοί που κατοικούν σε συγκεκριμένα γεωγραφικά όρια δεν είναι ικανοποιητική λόγω των χαλαρών σχέσεων των ανθρώπων με την Εκκλησία και της πολυπολιτισμικότητας της σύγχρονης Ελληνικής κοινωνίας. Για το λόγο αυτό ο καταλληλότερος τρόπος δημιουργίας αρχείου ένοριτών είναι με βάση τη μετοχή του ένοριτη και της οικογένειάς του σε κάποιο ποιμαντικό γεγονός. Αυτό έχει μεγάλη αξία σε βάθος χρόνου, όταν αναζητούμε ανθρώπους που μετείχαν σε κάποια αγιαστική πράξη και μετά απομακρύνθηκαν. Στους ανθρώπους αυτούς είναι καλό να υπενθυμίζουμε ότι η Εκκλησία τους μνημονεύει με μία ευχητήρια επιστολή στην ονομαστική τους έορτη ή με μία τηλεφωνική επικοινωνία. Με τη χρήση των αποθηκευμένων πληροφοριών μπορεί ο έφημεριος εξάλλου στην επικοινωνία με τον άνθρωπο να ενδιαφερθεί για τους οικείους μνημονεύοντάς τους κατ' όνομα και δείχνοντας έτσι το προσωπικό του ενδιαφέρον για αυτούς.

Το δεύτερο πρόβλημα αναφέρεται στη χρήση και στην ασφάλεια των δεδομένων αυτών. Η ασφάλεια της πληροφορίας στη σημερινή εποχή είναι πολύ σημαντική λόγω της ποσότητας της πληροφορίας που διακινείται και αποθηκεύεται. Υπάρχει γενικότερα ο κίνδυνος διαρροής των πληροφοριών και για το λόγο αυτό πρέπει να λαμβάνεται ιδιαίτερη μέριμνα είτε με την κρυπτογράφηση των πληροφοριών, είτε με την αποφυγή πρόσβασης των πληροφοριών από το διαδίκτυο¹¹.

9. Fredricks Karen, "ACT! 2005 for dummies", Wiley Publishing Inc, Indianapolis 2004.

10. Thalenberg Marcelo, "Managing your business with Outlook 2003", Wiley Publishing Inc, Hoboken 2003.

11. Garfinkel S., *Database Nation: The death of privacy in 21st century*, O'Reilly & Associates Inc., Sebastopol 2000.

Τὸ τρίτο πρόβλημα ἀναφέρεται στὴν ὁμοιομορφία τῶν βάσεων γιὰ τὴν ἀνάπτυξή τους, δηλαδὴ ἡ προτυποποίηση. Τὸ ἐρώτημα εἶναι ἂν οἱ βάσεις ἀναπτύσσονται μὲ ἐνιαία μεθοδολογία καὶ σχεδιασμὸ ἢ αὐτόνομα χωριστὰ γιὰ κάθε φορέα. Ἄν κατανοήσουμε τὴν πληροφορικὴ σὰν πολύπλοκο ἐργαλεῖο, ἡ ὁμοιομορφία εἶναι ἀπαραίτητη στὸν περιορισμὸ τοῦ κόστους ἀνάπτυξης καὶ ὑλοποίησης. Ὅμως χρειάζεται νὰ ληφθεῖ ὑπόψη ἡ παραμετροποίηση τῶν στοιχείων τῆς βάσης μὲ ὁδηγὸ τίς συνθήκες καὶ τοὺς χρήστες τῆς βάσης δεδομένων. Ἐνα ἄλλο σημαντικὸ ἐρώτημα εἶναι ἂν ἡ ἀνάπτυξη αὐτὴ θὰ γίνῃ κεντρικὰ μὲ

γνώμονα τὴν Μητρόπολη ἢ περιφερειακὰ μὲ κέντρο τὴν ἐνορία. Κλείνοντας πρέπει νὰ ἐπισημανθεῖ ὁ κίνδυνος τῆς μετατροπῆς τοῦ ποιμνίου σὲ ἀπρόσωπη μάζα μὲ τὴν αὐτοματοποίηση τῆς ἐπικοινωνίας. Ὁ κίνδυνος αὐτὸς ἀποφεύγεται μὲ τὴν προσωπικὴ φροντίδα τοῦ χρήστη τῆς βάσης δεδομένων ποὺ εἶναι οἱ ἐφημέριοι τοῦ ναοῦ. Ὁ ἐφημέριος ἔχει τὸν πρῶτο ρόλο στὴ λειτουργικότητα τῶν ἐργαλείων τῆς πληροφορικῆς καὶ εἶναι ἐκεῖνος ποὺ θὰ συντονίσει τὸ χορὸ τῶν ἐργαλείων αὐτῶν πρὸς ὄφελος τοῦ λαοῦ τοῦ Θεοῦ μὲ τίς μεγάλες ἀνάγκες καὶ τίς μεγάλες ἀπαιτήσεις.

Προτυποποίηση Θεολογικής Ίστοσελίδας στο Διαδίκτυο

(Εισήγηση στην Ήμερίδα
της Συνοδικής Έπιτροπής
Θείας Λατρείας και
Ποιμαντικού Έργου,
Πεντέλη, 12.6.2008)

A. Ο χώρος του Διαδικτύου

Η έναλλαγή των εποχών στην Ίστορία χαρακτηρίζεται συνήθως από τα κορυφαία επιτεύγματα τα όποια επέδρασαν καταλυτικά στον βίο και τον πολιτισμό των ανθρώπων, αλλά και στην ίδια την διαμόρφωση της Ίστορίας. Άναμφισβήτητα ή άκρως σύγχρονη εποχή χαρακτηρίζεται ως εποχή του Διαδικτύου (Internet) ή ακόμη ως εποχή του Κυβερνοχώρου (cyberspace). Έπόμενο άκόλουθο ύπηρξε βέβαια ή διαδραστική συσχέτιση και συνεργασία του κυβερνοχώρου με όλους τους χώρους της ανθρώπινης δραστηριότητας και διαδραστικότητας. Προφανώς ένας από τους χώρους αυτούς είναι και ή εκκλησιαστικός. Η διαδραστικότητα μεταξύ του ρόλου και της προσφοράς της Έκκλησίας και του Διαδικτύου ήδη άποδίδει καρπούς ωφέλιμους, ιδιαίτερα έντος της δικαιοδοσίας της Έκκλησίας της Ελλάδος. Βέβαια πάντοτε έλλοχεύει ή κίνδυνος της χαοτικής εξέλιξης μίας τέτοιας εϋδόκιμης προσπάθειας, όπως ή ίδιος κίνδυνος έλλοχεύει καθολικώς και άνάμεσα στις περισσότερες από 10 δισεκατομμύρια ιστοσελίδες που άναπαύονται στους κόλπους του παγκοσμίου Διαδικτυακού Ίστού. Γεγονός του όποιου ήδη μάρτυρες είναι ή καθημερινοί έπισκέπτες των ιστοσελίδων του Ίστού. Ένα τέτοιο έπαναληπτικό, και στον χώρο του “έκκλησιαστικού” κυβερνοχώρου, φαινόμενο θα είχε ως άποτέλεσμα την μετατροπή της προσπάθειας σύνδεσης και έκμετάλλευσης των δυνατοτήτων του Internet, σε άδόκιμη. Για τον σκοπό αυτό μάλιστα σε παγκόσμιο επίπεδο ύφίστανται και εργάζονται έπιτροπές και όργανισμοί, ή όποιοι έχουν ως άντικείμενο τον καθορισμό προ-τυποποιήσεων, άναφορικά με τον σχεδιασμό και την δημιουργία ιστοσελίδων, ώστε να άποφευχθεί ή επικράτηση ένός χαοτικού μοντέλου άνάπτυξης. Παραδείγματα τέτοιων όμίλων είναι: W3C¹, ISO² κ.ά. Διαφαίνεται συνεπώς ή αντίστοιχη προτυποποίηση είναι άναγκαίο να σχεδιασθεί και να ύλοποιηθεί και στο “έκκλησιαστικό” διαδίκτυο. Το χρονικό σημείο μάλιστα είναι άπόλυτα κατάλληλο. Διότι και ή χρόνος που έχει παρέλθει είναι μικρός, αλλά και κάποια έμπειρία έχει άποκτηθεί από φορείς της Έκκλησίας, ή όποιοι πρωτοστατούν άναπτύσσοντας δικτυακούς τόπους. Δέν πρέπει έξάλλου να παραθεωρείται το γεγονός, ήτι σε βραχύ χρονικό διάστημα, ή κύριος όγκος πληροφορίας (και σε εκκλησιαστικό επίπεδο) θα διοχετεύεται μέσα από το Διαδίκτυο. Η εισήγηση αυτή, σκοπό έχει την άνάπτυξη θεμάτων και προτάσεων που άφορούν στην προτυποποίηση των δικτυακών τόπων εκκλησιαστικού ένδιαφέροντος, με άπώτερη άπόληξη την εϋσημη, δόκιμη και βελτιστοποιημένη παρουσίαση της εκκλησιαστικού περιεχομένου πληροφορίας και δραστηριότητας προς τον κάθε χρήστη του Κυβερνοχώρου. Το προσδοκώμενο άποτέλεσμα του συγκεκριμένου έγχειρήματος είναι ή συγκρότηση και δόμηση ένός συμπαγούς και ένιαίου πλαισίου εργασίας, ύποχώρου του συνολικού Διαδικτυακού χώρου. Μέσα στο πλαίσιο αυτό ή

έκκλησιαστικού περιεχομένου πληροφορία και διαδικασία θα φιλοξενηθεί και θα παρέχεται προς κάθε αποδέκτη, με τον μεγαλύτερο δυνατό βαθμό απόδοσης, λειτουργικότητας και διαδραστικότητας.

Β. Παραμετροποίηση Δικτυακών Τύπων

Ποιά όμως είναι η λειτουργικότητα του Διαδικτύου; Παραθέτουμε τώρα τις κυριότερες από τις παραμέτρους λειτουργίας του Internet. Ή παράθεσή τους βασίζεται σε μία ανάλυση, ή όποια θεωρεί τους γενεσιουργούς παράγοντες οι οποίοι καθορίζουν τις λειτουργικές παραμέτρους. Είναι εύκολο συνεπώς να συνοψίσουμε ως ακολούθως:

– *Γενεσιουργοί Παράγοντες*³:

1. Απαιτήσεις χρηστών
2. Δυνατότητες παρεχόμενες από την τεχνολογία Διαδικτύου
3. Άλληλεπίδραση χρηστών-χώρου Δικτύου

– *Λειτουργικές Παράμετροι*⁴:

1. Πληροφόρηση
2. Διάχυση γνώσης
3. Ώσμωση γνώσης
4. Άλληλοπεριχώρηση
5. Έμπορική ανέλιξη
6. Έπιχειρηματική καινοτομία
7. Διαφήμιση (κάθε είδους)
8. Ύλοποίηση Διαδικασιών (e-διαδικασίες)
9. Ένοποίηση χώρων:
 - i. Πληροφορίας (π.χ. ψηφιακές βιβλιοθήκες)
 - ii. Διοίκησης
 - iii. Άγορās
 - iv. Κοινωνίας (π.χ. Social Networking)
 - v. Ψυχαγωγίας
 - vi. Έκπαίδευσης (e-learning)
 - vii. Πολιτισμού (π.χ. ψηφιακά μουσεΐα, galleries)
10. Ύποστήριξη

3. Πρόκειται για τους παράγοντες εκείνους οι οποίοι ουσιαστικά κατευθύνουν και διαμορφώνουν, αδιόρατα αλλά κυβερνητικά, τη λειτουργία και ανάπτυξη του Κυβερνοχώρου.

4. Οι παράμετροι οι οποίες αποτελούν τις σπονδυλώδεις διεργασίες, επί των όποιων διαναπτύσσεται ο λειτουργικός και όντολογικός ιστός του Διαδικτύου.

Ειδικότερα στην περίπτωση ιστοσελίδων θεολογικού περιεχομένου οι λειτουργικές παράμετροι διαμορφώνονται κυρίως ως εξής:

1. Προβολή έργου
2. Πληροφόρηση και Ένημέρωση
3. Άνάδειξη αλήθειας
4. Ίεραποστολή
5. Ύποστήριξη
6. Άλληλοπεριχώρηση
7. Διάχυση γνώσης
8. Ύλοποίηση διαδικασιών
9. Διατήρηση Πολιτιστικής Κληρονομιάς
10. Άνάδειξη πηγών (κειμένων κ.λπ.)

Στά προηγούμενα έπιχειρήθηκε μία έποπτική και καθολική ανάλυση και παραμετροποίηση του χώρου του Διαδικτύου. Προφανώς ό χώρος αυτός είναι μία ανεξάντλητη περιοχή παρατηρήσεων και αναλύσεων, άφοϋ έξάλλου άποτελεί μία δυναμική καινοτομία ή όποια διαρκώς διαρρυθμίζεται και εξελίσσεται⁵. Τά θεμελιώδη στοιχεία που καταγράφηκαν δίνουν ικανή πρώτη ύλη για τό έλκυστικό αλλά και άπαραίτητο έργο της προτυποποίησης ιστοσελίδων, ειδικότερα μάάλιστα τών σελίδων έκκλησιαστικού περιεχομένου.

Γ. Άρχές Σχεδιασμού Ίστοσελίδων

Πολλές είναι οι συνιστώσες οι όποιες έπιδροϋν και διαμορφώνουν την (έπιτυχή) σχεδίαση ένός δικτυακού τύπου. Διότι ένα τέτοιο έγγχείρημα είναι έγγενως πολυπαραμετρικό. Στην προσπάθεια παροχής ένός ένιαίου πλαισίου άρχών και κανόνων για την ολοκληρωμένη μελέτη και ανάπτυξη συμπαγοϋς διαδικτυακού περιβάλλοντος, αναλύουμε τις βασικότερες περιοχές ύποδομής, οι όποιες πρέπει να ληφθοϋν πρωταρχικά ύπόψη, καθώς άποτελοϋν τις κριτικές σφαΐρες έπιρροής στο έργο της σχεδίασης ιστοσελίδων. Με αυτές συνεπώς συναρτάται τό τελικό έπιτεδο έπιτυχίας ένός τέτοιου έγγχειρήματος. Πρέπει μάάλιστα να προσεχθεί ή ιδιαίτερη μετρική άξία της καθολικής άπόδοσης ένός δικτυακού τύπου. Τό σημείο αυτό άνάγεται στην ικανότητα μίας οικογένειας ιστοσελίδων (ένιαίου φορέα) να έπιτυγχάνει ύψηλό βαθμό

5. M. Crovella & B. Krishnamurthy, *Internet Measurement*, J. Wiley Pbs., Sussex, 2006.

μό απόδοσης όχι σέ ένα στενό εύρος στόχων και αποδεκτών, αλλά σέ όσο τὸ δυνατόν ἐκτενέστερο. Βέβαια διακρίνονται και οἱ ἰστοσελίδες εἰδικοῦ ἐνδιαφέροντος, ἀλλὰ εἶναι μᾶλλον κοινὰ ἀποδεκτὴ ἢ παρατήρηση ὅτι τὸ Διαδίκτυο ἔχει ὡς σύμφυτη τὴν ιδιότητα τοῦ κοινόχρηστου. Μὲ ἄλλους ὅρους ὁ Κυβερνοχώρος εἶναι ὁ κοινὸς τόπος, ὅπου (σχεδόν) ὅλα εἶναι κοινὰ (σχεδόν) σέ ὅλους. Ἄναφερόμαστε δειγματοληπτικὰ στὶς σφαῖρες ἐπιρροῆς ἐπὶ τῆς σχεδίασης, στὰ ἀκόλουθα.

[A] Ἡ “ψυχολογία” τοῦ ἀποδέκτη

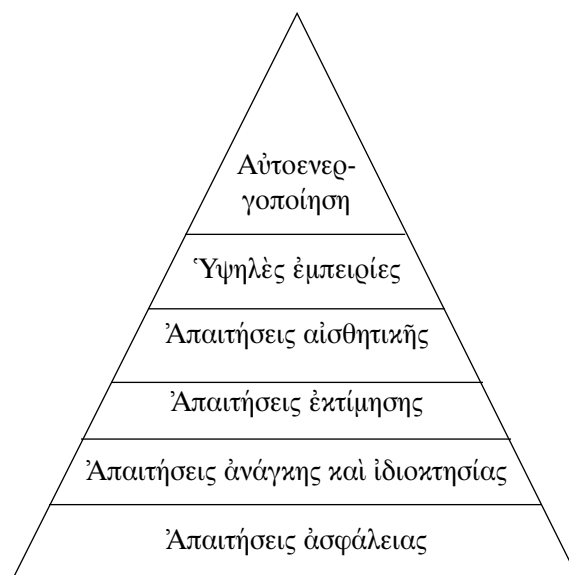
Ὡς ἀποδέκτη μίας ἰστοσελίδας θεωροῦμε τὸν τελικὸ χρήστη, θεατὴ, ἐρευνητὴ τῆς. Σημαντικὸς εἶναι ὁ βαθμὸς ἐξάρτησης τῆς ἀπόδοσης ἑνὸς δικτυακοῦ τόπου ἀπὸ τὰ στοιχεῖα ψυχολογίας τοῦ μέσου ἀποδέκτη. Μπορεῖ βέβαια νὰ ὑφίστανται ποικιλάριθμες ἀποκλίσεις στὰ ἐνδιαφέροντα, προτιμήσεις, κριτήρια κ.λπ. τῶν ἀποδεκτῶν τοῦ διαδικτύου, ἀλλὰ περιοχὲς κοινὰ ἀποδεκτῶν κριτηρίων και προτύπων πάντοτε ὑπάρχουν και πρέπει νὰ ἀναζητοῦνται ἀπὸ τοὺς σχεδιαστὲς. Ἰδιαίτερα στὶς περιπτώσεις ὅπου εἶναι ἐκ προοιμίου γνωστὸ τὸ “μέσο” κοινό, δηλ. τὰ χαρακτηριστικὰ τῆς μεγαλύτερης μερίδας τῶν ἀποδεκτῶν συγκεκριμένης ἰστοσελίδας.

Στὸ συγκεκριμένο πεδίο οἱ χώροι ἔρευνας τῆς ψυχολογίας⁶ παρέχουν σημαντικὰ πορίσματα, ἐργαλεῖα και διαδικασίες γιὰ τὴν ἐπιδιαμόρφωση, ἀξιολόγηση και βελτιστοποίηση τοῦ τελικοῦ ἀποτελέσματος. Ἄναφέρουμε ἐνδεικτικὰ ὀρισμένα ἀπὸ αὐτά.

1. Η ΔΙΕΠΙΦΑΝΕΙΑ ΤΗΣ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΗΣ ΕΠΙΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΑΚΟΥ ΤΟΠΟΥ ΕΠΙ ΤΟΥ ΑΠΟΔΕΚΤΗ: Ἄναφέρεται στὶς ἐπιδράσεις ἐξωτερικῶν πηγῶν πληροφορίας και διέγερσης (triggering) στὸν χρήστη και ἀποδέκτη τῶν παρεχόμενων ὑπηρεσιῶν δικτυακῶν τόπων.

2. Η ΔΙΕΠΙΦΑΝΕΙΑ ΠΑΘΗΤΙΚΗΣ ΑΠΟΔΟΧΗΣ ΑΠΟ ΤΟΝ ΑΠΟΔΕΚΤΗ: Περιγράφει και ἀναφέρεται στὴν πυραμίδα ἱεράρχησης τῶν ἀναγκῶν τοῦ ἀνθρώπου. Πρόκειται γιὰ τὴν ὑποενεργητικὴ προσέγγιση τοῦ ἐπισκέπτη δικτυακῶν τόπων και τὴν φίλια ἢ μὴ προσοικειώσῃ τους (καταλλαγή ἢ ἀποστρόφη).

Προφανῶς, συνεπῶς, ἓνας δικτυακὸς τόπος πρέπει αὐτονόητα νὰ παρέχει τὸ αἶσθημα τῆς ἀσφάλειας και τῆς ἀπουσίας κάθε ἀθέμιτης παρακολούθησης, ὑποκλοπῆς κ.λπ. Βέβαια ἓνας ἐκκλησιαστικὸς διαδικτυακὸς χώρος ἔχει ἐκ προοιμίου ἐξασφαλίσει μία τέτοια σύμβαση καλῆς συναλλαγῆς μὲ τοὺς χρήστες.

Σχῆμα 1. Πυραμίδα ἱεράρχησης ἀναγκῶν ἀνθρώπου⁷.

[B] Ὁ τεχνολογικὸς καταλύτης

3. Η ΠΛΕΥΡΑ ΤΗΣ ΕΠΙΔΡΑΣΗΣ - ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗΣ ΤΗΣ ΥΠΟΔΟΜΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΣΤΟ ΤΕΛΙΚΟ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ. *Εἶναι παντοδύναμη ἢ τεχνολογικὴ φαρέτρα ὥστε νὰ ἀντιμετωπίσει κάθε ἀναγκαιότητα;*

Προφανῶς ἡ θεώρηση τῆς τεχνολογικῆς ὑποδομῆς εἶναι σημαίνουσα στὸ συνολικὸ ἐγχείρημα τῆς σχεδίασης ἑνὸς δικτυακοῦ τόπου, συνεπῶς και ἑνὸς ἐκκλησιαστικοῦ ἢ θεολογικοῦ. Ἡ δυναμικὴ (τὸ εὔρος δηλ. τῶν παρεχόμενων τεχνολογικῶν δυνατοτήτων) τῆς τεχνογνωσίας και τεχνολογίας ἀποτελεῖ τὸν πρωτεύοντα παράγοντα ἢ καλύτερα τὸ πρῶτο και κύριο ὑπόστρωμα γιὰ τὴν ἀνάπτυξη ἑνὸς διαδικτυακοῦ πλαισίου. Ἐντούτοις ἡ σχέση μεταξὺ τεχνολογικῶν προσομικτῶν και τριτογενῶν παραμέτρων (ψυχολογικῶν, αἰσθητικῶν κ.λπ.) πολλὲς φορές ἀλλάζει φορὰ

6. Maslow A., *Toward a Psychology of Being*, J. Wiley Pbs., N. York, 1998.

7. D. Lawrence & S. Tavakol, *Balanced Website Design*, Springer, London, 2007.

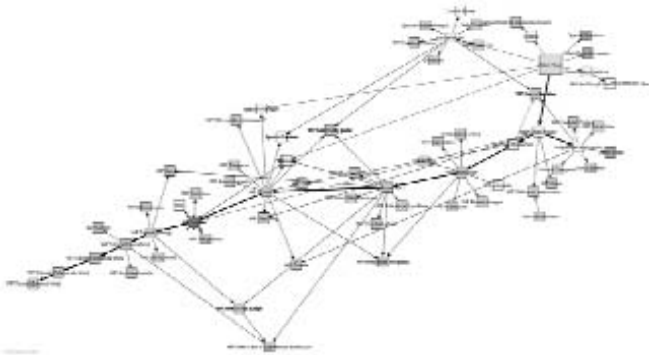
σὲ ἓνα ἀλληλένδετο προθύστερο σχῆμα. Ἄλλοτε δηλ. ἡ τεχνολογική συνιστώσα καθορίζει τὴν πορεία ἐξέλιξης μίας ιστοσελίδας καὶ ἄλλοτε οἱ ἐξωτερικοὶ παράγοντες ἐπιβάλλουν τὴν διαδρομὴ πού θὰ ἀκολουθήσει ὁ σχεδιασμός.

Κριτήρια τὰ ὁποῖα ὀφείλει νὰ ἀκολουθήσει ὁ σχεδιαστής εἶναι:

1. Καθορισμός τοῦ χαρακτήρα τῆς ιστοσελίδας. Ἀναφέρεται στὴν δόμηση τῆς διαδικτυακῆς ὄντοτητας μὲ μορφή στατική ἢ δυναμική. Στὴν πρώτη περίπτωση ἡ παρεχόμενη πληροφορία ἔχει στερεότυπη ὑλοποίηση μὲ μονόδρομη συνήθως ροή, ἐνῶ στὴν δεύτερη ἐκδοχὴ παρέχεται δυναμικὴ ὑλοποίηση μὲ ἀμφίδρομη διακίνηση τῆς πληροφορίας.

2. Ἐπιβάρυνση τῆς σελίδας (σὲ ὄγκο διατιθέμενης πληροφορίας). Καθορίζει τὸ μέγεθος τοῦ ὑποχώρου πού καταλαμβάνει ὁ συγκεκριμένος δικτυακὸς τόπος μέσα στὸν διαρκῶς διογκούμενο Κυβερνοχώρο.

3. Λειτουργικότητα διάθεσης πληροφορίας. Ἀναφέρεται στὴν ικανότητα σχεδίασης καὶ ὑλοποίησης τοῦ Διαδικτυακοῦ χώρου, ἡ ὁποία ὀδηγεῖ σὲ βελτιστοποιημένο τρόπο παροχῆς τῆς προσφερόμενης πληροφορίας.

Σχῆμα 2. Μορφή χάρτη δικτυακοῦ τόπου (Sitemap)⁸

4. Λειτουργικότητα πλοήγησης. Προσδιορίζει τὴν φυσιολογία τοῦ διαδικτυακοῦ τόπου σχετικά μὲ τὴν παραμετροποιημένη, ἐλαστικὴ, εὐρυθμὴ καὶ λειτουργικὴ διάρθρωση καὶ ἐκτύλιξη τῶν ὑποχώρων ἑνὸς συγκεκριμένου e-τόπου. Π.χ. περίπτωση χάρτη δικτυακοῦ τόπου (sitemap) (σχ. 2).

5. Ἐπιλογή τῶν καταλλήλων προγραμμάτων λογισμικοῦ. Ὁ σχεδιαστής ἔχει στὴ διάθεσή του σήμερα μία πλειάδα ικανῶν ἐργαλείων, τὰ ὁποῖα μποροῦν πολλαπλὰ νὰ ικανοποιήσουν τὶς ἀπαιτήσεις του καὶ μάλιστα νὰ τὸν καθοδηγήσουν σὲ πεδιάδες ἐπιτεύξεων τὶς ὁποῖες δὲν εἶχε ἐκ προοιμίου συλλάβει. Κρίσιμη εἶναι ἡ ἀκολουθία ἑνὸς ἐλαχιστοποιημένου τρόπου ἐπιλογῆς λογισμικοῦ μὲ κριτήριον τὸν βέλτιστο βαθμὸ ἀπόδοσης τῆς χρήσης ἑνὸς προγράμματος. Αὐτὴ ἡ παρατήρηση ἀποκαλύπτει ὅτι πρέπει νὰ χρησιμοποιοῦνται προγράμματα τὰ ὁποῖα ικανοποιοῦν τὶς ἀπαιτήσεις, χωρὶς νὰ ἀφήνουν τὸ συντριπτικὸ ποσοστὸ τῶν δυνατοτήτων τους ἀνενεργὸ καὶ ἀναξιοποίητο. Στὴν διαδρομὴ ἀναζήτησης λογισμικοῦ σχεδίασης ιστοσελίδων ἂς θεωρηθεῖ μία κλιμάκωση τῆς μορφῆς (ἀπὸ τὰ ἀπλούστερα καὶ γενικῆς χρήσης στὰ συνθετότερα καὶ ἀποκλειστικότερης κατεύθυνσης):

- α. προγράμματα ἐπεξεργασίας κειμένου (π.χ. Ms-Word)
- β. προγράμματα ἠλεκτρονικῶν παρουσιάσεων (π.χ. MsPowerPoint)
- γ. προγράμματα σχεδίασης ιστοσελίδων στατικῶν (π.χ. MsFrontPage)
- δ. προγράμματα σχεδίασης ιστοσελίδων δυναμικῶν (π.χ. DreamWeaver, mySQL)

Εἰδικὰ στὴν περίπτωση τῶν πιὸ ἐξειδικευμένων προγραμμάτων (χωρὶς αὐτὸ νὰ ἀποκλείεται καὶ στὰ ὑπόλοιπα) ἡ ἀνάπτυξη τῶν ιστοσελίδων ἀπαιτεῖ τὴν συνοδευτικὴ ὑποστήριξη πακέτων λογισμικοῦ τὰ ὁποῖα βελτιστοποιοῦν τὸ τελικὸ ἀποτέλεσμα (προγράμματα ἐπεξεργασίας εἰκόνας, διαμόρφωσης κίνησης, ἐπεξεργασίας πολυμέσων κ.λπ.).

Στὴν περίπτωση τῶν ιστοσελίδων ἐκκλησιαστικοῦ περιεχομένου ἡ σχεδίαση ἔχει νὰ ἀντιμετωπίσει τὰ ἀκόλουθα ἰδιάζοντα ζητήματα:

- α. ἡ διατήρηση τῆς ποιότητας καὶ τῆς διαφορετικῆς χροιάς τῆς ἐκκλησιαστικῆς πληροφορίας,
- β. ἡ μὴ παραβίαση τῆς πνευματικῆς διάστασης τῶν παρεχόμενων πληροφοριῶν,
- γ. ἡ μὴ ἐμπορευματοποίηση τῆς διαθέσιμης πληροφορίας,

8. Ἀπὸ τὸν δικτυακὸ τόπο English Wikipedia.

9. Ν.Ε. Μυριάδη, *Διαδικασίες Ἐπεξεργασίας Ψηφιακῆς Πληροφορίας*, Ἐκδ. Κυριακίδη, Θεσσαλονίκη, 2004.

δ. ή μη ύπαγωγή της ουσιώδους διαδικασίας πληροφόρησης και κοινής μετοχής στην διαδικασία δημοσιοποίησης και επίδειξης.

Τέλος όποσδήποτε πρέπει να σημειωθεί ή ανάγκη κριτικής αποτίμησης του τρόπου ύλοποίησης του σχεδιασμού και της ολοκλήρωσης ενός δικτυακού τόπου. Είναι γεγονός ότι πολλές φορές ή λύση έθελοντισμού αποτελεί μία προσφιλή επίλογή. Στην περίπτωση αυτή ό έθελοντής σχεδιαστής-κατασκευαστής πρέπει να συνδυάζει την ασφαλή γνώση με την μετριοπάθεια. Σε κάθε περίπτωση πρέπει να αποφεύγονται υπερβάσεις και υπερπηδήσεις σε χώρους άγνωστους γι' αυτόν ή ακόμη και φαινόμενα άμετροέπειας. Όταν αντίθετως προτιμηθεί ή λύση της μισθωμένης εκχώρησης της σχεδίασης, τότε επίσης πρέπει ή επίλογή να είναι προσεγμένη και κριτική. Τουλάχιστον π.χ. πρέπει να διασφαλίζεται ή άποφυγή της άισχροκερδοϋς έκμετάλλευσης, καθώς τέτοια φαινόμενα στην άγορά διαδικτυακής σχεδίασης παρατηρούνται σωρευτικά. Έντούτοις δέν πρέπει να άπολήγει αυτή ή προφυλακτική περιχαράκωση στην αντίπερα όχθη της ύποτίμησης άξιολόγησης της έπαγγελματικής άξίας του παρεχόμενου προϊόντος, γεγονός τό όποιο επίσης παρατηρείται ιδιαίτερα στον χώρο της έλληνικής άγοράς και μαστίζει κλάδους όπως αυτός των μηχανικών, των φορέων παροχής τεχνογνωσίας πληροφορικής κ.λπ.

[Γ] Η έπενέργεια της φυσιολογίας

4. Η ΠΛΕΥΡΑ ΤΗΣ ΕΠΙΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗΣ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑΣ ΣΤΟ ΤΕΛΙΚΟ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ. Ποιοι είναι εκείνοι οί διακριτικά έμφανεϊς παράγοντες που καταλυτικά έπενεργούν στο τελικό άποτέλεσμα;

Αναφέρουμε τέλος εκείνες τις παραμέτρους οί όποιες καθορίζουν σημαντικά, τόσο τις έπιμέρους πτυχές του έγγχειρήματος της σχεδίασης όσο και την καθολική ύπόσταση του τελικού άποτελέσματος. Πρόκειται για στοιχεία φυσιολογίας, δηλ. είναι συστατικά δομικά ύλικά, τά όποια άποτελούν όνότητες της φύσης, ή όποια δι' αυτών προβάλλεται στην ιδεατή πραγματικότητα (virtual reality) του κυβερνοχώρου. Τά στοιχεία αυτά αναφέρονται και σχετίζονται

τόσο με την ψυχολογία όσο και με την κατασκευαστική δεινότητα που παρέχει ή τεχνολογία. Συνεπώς πρόκειται για συνιστώσες φυσιολογίας, οί όποιες άλληλεπιδρούν με τον άποδέκτη μέσα από άγωγούς (φορείς) τόσο ψυχολογικής διαλειτουργικότητας όσο και τεχνολογικής ικανότητας και ικάνωσης. Η ψυχολογική διαλειτουργικότητα αναφέρεται στους μηχανισμούς με τους όποιους τά στοιχεία φυσιολογίας έπιδρούν στον άποδέκτη, ή δέ τεχνολογική ικανότητα στην άποδοτικότητα των τεχνολογικών συστημάτων πληροφορικής να προσεγγίζουν τά στοιχεία φυσιολογίας. Τέλος, ή τεχνολογική ικάνωση προσδιορίζει τους βαθμούς έλευθερίας και δυναμικής που προσφέρουν τά συστήματα πληροφορικής στην ύπηρεσία έξυπνέρησης των άναγκών σχεδίασης.

Θεμελιώδη και έργοδοτικά στοιχεία φυσιολογίας είναι:

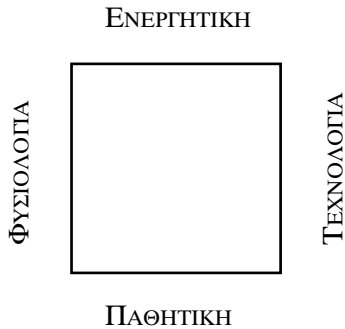
- α. τό χρώμα¹⁰
- β. τό σχήμα
- γ. ή ύφή
- δ. ό ήχος
- ε. τό είκονικό περιεχόμενο (φάσμα, ίστόγραμμα κ.λπ.)
- στ. ή πληρότητα (ποσοστό κάλυψης)
- ζ. ή γεωμετρία (π.χ. γεωμετρία κειμένου)

Σέ κάθε μία από τις προηγούμενες παραμέτρους μπορεί ή σχεδίαση σε μεγάλο βαθμό να διεισδύσει σε μία έμβριθή και έπιστημονική, πολύπλευρη και διεπαφική διερεύνηση και καθορισμό του πλαισίου έργασίας και του περιεχομένου των στοιχείων αυτών, έντεταγμένων στο έργο ύλοποίησης του προϊόντος. Έτσι π.χ. άπεριόριστα εύρεγειακά άποτελέσματα έχει μία ένδεδλεχής και έπιστημονική προσέγγιση του θέματος του χρώματος και της έπίδρασής του στην σχεδίαση ίσοσελίδων. Προσέγγιση που προϋποθέτει την μελέτη και γνώση των έπιστημονικών κεφαλαίων που άφορούν την θεωρία της φυσικής και μηχανικής των χρωμάτων¹¹.

10. Malacara D., *Color Vision & Colorimetry*, SPIE Press, Bellingham, 2002.

11. DeCusatis C., *Handbook of Applied Photometry*, American Institute of Physics, Springer, N. York, 1999.

Ύστερα από την παράθεση των σφαιρών επιρροής επί της σχεδίασης δικτυακών τόπων, διαμορφώνεται πρόσφορα το τετράπλευρο κυβερνητικής στην σχεδίαση Κυβερνοχώρου. Το τετράπλευρο αυτό εικονίζεται στο σχ. 3.

Σχήμα 3. Τετράπλευρο Κυβερνητικής στην σχεδίαση Κυβερνοχώρου

Δ. Προτυποποίηση Σχεδίασης

Οί αναφερόμενες στα προηγούμενα αρχές σχεδίασης ιστοσελίδων αποτελούν πηγή ικανή να παρέχει πρότυπα και μοντέλα σχεδίασης ιστοσελίδων και μάλιστα σε άπεριοριστο βαθμό. Ός άπόρροια και πρότυπη ύλοποίηση των αρχών αυτών παραθέτουμε υποδειγματικά όρισμένα εφαρμοσμένα προϊόντα σχεδίασης έκκλησιαστικών (και όχι μόνο) ιστοσελίδων.

Στό κεφάλαιο της παραμετροποίησης ιστοσελίδων αναφέρθηκαν οί λειτουργικές παράμετροι ένός δικτυακού τόπου και ειδικότερα τόπων με θεολογικό-έκκλησιαστικό περιεχόμενο. Μία πρώτη αναγκαιότητα είναι ή διακριτή προτυποποίηση κάθε ξεχωριστού παραμετρικού τύπου ιστοσελίδας. Ειδικότερα, και με βάση τις παραμέτρους αυτές θεωρείται βέλτιστη ή ανάπτυξη διακεκριμένων προτύπων για ιστοσελίδες:

- ήλεκτρονικών βιβλιοθηκών (e-βιβλιοθήκες)
- e-μουσείων
- e-περιοδικών
- forum συζητήσεων
- ιεραποστολής κ.λπ.

Τό κυρίαρχο σχήμα όμως στην ύπόθεση της σχεδίασης ιστοσελίδων είναι τό τρίπτυχο του σχ. 4.

Σχήμα 4. Τό τρίπτυχο των βασικών στοιχείων σχεδίασης ιστοσελίδων¹²

Κατά συνέπεια οί βασικοί άξονες συντεταγμένων, τό τρισσορθογώνιο σύστημα της σχεδίασης ιστοσελίδων είναι τό σκοπός, χρησιμότητα, αισθητική. Μία ιστοσελίδα συνεπώς πρέπει:

(α) να επιτυγχάνει κατά τό μέγιστο δυνατό ποσοστό τον στόχο της, δηλ. να πληροί την σκοπιμότητά της

(β) να είναι όσο τό δυνατόν περισσότερο εύχρηστη για τον άποδέκτη της, και

(γ) να διατηρεί την ισορροπία της μέγιστης άξιοποίησης των τεχνολογικών στοιχείων αισθητικής με την έλλειψη πλεονασμού και κακού γούστου.

Θεμελιώδης παραμένει ή ανάγκη διασφάλισης της άκεραιότητας και άξιοπιστίας των δικτυακών τόπων. Η παραχάραξη των ταυτοτήτων των φορέων που δημοσιοποιούν ιστοσελίδες πρέπει να καταστεί ένα ούτοπικό έγχείρημα¹³. Συνεπώς θεμελιώδης είναι ή θέσπιση αντίστοιχων διαδικασιών ασφάλειας παραχάραξης. Έπομένως, κρίνεται άμεσα αναγκαίο να διαμορφωθούν άρμόδιοι φορείς-Άρχές που θα έχουν ως κύριο έργο τους την προστασία της άξιοπιστίας των δικτυακών τόπων δημοσιοποιούνται¹⁴. Άπαραίτητη προϋπόθεση στο έργο αυτό άποτελεί παράλληλα και ή θέσπιση από την άνάλογη Άρχή ένός αντίστοι-

12. Βλ. επίσης D. Lawrence et al., ό.π.

13. Β. Γιούλτση, *Άλλη θέαση του κοινωνικού*, Έκδ. Κυριακίδη, Θεσσαλονίκη, 2006.

14. Στην περίπτωση π.χ. της Έκκλησίας της Ελλάδος μορφεύ να ίδρυθεί μία Άρχή Έκκλησιαστικών Τόπων Ηλεκτρονικών (ΆρΕΤΗ) ή όποία θα έξασφαλίζει την άπόλυτη έγκυρότητα στην ταυτοσημία μεταξύ των δηλουμένων ως ύπευθύνων ένός έκκλησιαστικού δικτυακού τόπου και των πραγματικά ύπευθύνων.

χου μητρώου. Στό μητρώο θα καταγράφονται και θα πιστοποιούνται όσοι από τούς (έκκλησιαστικούς) φορείς υποβάλλουν αίτηση με στόχο την δημοσιοποίηση δικτυακών τόπων τους. Η Αρχή θα εκδίδει κατάλληλο ψηφιακό πιστοποιητικό ύστερα από την απαιτούμενη διαδικασία και ο κάτοχος του δικτυακού τόπου πρέπει να ενσωματώνει το πιστοποιητικό και να το κοινοποιεί μέσα από τις ιστοσελίδες του.

Πυκνότητα και συσχετισμοί στην εμφάνιση ιστοσελίδας. Είναι γεγονός ότι συχνά οι δικτυακοί τόποι επιδεικνύουν άμετροεπεια στον τρόπο διάθεσης του πληροφοριακού περιεχομένου. Και αυτό κυρίως άφορα στην αισθητική του πράγματος, ένιστε και το είδος και την σημαντικότητα της πληροφορίας που διατίθεται. Έπιγραμματικά αναφέρουμε τὰ ἔξης:

Κάθε σχεδιαστής πρέπει να είναι φειδωλός στην χρήση στοιχείων αισθητικής ώστε να μη υπερβάλλει. Εἰδικὰ στην περίπτωση περιεχομένου ἔκκλησιαστικού ἔνδιαφέροντος ἢ ἀνάγκη διατήρησης λιτοῦ πλαισίου προβολῆς εἶναι περισσότερο ἐμφανῆς. Ἄς σημειώσουμε ἐπὶ τούτου ὅτι τὸ φαινόμενο τῆς ὑπερσυσσώρευσης ἀντικειμένων αισθητικῆς καὶ πολυμέσων ἔχει πλήξει ἀκόμη καὶ ἐπώνυμους διεθνεῖς δικτυακοὺς τόπους. Μία τέτοια κατάσταση μπορεῖ νὰ μετατρέψει τὴν τελεολογία τῶν πολυμεσιῶν ἀντικειμένων καὶ στοιχείων σὲ αὐτὴν πού ἔχουν τὰ εὐτελῆ στολίδια. Συνεπῶς πρέπει νὰ (προ)καθορισθεῖ καὶ ἡ πυκνότητα εἰκόνων πού θὰ φιλοξενεῖ κάθε ιστοσελίδα, ὥστε νὰ μὴ υπερβαίνει ἓνα ἄνω ὄριο, τὸ ὁποῖο ἐξασφαλίζει τὴν ποιότητα μέτρου.

Ποσοστὰ ἀναλογίας μεταξὺ τῶν πολυμεσιῶν στοιχείων (ἤχου, εἰκόνας) καὶ τεχνολογιῶν διαδικτύου (ἀντικειμένων διαδραστικότητας κ.ἄ.) εἶναι χρήσιμο νὰ καθορίζονται. Ὑποδειγματικὸς κανόνας εἶναι αὐτὸς πού ἀναφέρθηκε στὰ πλαίσια τῆς ἐνεργητικῆς ἐπίδρασης τοῦ διαδικτύου ἐπὶ τοῦ ἀποδέκτη¹⁵. Μία ἐφαρμογὴ τοῦ νόμου αὐτοῦ ὀδηγεῖ στὸν ἀναλογικὰ

ἰσόρροπο διαμοιρασμὸ τῶν τριῶν περιοχῶν μίας ἱστοσελίδας (ἤχου, εἰκόνας, διάδρασης) ὥστε νὰ ἀποφεύγεται κατασπατάληση τῆς παρεχόμενης πληροφορίας σὲ κάθε μία ἀπὸ τὶς μορφές. Διότι ἐκεῖνο πού σημαίνουντα ρόλο διαδραματίζει εἶναι ὁ συντελεστὴς ἀπόδοσης τῆς συγκράτησης τῆς πολυμορφικὰ παρεχόμενης πληροφορίας, ὥστε τελικὰ ὁμόλογα νὰ ἀπορρέει ἡ ὠφέλιμη πληροφορία.

Ἀνάλογα ἰδιαίτερα σημαντικὸ γεγονός εἶναι ὁ προκαθορισμὸς ποσοστῶν ἀναλογίας μεταξὺ κειμένου καὶ εἰκόνων (K%E). Κάτι τέτοιο διασφαλίζει μία ἰσόρροπη καὶ ὀρθολογικὴ ἀνάμιξη καὶ χρῆση τῆς κειμενικῆς σὲ συνδυασμὸ μὲ τὴν εἰκονικὴ πληροφορία. Ἡ ἀναζήτηση ἑνὸς ἱκανοποιητικοῦ μέτρου μπορεῖ νὰ πραγματοποιηθεῖ εἴτε μὲ εὐρετικούς (ἐμπειρικούς) τρόπους εἴτε ἀκόμη καὶ μὲ ἐπιστημονικούς.

Τέλος, ἡ σχεδίαση ἑνὸς διαδικτυακοῦ περιβάλλοντος θὰ ἀποκομίσει τεράστια ὠφέλεια ἂν χρησιμοποιῆσει ἀκόμη πιὸ εἰδικὰ κριτήρια καὶ ἂν καθορίσει ἀνάλογα μοντέλα καὶ διαδικασίες κατὰ τὴν πορεία ἀνάπτυξής της. Τέτοια κριτήρια ἀποτελοῦν πρότυπα διάταξης εἰκόνων μέσα σὲ κείμενο καὶ μποροῦν νὰ ἀναζητηθοῦν π.χ. σὲ ἀντίστοιχες μαθηματικὲς θεωρίες (γεωμετρίας, πλήρωσης¹⁶ κ.λπ.).

* * *

Εἰδικότερα στὴν περίπτωση δόμησης ἱστοσελίδων ἔκκλησιαστικοῦ ἔνδιαφέροντος πρέπει νὰ δοθεῖ ἰδιαίτερη προσοχὴ καὶ ἔμφαση στὴν ἐκμετάλλευση τῶν χαρακτηριστικῶν καὶ λειτουργικῶν στοιχείων πού προέρχονται ἀπὸ τὴν ἐγγενῆ προέλευση τῶν φυσικῶν μορφῶν αὐτῶν τῶν χώρων. Ἡ βυζαντινὴ λιτότητα καὶ ὑπερβατικὴ ἀναγωγὴ, συνεπῶς, δὲν ἔχει λόγους νὰ μὴ συνεχίζει νὰ καθοδηγεῖ τὴν σχεδίαση καὶ ἐμφάνιση τῶν ἔκκλησιαστικοῦ περιεχομένου δικτυακῶν χώρων στὴν Ὀρθόδοξη Ἀνατολή.

Ε. Ἐπιλογικὸ

Ὁ μηχανισμὸς διανάπτυξης τοῦ παρόντος ἄρθρου διαμόρφωσε χαρακτηριστικὰ θεματικὰ κεφάλαια στὸν δρόμο πού ὀδηγεῖ σὲ μία ἄρτια καὶ λειτουργικὴ διαχείριση τῆς δόμησης καὶ ἀνάπτυξης δικτυακῶν τό-

15. Πρόκειται κυρίως γιὰ τὸν νόμο τῶν ποσοστῶν. Σύμφωνα μὲ αὐτόν, ὁ ἄνθρωπος συγκρατεῖ καὶ ἀφομοιώνει πληροφορία πού φθάνει στὰ αἰσθητήριά του σὲ ποσοστό:

20% ὅσων βλέπει,

30% ὅσων ἀκούει,

50% ὅσων βλέπει καὶ ἀκούει ταυτόχρονα,

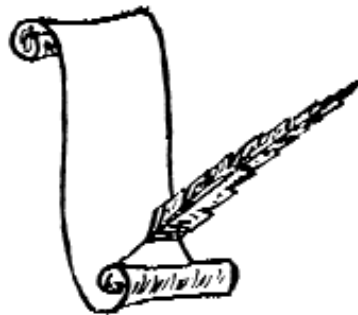
80% ὅσων συμμετέχει διαδραστικά.

16. Packing ἢ tiling: Goodman J., O'Rourke J., *Handbook of Discrete & Computational Geometry*, CRC Press, Boca Raton, 1997.

πων. Το επιδιωκόμενο αποτέλεσμα, το οποίο τέθηκε έξ αρχής, υπήρξε ο καθορισμός προτύπων και πλαισίων για την ασφαλή και ορθολογική σχεδίαση και ύλοποίηση δικτυακών περιβαλλόντων. Πρὸς τὴν ἐπίτευξη τοῦ σκοποῦ αὐτοῦ ἡ παρουσίαση δημιούργησε ὁδούς ἀπὸ θέματα ὅπως αὐτὰ τῆς καταγραφῆς τῶν γενετικῶν καὶ λειτουργικῶν παραμέτρων καὶ παραγόντων τοῦ Διαδικτύου, τῆς ἀνάλυσης τῶν ἀρχῶν ποὺ διέπουν τὴν σχεδίαση καὶ τοῦ καθορισμοῦ θεμελιωδῶν προτύπων διαμόρφωσης δικτυακῶν τόπων. Ἰδιαίτερη ἔμφαση δόθηκε στὴν περίπτωση τῶν ἰστοσελίδων θεολογικοῦ-ἐκκλησιαστικοῦ περιεχομένου. Τὸ περιεχόμενο αὐτὸ καθορίζει εἰδικές ἐστιάσεις καὶ ἐφαρμογές τῶν γενικότερων ἀρχῶν καὶ προτύπων ποὺ παρουσιάστηκαν. Ἀρχικά, ὡς ἀπαραίτητη συνεκτικὴ ἀρχή, παρουσιάστηκε περιεκτικὴ καὶ ἐνδελεχὴς ἀνάλυση καὶ διείσδυση στὸν τόσο ἀπλὸ ἀλλὰ καὶ πολυσύνθετο χῶρο τοῦ Διαδικτύου.

Βιβλιογραφία

- [1] DeCusatis C., *Handbook of Applied Photometry*, American Institute of Physics, Springer, N. York, 1999.
- [2] Goodman J., O'Rourke J., *Handbook of Discrete & Computational Geometry*, CRC Press, Boca Raton, 1997.
- [3] Lawrence D. & Tavakol S., *Balanced Website Design*, Springer, London, 2007.
- [4] Malacara D., *Color Vision & Colorimetry*, SPIE Press, Bellingham, 2002.
- [5] Maslow A., "Toward a Psychology of Being", J.Wiley, N. York, 1998.
- [6] Γιούλτση Β., *Ἄλλη θέαση τοῦ κοινωνικοῦ*, Ἐκδ. Κυριακίδη, Θεσσαλονίκη, 2006.
- [7] Μυρίδη Ν.Ε., *Διαδικασίες Ἐπεξεργασίας Ψηφιακῆς Πληροφορίας*, Ἐκδ. Κυριακίδη, Θεσσαλονίκη, 2004.

**ΠΡΟΚΗΡΥΞΕΙΣ -
ΚΛΗΤΗΡΙΑ ΕΠΙΚΡΙΜΑΤΑ****Προκηρύξεις****Ίερών Μητροπόλεων:****Βεροίας, Ναούσης
και Καμπανίας****Λευκάδος
και Ίθάκης****Μονεμβασίας
και Σπάρτης****Πατρών****Θηβών
και Λεβαδείας****Φθιώτιδος****Κλητήρια Έπικρίματα
Ίερών Μητροπόλεων****Άττικῆς****Γυθείου και Οιτύλου****Ίερά Μητρόπολις Βεροίας, Ναούσης και Καμπανίας**

Προκειμένου νὰ προβῶμεν εἰς τὴν κατ' ἐξαίρεσιν δι' ἐπιλογῆς, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 15 τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 5/1978 Κανονισμοῦ «Περὶ Κώδικος Ἐκκλησιαστικῶν Ὑπαλλήλων», πλήρωσιν μίας (1) κενῆς θέσεως λαϊκοῦ Ὑπαλλήλου κλάδου ΠΕ Διοικητικοῦ - Οἰκονομικοῦ τῆς καθ' ἡμᾶς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Βεροίας και Ναούσης, ἐγκριθείσης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθμ. ΔΙΠΠ/Φ. ΕΓΚΡ. 10/450/οικ. 30012/7.11.2008 Ἀποφάσεως Τριμελοῦς ἐξ Ὑπουργῶν Ἀποφάσεως, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους και ἔχοντας τὰ ὑπὸ τῶν σχετικῶν διατάξεων και Κανονισμῶν προβλεπόμενα προσόντα, ὅπως ἐντὸς εἴκοσι (20) ἡμερῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλλωσι αἴτησιν και τὰ σχετικά δικαιολογητικά εἰς τὰ Γραφεῖα τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως.

Ἐν Βεροίᾳ τῇ 29ῇ Ἰανουαρίου 2009

† Ὁ Βεροίας και Ναούσης Παντελεήμων

Ίερά Μητρόπολις Λευκάδος και Ίθάκης

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις· α) τῶν ἄρθρων 38 παρ. 2 και 67 τοῦ Ν. 590/1977, β) τοῦ Ν.Δ. 1398/1973, γ) τοῦ Ν. 673/1977, και προκειμένου ἵνα προβῶμεν εἰς ἀνακήρυξιν ὑποψηφίων πρὸς πλήρωσιν τῆς κενῶν θέσεων τακτικῶν Διακόνων ἐν τοῖς Ἱ. Ναοῖς

Εὐαγγελιστρίας Λευκάδος,

Ἁγίων Ἀναργύρων Λευκάδος,

καλοῦμεν τοὺς βουλομένους ἵνα καταλάβωσι τὰς Διακονικὰς ταύτας θέσεις και ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2/1969 Κανονισμοῦ «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν, Ἐνοριῶν και Ἐφημερίων», προβλεπόμενα κανονικὰ και νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ νενομισμένα δικαιολογητικά διὰ τὰ περαιτέρω.

Ἐν Λευκάδι τῇ 9ῇ Φεβρουαρίου 2009

† Ὁ Λευκάδος και Ίθάκης ΘΕΟΦΙΛΟΣ

Ίερά Μητρόπολις Μονεμβασίας και Σπάρτης

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 38 παρ. 2 τοῦ Ν. 590/1977 "Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος" και τῶν ἄρθρων 33-37 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2/1969 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν, Ἐνοριῶν και Ἐφημερίων", προκειμένου νὰ πληρώσωμεν τὰς κενὰς ὀργανικὰς θέσεις τακτικῶν ἐφημερίων τῶν Ἱερῶν Ναῶν

Ἁγίου Δημητρίου Τσεραμοῦ,

Ἁγίας Εἰρήνης τῆς ὁμωνύμου Ἐνορίας (Βαρσόβης),

Ἁγίας Εἰρήνης Μαγούλλας,

Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου Ἀλεποχωρίου,

Ἁγίων Κων/νου και Ἑλένης Καστανέας Βοιῶν,

καλοῦμεν τοὺς βουλομένους και ἔχοντας τὰ κανονικὰ και νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικά διὰ τὴν κατάληψιν τῶν ἀνωτέρω κενῶν θέσεων.

Ἐν Σπάρτῃ τῇ 9ῇ Φεβρουαρίου 2009

† Ὁ Μονεμβασίας και Σπάρτης ΕΥΣΤΑΘΙΟΣ

Ἱερὰ Μητρόπολις Πατρῶν

Προκειμένου νὰ προβῶμεν εἰς τὴν κατ' ἐπιλογὴν πλήρωσιν μιᾶς (1) θέσεως ἡλαϊκοῦ Ὑπαλλήλου κλάδου ΔΕ Ὁδηγοῦ Αὐτοκινήτου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Πατρῶν ἐγκριθείσης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθμ. ΔΙΠΠ/Φ.ΕΓΚΡ. 10/450/ΟΙΚ.30012/7.11.2008 ἀποφάσεως τῆς Τριμελοῦς ἐξ Ὑπουργῶν Ἐπιτροπῆς, καλοῦμεν τοὺς ἐνδιαφερομένους καὶ ἔχοντας τὰ νόμιμα προσόντα, ὅπως, ἐντὸς εἴκοσι (20) ἡμερῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης εἰς τὸ περιοδικὸν «Ἐκκλησία» ὑποβληθοῦν τὰ προβλεπόμενα δικαιολογητικὰ εἰς τὰ ἐν Πάτραις Γραφεῖα τῆς Ἱερᾶς ἡμῶν Μητροπόλεως, ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Βότση 34, διὰ τὴν κάλυψιν τῆς ὡς ἄνω θέσεως.

Ἐν Πάτραις τῇ 5ῃ Φεβρουαρίου 2009

† Ὁ Πατρῶν ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ

Ἱερὰ Μητρόπολις Θηβῶν καὶ Λεβαδείας

Ἐχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις 1) τοῦ ἄρθρου 8 παράγρ. 13 τοῦ Ν. 3194/2003, 2) τὴν ὑπ' ἀριθμ. 29863/Α1/31/12.3.2007 ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Ἐρσηκευμάτων 3) τὴν ὑπ' ἀριθμ. ΔΙΠΠ/Φ.ΕΓΚΡ. 10/450/ΟΙΚ.30012/7.11.2008 ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, καὶ προκειμένου νὰ προβῶμεν εἰς τὴν πλήρωσιν μιᾶς (1) κενῆς θέσεως ἡλαϊκοῦ Ὑπαλλήλου Κλάδου Δ.Ε. Γραμματέως, ἐν τῇ καθ' ἡμᾶς Ἱερᾷ Μητροπόλει (Κέντρον Ἰστ. & Ἀρχ. Ἐρευνῶν Ζήτησας), καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ ἀπαιτούμενα τυπικὰ καὶ οὐσιαστικὰ προσόντα ὅπως ἐντὸς εἴκοσι (20) ἡμερῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης εἰς τὸ περιοδικὸν «ΕΚΚΛΗΣΙΑ» καὶ εἰς τὴν ἐφημερίδα «ΒΟΙΩΤΙΚΗ ΩΡΑ» Λεβαδείας ὑποβάλλωσιν ἡμῖν αἴτησιν μετὰ τῶν σχετικῶν δικαιολογητικῶν διὰ τὰ περαιτέρω.

Ἐν Λεβαδείᾳ τῇ 9ῃ Φεβρουαρίου 2009

† Ὁ Θηβῶν καὶ Λεβαδείας ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Ἱερὰ Μητρόπολις Φθιώτιδος

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 38 παρ. 2 τοῦ Ν. 590/1977 "Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος" καὶ τῶν ἄρθρων 33-37 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2/1969 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν, Ἐνοριῶν καὶ Ἐφημερίων", προκειμένου νὰ πληρῶσωμεν τὰς κενὰς ὀργανικὰς θέσεις τακτικῶν ἐφημερίων τῶν Ἱερῶν Ναῶν

Ἁγίου Παντελεήμονος Καμένων Βούρλων,

Ἁγίων Θεοδώρων Ἀταλάντης,
Ἁγίας Αἰκατερίνης Στυλίδος,
Ἁγίου Ἀθανασίου Παύληανς,
Ἁγίου Δημητρίου Βασιλικῶν Ὑπάτης,
Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου Ροδωνιάς,
Ἁγίου Ἀθανασίου Παναγίτσας,
Κοιμήσεως Θεοτόκου Ξυνιάδος,
Ἁγίου Γεωργίου Λογγοῦ,
Ἁγίου Ἰωάννου Παλαιᾶς Γιαννιτσοῦς,
Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου Παλαιοβράχας,
Ἁγίου Γεωργίου Φτέρης,

καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικὰ καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικὰ διὰ τὴν κατάληψιν τῶν ἀνωτέρω κενῶν θέσεων.

Ἐν Λαμῖᾳ τῇ 16ῃ Φεβρουαρίου 2009

† Ὁ Φθιώτιδος ΝΙΚΟΛΑΟΣ

ΚΛΗΤΗΡΙΑ ΕΠΙΚΡΙΜΑΤΑ**Δημοσίευσις****Δικαστικῆς Ἀποφάσεως**

Πρὸς

Τὸν Πρεσβύτερον

Φίλιππον Ἀποστολόπουλον τοῦ Γεωργίου,
Κληρικὸν τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἀττικῆς
(καὶ νῦν ἀγνώστου διαμονῆς)

Διὰ τοῦ παρόντος, κοινοποιοῦμέν σοι κατωτέρω τὴν ἐρήμην σου ἐκδοθεῖσαν ὑπ' ἀριθμ. 3/2009 ἀπόφασιν τοῦ Πρωτοβαθμίου Συνοδικοῦ διὰ Πρεσβυτέρους, Διακόνους καὶ Μοναχοὺς Δικαστηρίου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, συνωδᾶ τῷ ἄρθρῳ 122 παρ. 2 τοῦ Νόμου 5383/1932 «Περὶ Ἐκκλησιαστικῶν Δικαστηρίων καὶ τῆς πρὸ Αὐτῶν διαδικασίας», ὡς τοῦτο τίθεται καὶ ἰσχύει συμπληρωθὲν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ Ν.Δ. 171/1942 καὶ κατὰ τὰ σαφῶς ὀριζόμενα ὑπὸ τῆς παρ. 1 τοῦ ἄρθρου 44 τοῦ Νόμου 590/1977 «Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος», ἵνα οὕτω λάβῃς γνῶσιν αὐτῆς καὶ ἀσκήσῃς κατ' αὐτῆς τὰ συμφῶνως τοῖς ἄρθροις 126 καὶ 133 τοῦ προειρημένου περὶ Ἐκκλησιαστικῶν Δικαστηρίων Νόμου ἔνδικα μέσα τῆς ἀνακοπῆς ἐρημοδικίας καὶ τῆς ἐφέσεως.

Προσεπιδηλοῦμέν σοι ὅτι ἐν περιπτώσει παρελεύσεως ἀπράκτου τῆς ὑπὸ τοῦ Νόμου 5383/1932 καθορι-

ζομένης προθεσμίας, θέλει ή κατωτέρω δημοσιευομένη απόφασις καταστή, συνωδὰ τῷ ἄρθρῳ 151 Αὐτοῦ, τελεσίδικος, ὀριστικὴ καὶ ἀμετάκλητος.

Ὁ Γραμματεὺς τῶν Συνοδικῶν Δικαστηρίων
Ἄρχιμ. Χρυσόστομος Τσιρίγκας

Πρωτοβάθμιον Συνοδικὸν Δικαστήριον

Ἀπόσπασμα Ἀποφάσεως 3/2009

Τὸ Πρωτοβάθμιον Συνοδικὸν διὰ Πρεσβυτέρους, Διακόνους καὶ Μοναχοὺς Δικαστήριον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος τῆς 152ας Συνοδικῆς Περιόδου, συγκείμενον ἐκ τοῦ Προέδρου Αὐτοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Νικοπόλεως καὶ Πρεβέζης κ. Μελετίου καὶ ἐκ τῶν τακτικῶν Μελῶν Αὐτοῦ Σεβασμιωτάτων Μητροπολιτῶν: α) Ἰερισσοῦ, Ἁγίου Ὁρους καὶ Ἄρδαμερίου κ. Νικοδήμου, β) Μυτιλήνης, Ἐρεσσοῦ καὶ Πλωμαρίου κ. Ἰακώβου καὶ γ) Ἄρτης κ. Ἰγνατίου, ὡς καὶ ἐκ τοῦ ἀναπληρωματικοῦ Μέλους Αὐτοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Νέας Ἰωνίας καὶ Φιλαδηφείας κ. Κωνσταντίνου, ἀναπληροῦντος τὸν ἐκ τῶν τακτικῶν Μελῶν Αὐτοῦ, κωλυόμενον ὅπως παραστῆ Σεβασμιώτατον Μητροπολίτην Ἀργολίδος κ. Ἰάκωβον, συνωδὰ ταῖς διατάξεσι τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 14 τοῦ Ν. 5383/1932 «Περὶ Ἐκκλησιαστικῶν Δικαστηρίων καὶ τῆς πρὸ Αὐτῶν Διαδικασίας».

Συνελθὼν εἰς Συνεδρίαν τῇ 14ῃ Ἰανουαρίου 2009, ἡμέρᾳ τῆς ἐβδομάδος Τετάρτη καὶ ὥρα 6ῃ ἀπογευματινῇ, ἐν τῷ Συνοδικῷ Μεγάρῳ κειμένῳ ἐν Ἀθήναις ἐπὶ τῶν ὁδῶν Ἰωάννου Γενναδίου 14 καὶ Ἰασίου 1 καὶ τῇ συνήθει τῶν Συνεδριῶν Αἰθούσῃ, ἐπὶ παρουσίᾳ καὶ τοῦ Γραμματέως Αὐτοῦ Ἀρχιμανδρίτου Χρυσοστόμου Τσιρίγκα, ἵνα κρίνῃ καὶ δικάσῃ τὸν Πρεσβύτερον Φίλιππον Ἀποστολόπουλον τοῦ Γεωργίου, Κληρικὸν τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἀττικῆς, κατηγορούμενον ἐπί: καὶ συγκεκριμένως ὅτι Κληρικὸς τυγχάνων τῆς Ὁρθοδόξου κατ' Ἀνατολῆς Καθολικῆς τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας καὶ δὴ καὶ Πρεσβύτερος Αὐτῆς, καὶ ἐφημέριος τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ ἐπὶ ἀδικήμασι σαφῶς προβληπομένοις καὶ ρητῶς τιμωρούμενοις ὑπὸ τῶν Θείων καὶ Ἱερῶν Κανόνων, τῆς ὑποθέσεως αὐτοῦ παραπεμφθεὶς ἐνώπιον Αὐτοῦ, λόγῳ ἀρμοδιότητος, δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθμ. 1/2007 ἀποφάσεως τοῦ Ἐπισκοπικοῦ Δικαστηρίου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἀττικῆς.

Δικάζον ἐρήμην τοῦ κατηγορουμένου νομίμως κληθέντος δυνάμει τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 55 τοῦ Ν. 5383/1932 «Περὶ Ἐκκλησιαστικῶν Δικαστηρίων καὶ τῆς πρὸ Αὐτῶν Διαδικασίας» ὡς ἀγνώστου διαμονῆς τῆς κλήσεως αὐτοῦ δημοσιευθείσης δις εἰς τὸ περιοδικὸν «ΕΚΚΛΗΣΙΑ», τεύχη Σεπτεμβρίου καὶ Ὀκτωβρίου 2008 ὡς καὶ εἰς τὴν ἡμερησίαν ἐφημερίδα τῶν Ἀθηνῶν «ΕΣΤΙΑ» τὴν 27ην Σεπτεμβρίου 2008 καὶ τὴν 1ην Ὀκτωβρίου 2008, καὶ μὴ προσελθόντος καὶ μὴ παραστάντος κατὰ τὴν σημερινὴν δικάσιμον.

Διεξελθὼν καὶ ἐπισταμένως μελετήσαν ἅπαντα τὰ ἐν τῇ δικογραφίᾳ ἔγγραφα καὶ στοιχεῖα.

Λαβὼν ὑπ' ὄψιν καὶ τὴν εἰσήγησιν τοῦ Σεβασμιωτάτου Δικαστικοῦ Συνέδρου Μητροπολίτου Μυτιλήνης, Ἐρεσσοῦ καὶ Πλωμαρίου κ. Ἰακώβου.

Σκεφθὲν κατὰ τοὺς Θείους καὶ Ἱεροὺς Κανόνες καὶ τοὺς Νόμους τοῦ Κράτους.

Ἐπειδὴ ἐκ τῆς ἐπισταμένης μελέτης καὶ ἀξιολογήσεως τοῦ συνόλου τῶν στοιχείων τῆς δικογραφίας, τῶν μαρτυρικῶν καταθέσεων τῆς περὶ τὴν ἀπόδειξιν διαδικασίας περιλαμβανούσης καὶ τὰ στοιχεῖα τῆς προδικασίας, ὡς καὶ ἐκ τῶν ἀναγνωσθέντων ἐγγράφων ἀπεδείχθησαν ὡς πραγματικὰ περιστατικὰ κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Δικαστηρίου καὶ κατ' ἐλευθέραν ἐκτίμησιν, συνωδὰ τῷ ἄρθρῳ 57 τοῦ Νόμου 5383/1932 «Περὶ Ἐκκλησιαστικῶν Δικαστηρίων καὶ τῆς πρὸ Αὐτῶν διαδικασίας», ὅτι ὁ κατηγορούμενος Κληρικὸς τυγχάνων τῆς Ὁρθοδόξου κατ' Ἀνατολῆς Καθολικῆς τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας καὶ δὴ καὶ Πρεσβύτερος Αὐτῆς, καὶ ἐφημέριος τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ

Ἐπειδὴ τὰ ἀνωτέρω ἀδικήματα τοῦ κατηγορητηρίου σαφῶς προβλέπονται καὶ ρητῶς τιμωροῦνται ὑπὸ τῶν Θείων καὶ Ἱερῶν Κανόνων, διὰ τῆς ποινῆς τῆς καθαιρέσεως ἐκ τοῦ Ὑψηλοῦ τῆς Ἱερωσύνης Ὑπουργήματος καὶ τῆς ἐπαναφορᾶς εἰς τὴν τάξιν τῶν λαϊκῶν καὶ δὴ καὶ ὑπὸ τῶν Θείων καὶ Ἱερῶν Κανόνων:

Διὰ ταῦτα

1) Κηρύσσει ὁμοφώνως ἔνοχον τὸν κατηγορούμενον Πρεσβύτερον Φίλιππον Ἀποστολόπουλον τοῦ Γεωργίου, Κληρικὸν τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἀττικῆς, κατηγορούμενον ἐπί: καὶ συγκεκριμένως ὅτι Κληρικὸς τυγχάνων τῆς Ὁρθοδόξου κατ' Ἀνατολῆς Καθολικῆς τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας καὶ δὴ καὶ Πρεσβύτερος Αὐτῆς, καὶ ἐφημέριος τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ ἐπὶ ἀδικήμασι σαφῶς προβληπομένοις καὶ

ρητῶς τιμωρούμενοις ὑπὸ τῶν Θείων καὶ Ἱερῶν Κανόνων

2) Ἐπιβάλλει αὐτῷ παμψηφεί τὴν ποινὴν τῆς Καθαιρέσεως ἐκ τοῦ ὑψηλοῦ τῆς Ἱερωσύνης ὑπουργήματος, ἀπογυμνοῦν αὐτὸν τέλειον παντὸς Ἱερατικοῦ βαθμοῦ καὶ τίτλου, κατάγον αὐτὸν καὶ ἐπαναφέρον εἰς τὴν τῶν λαϊκῶν τάξιν, καταδικάζον ἅμα εἰς βάρος αὐτοῦ καὶ ὑπὲρ τοῦ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου τὴν ἐκ τριάκοντα ΕΥΡΩ (30 €) δικαστικὴν δαπάνην.

Ἐκρίθη, ἀπεφασίσθη καὶ ἐδημοσιεύθη αὐθημερόν.

Ὁ Πρόεδρος

τοῦ Πρωτοβαθμίου Συνοδικοῦ Δικαστηρίου.

† Ὁ Νικοπόλεως καὶ Πρεβέζης ΜΕΛΕΤΙΟΣ

Τὰ Μέλη

† Ὁ Ἱερισσοῦ, Ἁγίου Ὑόρου καὶ Ἁρδαμερίου

ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ

† Ὁ Μυτιλήνης, Ἐρεσσοῦ καὶ Πλωμαρίου ΙΑΚΩΒΟΣ

† Ὁ Ἁρτῆς ΙΓΝΑΤΙΟΣ

† Ὁ Νέας Ἰωνίας καὶ Φιλαδελφείας ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

Ὁ Γραμματεὺς

Ἄρχιμ. Χρυσόστομος Τσιρίγκας

Ἱερὰ Μητρόπολις Γυθείου καὶ Οἰτύλου

ΚΛΗΤΗΡΙΟΝ ΘΕΣΠΙΣΜΑ

Ἐν Γυθείῳ τῇ 13.2.2009

Πρὸς

Τὸν π. Ἀνάργυρον Μπαλίταν

Ἄγνώστου Διαμονῆς

Καλεῖσαι, ἵνα ἐμφανισθῆς αὐτοπροσώπως ἐνώπιον τοῦ Ἐπισκοπικοῦ Δικαστηρίου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως

Γυθείου καὶ Οἰτύλου, δυνάμει τῶν ἄρθρων 55 καὶ 110 τοῦ Ν.5383/1932 «Περὶ Ἐκκλησιαστικῶν Δικαστηρίων καὶ τῆς ἐνώπιον αὐτῶν διαδικασίας», ὡς οὗτος ἰσχύει κατὰ τὰ σαφῶς ὀριζόμενα ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 44 παρ. 1 τοῦ Ν. 590/1977 «Περὶ τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος», τὴν 22αν Μαΐου 2009 ἡμέραν Παρασκευὴν καὶ ὥραν 09.00 π.μ., ἐν Γυθείῳ καὶ ἐν τοῖς Γραφείοις τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Γυθείου καὶ Οἰτύλου ὁδὸς Τζανήμπε Γρηγοράκη, ἵνα δικασθῆς ἐπὶ τῶν ἀποδιδομένων σοι κατηγοριῶν: α) ἐγκαταλείπει τῆς ἐφημεριακῆς σου θέσεως καὶ β) προσχωρήσει εἰς παραсуναγωγὴν τῶν Παλαισημερολογιτῶν, καὶ συγκεκριμένως ὅτι ἀπὸ τὴν 13ην τοῦ μηνὸς Ἀπριλίου τοῦ ἔτους 2008 ἔχει ἐγκαταλείπει τὴν ἐφημεριακὴν σου θέσιν καὶ κατὰ τὴν γραπτὴν ὁμολογίαν εἰς ἐπιστολῆς σου προσεχώρησες εἰς παραсуναγωγὴν Παλαισημερολογιτῶν, πράξεις δὶ ὧν στοιχειοθετοῦνται τὰ ἀνωτέρω κανονικὰ ἀδικήματα, ἅτινα καὶ σαφῶς προβλέπονται καὶ ρητῶς τιμωροῦνται, ὑπὸ τῶν ΛΑ' καὶ ΛΘ' Ἀποστολικῶν Κανόνων, Η' καὶ ΙΗ' τῆς Δ' Οἰκουμενικῆς Συνόδου, ΛΔ' τῆς ΣΤ' Οἰκουμενικῆς Συνόδου καὶ τοῦ Γ' Ἱεροῦ Κανόνος τῆς ἐν Ἀντιοχείᾳ Συνόδου.

Προσεπιδηλοῦμεν σοι, ὅτι, ἂν μὴ ἐμφανισθῆς τῇ ὡς ἄνω ἡμέρᾳ τε καὶ ὥρᾳ, θέλεις δικασθῆ ἐρήμην.

Ὁ Πρόεδρος τοῦ Ἐπισκοπικοῦ Δικαστηρίου

Ὁ Μητροπολίτης

† Ὁ Γυθείου καὶ Οἰτύλου ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ

Ὁ Γραμματεὺς

Πρωτοπρεσβύτερος Σταῦρος Βλασεῖλλης

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

**Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ**

Οι εργασίες της ΔΙΣ της 3.2.2009

**Ίερά Σύνοδος της
Ἐκκλησίας της Ἑλλάδος**

**Ίερά Ἀρχιεπισκοπή
Ἀθηνῶν**

Ἱεραὶ Μητροπόλεις

Σύρου

**Νεαπόλεως
καὶ Σταυρουπόλεως**

**Θεσσαλιώτιδος
καὶ Φαναριοφερσάλων**

**Δρυϊνουπόλεως,
Πωγωνιανῆς
καὶ Κονίτσας**

**Κερκύρας,
Παξῶν καὶ Διαποντίων
Νήσων**

Γλυφάδας

Μυτιλήνης

Συνήλθε τὴν Τρίτη, 3 Φεβρουαρίου 2009, στὴν πρώτη Συνεδρία Της ἡ Διαρκῆς Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ὑπὸ τὴν Προεδρία τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερωνύμου.

Κατὰ τὴ σημερινὴ Συνεδρία:

Ἡ Διαρκὴς Ἱερά Σύνοδος ἐπικύρωσε τὰ Πρακτικὰ τῆς Ἐξουσιοδοτήσεως.

Ὁ Μακαριώτατος Πρόεδρος ἐνημέρωσε τοὺς Σεβασμιωτάτους Συνοδικοὺς γιὰ τὴν ἐπίσκεψη τοῦ Ὑπουργοῦ Παιδείας καὶ Ἐθνικῶν Ἐπιχειρημάτων κ. Ἄρη Σπηλιωτόπουλου καὶ τοῦ Ὑφυπουργοῦ Παιδείας κ. Ἀνδρέα Λυκουρέντζου στὴν Ἱερά Ἀρχιεπισκοπὴ Ἀθηνῶν. Πραγματοποιήθηκε συζήτηση γιὰ ὅλα τὰ ἐκκλησιαστικὰ θέματα καὶ ἐξεφράσθησαν τόσο ὁ σεβασμὸς ὅσον καὶ ἡ διάθεση καλῆς συνεργασίας καὶ ἀπὸ τὶς δύο πλευρῆς. Συμφωνήθηκε ὅτι θὰ ὑπάρξουν καὶ περαιτέρω συναντήσεις συνεργασίας.

Ἡ Διαρκὴς Ἱερά Σύνοδος ὄρισε τὴν Ἐπιτροπὴ γιὰ τὴν ἔκδοση τοῦ Τιμητικοῦ Τόμου γιὰ τὸν μακαριστὸ Ἀρχιεπίσκοπο κυρὸ Χριστόδουλο, ἀποτελουμένη ἀπὸ τοὺς Σεβασμιωτάτους Μητροπολίτες Δημητριάδος καὶ Ἀθιναίων κ. Ἰγνάτιο ὡς Πρόεδρο, Καισαριανῆς, Βύρωνος καὶ Ὑμηττοῦ κ. Δανιὴλ καὶ Μεσσηνίας κ. Χρυσόστομο καὶ τοὺς Ἐπιλογομένους Καθηγητὲς κ. Σπυρίδωνα Τρωιάνο καὶ κ. Σπυρίδωνα Κοντογιάννη. Γραμματέας τῆς Ἐπιτροπῆς ὀρίσθηκε ὁ Πανοσιολογιώτατος Ἀρχιμανδρίτης κ. Ἰγνάτιος Σάπιος.

Ἡ Διαρκὴς Ἱερά Σύνοδος ἐνέκρινε:

Τὴ μεταφορὰ τοῦ Τιμίου Λειψάνου τῆς δεξιᾶς χειρὸς τοῦ Μεγάλου Βασιλείου, στὸ Βουκουρέστι, πρὸς εὐλογία καὶ ἁγιασμὸ τοῦ χριστεπωνύμου πληρώματος τῆς Ἀγιωτάτης Ἐκκλησίας τῆς Ρουμανίας. Τὸ ἱερὸ Λείψανο θὰ συνοδεύσει Τριμελῆς Ἀντιπροσωπεία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, καὶ θὰ συμμετάσχει στὶς ἑορταστικὲς καὶ τιμητικὲς ἐκδηλώσεις τοῦ Πατριαρχείου Ρουμανίας, τὸ ὁποῖο ἀφιέρωσε τὸ 2009 στὴν μνήμη τῶν Ἁγίων Καππαδοκῶν Πατέρων.

Τὴν διοργάνωση τοῦ ἑορτασμοῦ τῆς «Ἑβδομάδος Ἐξωτερικῆς Ἱεραποστολῆς» ἀπὸ 8 ἕως 14 Μαρτίου 2009, γιὰ τὴν προβολὴ καὶ τὴν ἐνίσχυση τοῦ ἱεραποστολικοῦ ἔργου, κατόπιν προτάσεως τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

Τέλος ἡ Δ.Ι.Σ. συζήτησε καὶ ἔλαβε ἀποφάσεις σχετικὰ μὲ τρέχοντα ὑπηρεσιακὰ ζητήματα.

Ἐκ τοῦ Γραφείου Τύπου τῆς Ἱερᾶς Συνόδου.

Οι εργασίες της ΔΙΣ της 4.2.2009

Συνήλθε τὴν Τετάρτη, 4 Φεβρουαρίου 2009, στὴν δευτέρη Συνεδρία Της ἡ Διαρκῆς Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ὑπὸ τὴν Προεδρία τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερωνύμου.

Κατά τη σημερινή Συνεδρία:

Ἡ Διαρκὴς Ἱερὰ Σύνοδος ἐπικύρωσε τὰ Πρακτικὰ τῆς προηγουμένης Συνεδρίας.

Ὁ Μακαριώτατος Πρόεδρος, σχετικὰ μὲ τὴν δημιουργία σειρᾶς Ἰδρυμάτων, τὰ ὁποῖα εἶχε ἀποφασισθῆ νὰ ἀνεγείρει ἡ Ἐκκλησία σὲ προγενέστερη Συνεδρία τῆς Διαρκοῦς Ἱερᾶς Συνόδου, ἐνημέρωσε τὰ μέλη Αὐτῆς, ὅτι:

α) Κατετέθησαν ὅλα τὰ δικαιολογητικὰ γιὰ τὴν ἀνέγερση ἑπταώροφου κτιρίου, δυναμικότητας εἴκοσι διαμερισμάτων, πλησίον τοῦ Ἀντικαρκινικοῦ Νοσοκομείου «Θεαγένειο» στὴ Θεσσαλονίκη, γιὰ φιλοξενία τῶν συγγενῶν καὶ τῶν ἀσθενῶν ποὺ νοσηλεύονται σὲ αὐτό.

β) Κατετέθησαν τὰ σχέδια ἀνεγέρσεως Κέντρου παιδιῶν μὲ νοτική στέρση, στὴν περιοχὴ Ἐνοικία Ἀττικῆς, καὶ παρουσιάστηκαν οἱ μακέτες.

γ) Κατετέθησαν τὰ σχέδια ἀνεγέρσεως «Στέγης Κατακοιτών», δυναμικότητας 80 κλινῶν, στὸν Βαρνάβα Ἀττικῆς.

δ) Ἀπεφασίσθη νὰ ἀνεγερθεῖ «Σπίτι Πόνου - Hospice» γιὰ καρκινοπαθεῖς τελικοῦ σταδίου, καὶ πλησίον αὐτοῦ νὰ δημιουργηθεῖ Σχολὴ Νοσηλευτῶν-Νοσηλευτριῶν, οἱ ὁποῖοι θὰ ἐξειδικευθοῦν στὴν ἀντιμετώπιση τῆς παθήσεως αὐτῆς. Ὑπεύθυνη γιὰ τὴν Ἐπιστημονικὴ Παρακολούθηση τοῦ ἔργου αὐτοῦ ὀρίσθηκε ἡ Ἱατρὸς κ. Παρασκευὴ Ρούσου, Ἐπικ. Καθηγήτρια Ἱατρικῆς. Τὸ Κέντρο αὐτὸ θὰ κτισθεῖ στὴν Πεντέλη ἢ στὸν Βύρωνα Ἀττικῆς.

Ἡ Διαρκὴς Ἱερὰ Σύνοδος ἐνέκρινε:

Τὸν κατάλογο τῶν δικαιούχων τοῦ ἐπιδόματος γιὰ τὸ τρίτο τέκνο στὴ Θράκη, γιὰ τὸ δίμηνο Ἰανουαρίου Φεβρουαρίου 2009. Οἱ οἰκογένειες ποὺ θὰ λάβουν τὸ ἐπίδομα εἶναι 851 καὶ τὸ ποσὸ ἀνέρχεται στὰ 183.222 €.

Τὴν δωρεὰν παραχώρηση πρὸς τὸ Ἑλληνικὸ Δημόσιο ἐκτάσεως 60 δασικῶν στρεμμάτων ἰδιοκτησίας τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου Δοκοῦ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Χαλκίδος γιὰ τὴν ἀνέγερση τοῦ νέου Σωφρονιστικοῦ Καταστήματος Χαλκίδος.

Τὴν δωρεὰν παραχώρηση πρὸς τὰ Ἀλεξανδράκεια Κληροδοτήματα Καθαμάτας ἐνὸς οἰκοπέδου ἐκτάσεως 769,40 τ.μ. ἐντὸς τῆς πόλεως Μεσσήνης, ἰδιοκτησίας τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἁγίου Δημητρίου Μεσσήνης τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Μεσσηνίας γιὰ τὴν δημιουργία Γηροκομείου.

Τὴν δωρεὰν παραχώρηση ἐκτάσεως, ἐμβαδοῦ 18.057,88 τ.μ., ἰδιοκτησίας τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ζωοδόχου Πηγῆς Λογγοβάρδας Πάρου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Παροναζίας, γιὰ τὴν ἀνέγερση Νοσοκομείου.

Ἡ Διαρκὴς Ἱερὰ Σύνοδος ἀπεδέχθη:

– Τὴν πρόταση τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Σύρου κ. Δωροθέου νὰ προβεῖ στὶς ἀπαραίτητες ἐνέργειες πρὸς τὰ ἀρμόδια Ὑπουργεῖα, γιὰ τὴν ἀνακήρυξη τῆς νήσου Μήλου, καὶ λόγῳ τῶν Κατακομβῶν αὐτῆς, ὡς νήσου Ἱερᾶς.

– Τὴν πρόσκληση τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Θρησκευτικῆς Ὑπηρεσίας τοῦ Γ.Ε.ΕΘ.Α. γιὰ νὰ παραστῆ ὁ Μακαριώτατος Πρόεδρος στὸ προσεχὲς Συνέδριο τῶν Στρατιωτικῶν Ἱερέων, τὸ ὁποῖο θὰ πραγματοποιηθεῖ στὶς 20 Φεβρουαρίου 2009.

Τέλος ἡ Δ.Ι.Σ. συζήτησε καὶ ἔλαβε ἀποφάσεις σχετικὰ μὲ τρέχοντα ὑπηρεσιακὰ ζητήματα.

Ἐκ τοῦ Γραφείου Τύπου τῆς Ἱερᾶς Συνόδου.

Οἱ ἐργασίες τῆς ΔΙΣ τῆς 5.2.2009

Συνῆλθε τὴν Πέμπτη, 5 Φεβρουαρίου 2009, στὴν τρίτη Συνεδρία τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ὑπὸ τὴν Προεδρία τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερωνύμου.

Κατὰ τὴ σημερινὴ Συνεδρία:

Ἡ Διαρκὴς Ἱερὰ Σύνοδος ἐπικύρωσε τὰ Πρακτικὰ τῆς προηγουμένης Συνεδρίας.

Κατὰ τὴ σημερινὴ Συνεδρία ἡ Δ.Ι.Σ. συζήτησε καὶ ἔλαβε ἀποφάσεις σχετικὰ μὲ τρέχοντα ὑπηρεσιακὰ ζητήματα.

Τὴν Τετάρτη 4 Φεβρουαρίου 2009 καὶ ὥρα 5 μ.μ. συνεδρίασε τὸ Πρωτοβάθμιο δι' Ἀρχιερεῖς Συνοδικὸ Δικαστήριον, ὡς Συμβούλιον γιὰ νὰ ἀποφασίσῃ σχετικὰ μὲ τὴν ὑπόθεση τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου πρ. Ἀττικῆς κ. Παντελεήμονος. Λόγῳ τῆς ἀσθενείας τοῦ Σεβασμιωτάτου Συνοδικοῦ Μητροπολίτου Διδυμοτείχου καὶ Ὁρεστιάδος κ. Νικηφόρου, ἐκλήθη ὡς Ἀναπληρωματικὸ Μέλος, ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Δρυϊνουπόλεως κ. Ἀνδρέας.

Κατὰ τὴν ἐναρξη τῆς διαδικασίας κατετέθη ἐκ μέρους τοῦ Μητροπολίτου πρ. Ἀττικῆς αἴτηση ἐξαιρέσεως τοῦ Ἀναπληρωματικοῦ Μέλους, μὲ ἀποτέλεσμα

τὸ Συμβούλιο, λόγω ἑλλείψεως ἀπαρτίας, νὰ μὴν μπορεῖ νὰ συνεδριάσει.

Ἐκ τοῦ Γραφείου Τύπου τῆς Ἱερᾶς Συνόδου.

**Ἡμερίδα-Σεμινάριο γιὰ τὴν ἀντιμετώπιση
τῶν ψυχικῶν διαταραχῶν στὸ πλαίσιο
τοῦ μυστηρίου τῆς Ἱερᾶς Ἐξομολογήσεως**

Ἡ Εἰδικὴ Συνοδικὴ Ἐπιτροπὴ ἐπὶ Εἰδικῶν Ποιμαντικῶν Θεμάτων καὶ Καταστάσεων τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος διοργάνωσε Ἡμερίδα-Σεμινάριο γιὰ τοὺς Κληρικούς τῶν Ἱερῶν Μητροπόλεων Μακεδονίας καὶ Θράκης, μὲ θέμα: «Ἡ Ἀντιμετώπιση τῶν Ψυχικῶν Διαταραχῶν στὸ πλαίσιο τοῦ Μυστηρίου τῆς Ἱερᾶς Ἐξομολογήσεως».

Ἡ Ἡμερίδα πραγματοποιήθηκε τὴν Πέμπτη 12 Φεβρουαρίου 2009 στὴν Κεντρικὴ Αἴθουσα Ἐκδηλώσεων τῶν Γραφείων τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Θεσσαλονίκης, Βογατσικοῦ 7, Θεσσαλονίκη μὲ ὥρα ἐνάρξεως 8:30.

Τοὺς συμμετέχοντες χαιρέτησαν ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερώνυμος, ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Ναυπάκτου καὶ Ἀγίου Βλασίου κ. Ἱερόθεος, Πρόεδρος τῆς Εἰδικῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ Εἰδικῶν Ποιμαντικῶν Θεμάτων καὶ Καταστάσεων καὶ ὁ φιλοξενῶν Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Θεσσαλονίκης κ. Ἄνθιμος.

Στὴν διάρκεια τῆς Ἡμερίδας πραγματοποιήθηκαν οἱ ἀκόλουθες εἰσηγήσεις: α) «Ἡ Πνευματικὴ Πατρότητα καὶ Ποιμαντικὲς Ἀρχές», μὲ εἰσηγητὴ τὸν Αἰδεσιμολογιώτατο Πρωτοπρ. κ. Βασίλειο Καλιακμάνη, Καθηγητὴ τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Α.Π.Θ., β) «Ὁ ἄνθρωπος σὲ κρίση - περιστασιακὴ Ἐξομολόγηση», μὲ εἰσηγητὴ τὸν Ἑλληλογιμῶτατο κ. Ἀλέξανδρο Σταυρόπουλο, Ὁμότιμο Καθηγητὴ τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, γ) «Καταθλιπτικὰ στοιχεῖα καὶ παρερμηνευτικὲς διαθέσεις, οἱ ὁποῖες εἶναι δυνατόν νὰ ἐπηρεάσουν τὸ περιεχόμενο τῆς ἱ. Ἐξομολογήσεως στοὺς νέους-ἐνήλικες καὶ γέροντες», μὲ εἰσηγητὴ τὸν Ἑλληλογιμῶτατο Δρα Σταῦρο Ἱ. Μπαλογιάννη, Καθηγητὴ Νευρολογίας τοῦ Ἀριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, Διευθυντὴ τῆς Α' Νευρολογικῆς Κλινικῆς Νοσοκομείου ΑΧΕΠΑ Θεσσαλονίκης καὶ δ) «Ἡ Ἐκκλησία καὶ ψυχικὴ ὑγεία», μὲ εἰσηγητὴ τὸν Αἰδεσιμολογιώτατο Πρωτοπρ. κ. Ἀδαμάντιο Αὐγουστίδη, Λέ-

κτορα τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν. Ἡ Ἡμερίδα ὁλοκληρώθηκε περὶ τὴν 16:30.

ΙΕΡΑ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗ ΑΘΗΝΩΝ

**Ἔργασίες ἀποκατάστασης
στὸν Καθεδρικὸ Ἱ. Ναὸ Ἀθηνῶν**

Λόγω τῶν ἐργασιῶν ἀποκατάστασης ποὺ πραγματοποιοῦνται στὸν Καθεδρικὸ Ἱ. Ναὸ Ἀθηνῶν, ἀπὸ τὴν Κυριακὴ 8 Φεβρουαρίου ἔ.ἔ. καὶ κάθε Κυριακὴ ἢ Θ. Λειτουργία θὰ τελεῖται στὸν Ἱ. Ναὸ Ἀγίου Διονυσίου Ἀρεοπαγίτου στὸ Κολωνάκι. Οἱ Ἱερεῖς Ἀκολουθίες τῆς ὑπόλοιπης ἐβδομάδας θὰ τελοῦνται στὸ παρεκκλήσιο τοῦ Ἀγίου Ἐλευθερίου (πλητεῖα Μητροπόλεως).

**Συνέντευξη τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου
Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερωνύμου
στὸ Βῆμα τῆς Κυριακῆς (8.2.2009)**

Μὲ τὴν εὐκαιρία τῆς συμπληρώσεως ἐνὸς ἔτους ἀπὸ τὴν ἐκλογή του στὸ ἀρχιεπισκοπικὸ ἀξίωμα, ὁ Μακαριώτατος παρεχώρησε τὴν ἀκόλουθη συνέντευξη:

«Μὲ τὸν μακαριστὸ προκάτοχό μου κυρὸ Χριστόδουλο εἶχαμε γνωριμία ἀπὸ τὰ φοιτητικὰ χρόνια. Ἐκτοτε, συμπέσαμε σὲ ἀρκετὲς κοινὲς δραστηριότητες. Ἀπὸ τὴν ἀρχὴ ὅμως ἦταν φανερὸ ὅτι ἤμασταν ἄνθρωποι διαφορετικοὶ στὸν χαρακτήρα. Ἀκόμη καὶ τὰ πρακτικὰ τῶν ἐπιτροπῶν, στὶς ὁποῖες συνεργαστήκαμε ἀργότερα, ὅπως αὐτὲς γιὰ τὴν ἐκκλησιαστικὴ παρουσία καὶ τὶς σχέσεις Ἐκκλησίας - πολιτείας, ἂν πάρει κανεὶς καὶ τὰ διαβάσει σήμερα, θὰ διαπιστώσει τὴ διαφορὰ μας. Ἀνέκαθεν, θὰ ἔλεγα, ἡ βασικὴ διαφορὰ μας ἀφοροῦσε στὴν ταυτότητα τῆς Ἐκκλησίας. Γιὰ μένα, στοχεύει στὴ σωτηρία τοῦ ἀνθρώπου, εἶναι βίωμα, πνευματικὴ ἐμπειρία καὶ ποτὲ ἰδεολογία. Γιὰ τὸν ἀδελφὸ Χριστόδουλο ἡ Ἐκκλησία εἶχε ἓνα μεσσιανικὸ χαρακτήρα γιὰ τὴ σωτηρία τοῦ ἔθνους καὶ ρόλο σὲ ὅλα τὰ ἐγκόσμια. Ὅταν ἔγινε Ἀρχιεπίσκοπος, τὸν ἐπισκέφθηκα γιὰ νὰ τὸν συγχαρῶ. Στὴ συζήτηση τέθηκε τὸ θέμα τοῦ λεγόμενου οικονομικοῦ σκανδάλου ποὺ ταλαιπωροῦσε τότε τὴν Ἐκκλησία, γιὰ τὸ ὁποῖο δὲν θὰ ἤθελα νὰ μιλήσω. Ὡστόσο συνεργαστήκαμε στενότερα γιὰ πολλὰ θέματα καὶ στὶς δύσκολες ὥρες τοῦ στάθηκα στὸ πλευρό του...».

– *Σε ἄλλες ὁμως διαφωνήσατε εὐθέως, στὶς ταυτότητες.*

«Τότε διαφώνησα, παρ' ὅτι ἤμουν καὶ ἐγὼ ὑπὲρ τῆς ἀναγραφῆς τοῦ θρησκευματος στὶς ταυτότητες. Ἦμουν ὁμως ὑπέρ, ἀπὸ τὴν πλευρὰ τῆς ἐλευθερίας. Μὲ τὴν ἔννοια ὅτι οὔτε ἐσὺ μπορεῖς νὰ μοῦ τὸ στερήσεις οὔτε ἐγὼ νὰ στὸ ἐπιβάλλω. Θέλεις νὰ γράφεται τὸ θρήσκευμα στὴν ταυτότητά σου; Ἄν θέλεις, καλῶς. Ἄν δὲν θέλεις, καὶ πάλι καλῶς. Αὐτὴ ἦταν ἡ θέση τὴν ὁποία εἰσηγήθηκα τότε στὸν Μακαριώτατο. Ἐκεῖνος ἐπέμεινε: « Ὁχι, θὰ τοὺς κατεβάσω στὸ πεζοδρόμιο! ». Διαφώνησα καὶ δὲν πῆγα στὸ Σύνταγμα. Γιὰ νὰ ἐπανέληθω ὁμως στὸ ἀρχικὸ ἐρώτημά σας, ὅ,τι ἦταν καλὸ ἀπὸ ὅσα ἔκανε ὁ Χριστόδουλος –καὶ ἦσαν πολλὰ– θὰ τὸ συνεχίσω καὶ ἐπάνω σὲ αὐτὸ θὰ χτίσω καὶ θὰ ἐπαυξήσω. Ἐπομένως, δὲν ἀρνοῦμαι τὴν κληρονομιά τοῦ Χριστοδούλου. Ἀντιθέτως! Ὁ μακαριστός, π.χ., κάλεσε τοὺς νέους κοντὰ του. Ἐγὼ, συνεχίζοντας, θὰ προσπαθῶ νὰ στήσω τὶς γέφυρες. Ὁ μακαριστὸς ἔκανε πολλὲς φορὲς λόγο γιὰ τοὺς ἀνθρώπους ποὺ ὑποφέρουν καὶ βρίσκονται στὰ ὅρια τῆς φτώχειας. Ἐγὼ, συνεχίζοντας, θὰ προσπαθῶ νὰ δημιουργηθοῦν κέντρα ποὺ θὰ ἀνακουφίζουν τὸν ἀνθρώπινο πόνο καὶ θὰ δίνουν δυνατὲς λύσεις σὲ ἀδιέξοδα. Εἶναι γνωστὸ ὅτι διέθετε πολλὰ χαρίσματα. Δὲν τὰ κατακρίνω, δὲν τὰ ζηλεύω, ἀλλὰ καὶ δὲν μπορῶ νὰ τὰ ἀκολουθήσω ὅλα».

– *Ὅρισμένες ὁμως ἀπὸ αὐτὲς τὶς διοικητικὲς ὑποδομές, π.χ. ἡ «Ἀλληλεγγύη» καὶ ἡ ΣΥΜΕΑΝ, ἐμπλέκονται σὲ σκάνδαλα οικονομικῆς φύσεως. Τί θὰ κάνατε μὲ αὐτὲς τὶς ὑποθέσεις;*

«Ἡ σύλληψη τῆς ιδέας γιὰ τὴ δημιουργία αὐτῶν τῶν ὑποδομῶν ἦταν σωστή. Δὲν μποροῦμε νὰ καταλογίσουμε εὐθύνη στὸν μακαριστὸ ἀδελφὸ, ἀντιθέτως, τοῦ χρωστοῦμε ἕνα μεγάλο εὐχαριστῶ, διότι ἀνοιξε ἕνα δρόμο γιὰ τὴν Ἐκκλησία. Τώρα, ἂν στὴν πορεία τὰ πράγματα ἐξέκλιναν, θὰ βρεθεῖ ποίος φταίει καὶ γιατί καταλήξαμε σὲ αὐτὸ τὸ ἀδιέξοδο σημεῖο. Ξέρω, πάντως, ὅτι τὶς πτυχὲς αὐτῶν τῶν δύο ὑποθέσεων. Οἱ ἔρευνες ἔχουν προχωρήσει καὶ πιστεύω ὅτι σὲ λίγο καιρὸ θὰ γίνουν γνωστὰ τὰ ἀποτελέσματα γιὰ αὐτὲς τὶς ὑποθέσεις. Οἱ ἀρμόδιοι θὰ ἀποφασίσουν. Προσωπικὰ δὲν θὰ ἀσχοληθῶ περισσότερο μὲ τὸ θέμα. Ὅ,τι ἔχω στὰ χέρια μου θὰ τὸ παραδώσω στοὺς ἀρμοδίους, λέγοντας: Αὐτὰ εἶναι. Κάνετε ὅ,τι κρίνετε σωστό».

– *Ἐθνικοπατριωτικοὶ κύκλοι, ποὺ εἶχαν συνηθίσει ἀλλοῦς ἐπὶ ἀειμνήστου, σὰς ἐπικρίνουν πλέον ἀνοικτὰ γιὰ τὴ σιωπὴ σας στὰ λεγόμενα ἐθνικὰ θέματα καὶ ἴσως στὸ μέλλον γίνουν σκληρότεροι.*

«Τὶς ξέρω τὶς ἀπόψεις αὐτὲς καὶ τὶς σέβομαι, ὡς ἔκφραση τοῦ δικαιώματος τῶν ἀνθρώπων στὴν ἐλευθερία τῆς γνώμης. Τοὺς παρακαλῶ ὁμως νὰ σεβαστοῦν καὶ ἐκεῖνοι τὶς δικές μου. Δὲν εἶμαι ἄνθρωπος ὁ ὁποῖος δὲν ἀγαπᾷ τὴν πατρίδα του. Δὲν εἶμαι ἄνθρωπος ὁ ὁποῖος δὲν θὰ καλοῦσε σὲ συναγεμῶ ἀν ἦταν ἀνάγκη. Ὅσον αὐτὸν τὸν χρόνο ποὺ πέρασε, μέτρησα σπιθαμὴ πρὸς σπιθαμὴ τὰ προβλήματα τῆς Ἐκκλησίας, ὑπὸ τὸ πρῖσμα τῆς προοπτικῆς της. Ἐπομένως, αὐτὰ τὰ πατριωτικὰ, ὅπως τὰ εἶπατε, οὔτε τὰ περιφρονῶ οὔτε τὰ ὑποτιμῶ. Ζῶ σὲ μία συντεταγμένη πολιτεία ἡ ὁποία ὀφείλει νὰ λαμβάνει ὅλα τὰ μέτρα γιὰ τὴν προάσπιση αὐτῶν τῶν δικαίων καί, ἐπιπλέον, διαθέτει καὶ τὰ μέσα γιὰ νὰ τὸ πράξει. Ἄν μὲ χρειασθεῖ ποτὲ κανένας ἢ ἂν καταλάβω μόνος μου ὅτι μὲ χρειάζεται, ἐδῶ εἶμαι. Ἀλλὰ μόνος μου νὰ ἀναλάβω πρωτοβουλίες γιὰ τέτοια θέματα, τὸ θεωρῶ ἄστοχο καὶ ἐπικίνδυνο. Ἐπειδὴ ἀκριβῶς πιστεύω ὅτι οἱ περισσότεροι ἀπὸ ἐμᾶς συγκινοῦνται μὲ ἔννοιες ὅπως ἡ πατρίδα, ἡ θρησκεία καὶ ἡ οἰκογένεια, ἔχω διαπιστώσει ὅτι τοῦτο ὡς σύνθημα προσφέρεται ὡς μέσον καὶ τρόπος γιὰ τὴν ἀνάδειξη ἁλλήλων σκοπιμοτήτων. Τοῦτο, δὲν μὲ συγκινεῖ, αὐτὸ τὸ σύνθημα. Τὰ πραγματικὰ προβλήματα τῆς Ἐκκλησίας εἶναι ἄλλα καὶ εἶναι τεράστια».

– *Ἐννοεῖτε προφανῶς τὴν κρίση ποὺ μαστίζει τὰ τελευταῖα χρόνια τὴν Ἐκκλησία μὲ τὰ πάσης φύσεως σκάνδαλα;*

«Ἡ Ἐκκλησία δὲν εἶναι διδασκαλία οὔτε φιλοσοφία, ὅπως εἶπαμε εἶναι βίωμα καὶ πνευματικὴ ἐμπειρία. Καὶ μόνον δύο ἅγιοι ἄνθρωποι ἐπάνω στὴ Γῆ κάνουν Ἐκκλησία. Ἐπομένως, ἡ Ἐκκλησία αὐτὴ καθαυτὴ δὲν περνᾷ κρίση. Ἡ κρίση ἀφορᾷ στοὺς ἀνθρώπους ποὺ τὴν ἐκφράζουν. Ὅποια μέτρα κοσμικοῦ ρεαλισμοῦ καὶ ἂν ἐφαρμόσουμε, δὲν θὰ ἔχουν ἀποτέλεσμα ἂν ὁ ἄνθρωπος δὲν ἀλλιάξει ἐσωτερικὰ. Ἐνα ἀπὸ τὰ βασικὰ προβλήματα τῆς ποιμαίνουσας Ἐκκλησίας, κατὰ τὴν ἐκτίμησή μου, ἔγκειται στὴ στελέχωσή της. Τοποθετοῦμε ἀνθρώπους ἐδῶ ἢ ἐκεῖ, χωρὶς εἰδικὴ ἐκπαίδευση, χωρὶς νὰ τοὺς ἔχουμε ἀπὸ κοντὰ γιὰ νὰ τοὺς ἐμπνεύσουμε, νὰ τοὺς δείξουμε δρόμους ἐργασίας. Ἡ ἀπουσία ἐνδιαφέροντος γιὰ τὰ στελέχη τὰ ἀφήνει στὴ

ρουτίνα τῆς καθημερινότητας καὶ ἀντιμετωπίζουν τὴν ἱεροσύνη ὡς ἐπάγγελμα. Εἶναι ὀλοφάνερο σήμερα. Δὲν ὑπάρχει διάθεση ἀπὸ ὅλους μας. Ἐναφέρω τὸ παράδειγμα τοῦ πατρὸς Ἄντωνίου Παπανικολάου, ποὺ μαζὶ μὲ τὴν πρεσβυτέρα του ἔχουν φτιάξει τὴν «Κιβωτό». Ξέρετε ὅτι ἀντιμετωπίζεται ἀπὸ πολλοὺς στὸν δικό του χώρο, τὸν ἐκκλησιαστικό, ὡς ἀποδιοπομπαῖος; Γιατί; Ἐπειδὴ ξεχωρίζει μὲ τὸ ἔργο του καὶ «χαλιᾶει τὴν πιάτσα», κατὰ τὸ κοινῶς λεγόμενο... Τὸ βόλημα ὑπερισχύει καὶ διαχέεται στὴν πυραμίδα. Ἔτσι, ὅταν πρέπει νὰ ἐκλέξουμε κάποιον γιὰ θέση ἐπιτελική, δὲν θὰ ψάξουμε νὰ βροῦμε ἐκεῖνον ποὺ χρειάζεται, ἀλλὰ θὰ διαλέξουμε ἀπὸ τὸν συνωστισμό τῶν κοιλιάκων καὶ ὄσων ἐπιδιώκουν τὴν προσωπικὴ προβολή, μὲ γνώμονα τὰ συμφέροντα. Σήμερα ἡ Ἐκκλησία διαθέτει δυναμικὸ ἀνθρώπινο καὶ δυνατότητες τεχνικὲς ποὺ ποτὲ στὸ παρελθὸν δὲν εἶχε. Δὲν θέλου- με ὅμως νὰ προχωρήσουμε σὲ βάθος. Δὲν τοῦλοῦμε, ἴσως δὲν μᾶς συμφέρει. Γι' αὐτὸ καὶ πολλὰ λαμπρὰ στελέχη προτιμοῦν ἀφάνεια καὶ σιωπή».

– *Συνεπῶς, γιὰ νὰ πάρει ἡ Ἐκκλησία τὴν κατεύθυνση ποὺ θέλετε, πρέπει νὰ βελτιωθεῖ ἡ ποιότητα τῶν μελῶν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου.*

«Δὲν εἶναι τὸ μόνο. Ἔπρεπε ἐδῶ καὶ καιρὸ νὰ ἔχει ἀλλοιάξει ὁ τρόπος ἐκλογῆς τῶν μητροπολιτῶν. ἔχω κάποιες ιδέες ἐπ' αὐτοῦ καὶ ἐπὶ τοῦ παρόντος μελετῶ τὶς παραμέτρους τους. Πρέπει νὰ συνεργαστοῦμε ὅλοι μαζὶ οἱ ἀδελφοὶ στὴν Ἱερὰ Σύνοδο καὶ νὰ βρεθεῖ, ἴσως ὄχι ὁ ἰδανικός, τουλάχιστον ἕνας καλλύτερος τρόπος».

– *Ποιά θέματα ἔχουν τὴν προτεραιότητα στὸν κατά- λογο τῶν προβλημάτων ποὺ ἔχετε διαπιστώσει;*

«Ὅσον ἀφορᾷ στὸ εὐρύτερο ἔργο τῆς Ἐκκλησίας, χρειάζεται πρῶτα πολλὴ καὶ συλλογικὴ ἐργασία ἀπὸ ὅλη τὴν Ἱεραρχία. Ὅσον ἀφορᾷ ὅμως στὴν ἀποστολή μου, τὴν Ἀρχιεπισκοπὴ Ἀθηνῶν, θὰ ἤθελα ἢ προσπάθειά μας νὰ κατευθυνθεῖ στὴν ἀναζωογόνηση τῆς ἐνορίας ὡς πνευματικὸ κυττάρου. Πῶς θὰ ἀπαλῦ- νουμε τὸν πόνο τοῦ ἀνθρώπου; Πῶς θὰ πεισθεῖ ὁ κόσμος ὅτι ἐκεῖ θὰ βρεῖ ἀνάπαυση; Αὐτὸς εἶναι ὁ στόχος. Τὸ πνεῦμα αὐτῆς τῆς προσπάθειας εἶναι ποὺ βρίσκου- με στὶς παραβολὲς τοῦ Ἀσώτου καὶ τοῦ καλοῦ Σαμα- ρεῖτη. Ἡ Ἐκκλησία ἀπευθύνεται σὲ ὅλους χωρὶς δια- κρίσεις καὶ τοὺς καλεῖ κοντὰ τῆς μὲ πνεῦμα ἐλευθερίας καὶ ἀγάπης».

– *Καὶ οἱ δημόσιες σχέσεις σας; Τίποτε δὲν γίνεται σή- μερα χωρὶς αὐτές!*

«Καταλαβαίνω ὅτι ἀστειεύεστε... Δὲν εἶμαι ἀπόκο- σμος, οὔτε κατακρίνω τὶς διάφορες κοσμικὲς ἐκδηλώ- σεις. Ἐπειδὴ ἔχω παρευρεθεῖ σὲ ἀρκετὲς ἀπὸ αὐτές, μὲ ξενίζει ἢ ἐπίδειξη πλοῦτου, οἱ χωρὶς λόγο ὑπερβολές, φωταψίες, φωτογράφοι, σαμπάνιες κ.λπ. Ὡς πατέρας, ἐνοχλοῦμαι στὴ σκέψη ὅτι πολλοὶ ἄνθρωποι τὴν ἴδια ὥρα στεροῦνται ἀκόμη καὶ τὰ στοιχειώδη».

– *Μὲ τὴν ἀδειά σας, Μακαριώτατε, πάλη θὰ ἀστει- ευθῶ, ἀλλὰ ἐδῶ ἐκδηλώνετε τὶς «κομμουνιστικὲς τάσεις» ποὺ σᾶς καταλογίζουν ὀρισμένοι.*

«Ἀκοῦστε, δὲν εἶμαι κομμουνιστής. Ἐκεῖ ποὺ πρέ- πει, ὅμως, γίνομαι. Ὅπως ἐπίσης ἐκεῖ ποὺ πρέπει εἶμαι πατριώτης, εἶμαι διεθνιστὴς ἢ ἀκόμη καὶ χωριάτης. Ἀγαπᾶω τὸν ἄνθρωπο. Δὲν ἤρθα ἐδῶ γιὰ νὰ κάνω μία ὡραία καριέρα. Δὲν μὲ ἐκφράζει αὐτὸ καὶ δὲν μὲ ἀπασχολεῖ».

– *Τώρα ποὺ πέρασε ὁ καιρὸς, σχηματίσατε εἰκόνα γιὰ τὸ σκάνδαλο τοῦ Βατοπαιδίου;*

«Ἡ θέση μου παραμένει ὅτι δὲν μπορῶ νὰ πῶ τίπο- τε ὥσπου νὰ ἔχουμε πλήρη εἰκόνα τῆς ὑπόθεσης. Νὰ κάνω ὅμως μία γενικὴ τοποθέτηση. Τὸ ὅτι ἕνα μονα- στήρι ἔχει μία περιουσία δὲν εἶναι κακό. Εἶναι φυσικό, εἰδικὰ ἕνα μοναστήρι ποὺ ὑφίσταται αἰῶνες, νὰ ἔχει συγκεντρώσει περιουσία μὲ ἰσχυροὺς τίτλους. Ἡ δια- φορὰ μας εἶναι στὸ ἐξῆς: ὅτι ἡ ἐκκλησιαστικὴ περιου- σία δὲν εἶναι μόνον γιὰ τὰ πρόσωπα καὶ τὰ κτίρια, ἀλλὰ κυρίως εἶναι γιὰ τὴν ἐξυπηρέτηση τοῦ λαοῦ. Γιὰ νὰ ἔρθω τώρα στὸ θέμα Βατοπαιδίου, ἂν τὸ μοναστή- ρι εἶχε πεῖ ὅτι, μετὰ τὴν κάλυψη τῶν δαπανῶν, τὴν πε- ρίσσεια τῶν χρημάτων θὰ τὴν χρησιμοποιοῦσε γιὰ νὰ φτιάξει ἕνα νοσοκομεῖο, σχολεῖο, πανεπιστήμιο ἢ ὅ,τι ἄλλο κοινωφελές, ποὺ θὰ τὸ συντηροῦσε μὲ τὶς προσ- ὀδους του, κατὰ τὴν ἀποψή μου, μιὰ τέτοια τακτικὴ δὲν θὰ εἶχε τίποτε τὸ μεμπτό. Ἀπὸ τὴ στιγμὴ ὅμως ποὺ βλήπουμε νὰ ἐμπλέκονται ἔταιρειες καὶ παράγοντες σὲ περιέργες δοσοληψίες (ὅλα αὐτὰ ποὺ βλήπουμε νὰ βγαίνουν σιγά-σιγά) ἀλλοιάζει τὸ πρᾶγμα! Αὐτὰ δὲν εἶναι μοναστηριακὴ πολιτικὴ, δὲν εἶναι ἐκκλησιαστικὴ πολιτικὴ...».

– *Μὴ σᾶς ρωτήσω τί εἶναι, γιατί δὲν θὰ μοῦ πεῖτε. Πεῖτε ὅμως, ἂν θέλετε, τί σχεδιάζετε γιὰ τὸ πονεμέ- νο θέμα τῆς ἐκκλησιαστικῆς περιουσίας.*

«Έχω κάποιες σκέψεις. Ἡ ἐξέλιξή τους ὅμως θὰ ἐξαρτηθεῖ ἀπὸ τὴν ἀποδοχὴ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου. Τὸ σύνθημα «ἡ περιουσία στὸν λαό» εἶναι ἄνευ περιεχομένου καὶ παραπλανητικό. Ἐὰς μοῦ πεῖ κάποιος, ὅσες φορές ἡ Ἐκκλησία παραχώρησε μέρος τῆς περιουσίας της, ποιὸς ἦταν ὁ λαὸς ποὺ τὴν πῆρε; Ξέρετε ποῦ εἶναι χτισμένο σήμερα τὸ Κολλωνάκι; Σὲ γῆ τὴν ὁποία ἔδωσε ἡ Μονὴ Πετράκη γιὰ τὴν ἀνοικοδόμηση Στέγης Ἀναπήρων Πολέμου. Ξέρετε κανέναν ἀνάπηρο πολέμου νὰ ἔχει μείνει στὸ Κολλωνάκι; Τὴν τελευταία φορά, ἐπὶ ἀειμνήστου Τρίτση, ποὺ εἶχαμε πάλι θέμα γιὰ τὴν περιουσία, καταλήξαμε σὲ μία σύμβαση μὲ τὴν πολιτεία. Ξέρει κανεὶς πῶς ὑλοποιήθηκε ἡ σύμβαση; Ἄν ξέρει, ἄς τὸ πεῖ καὶ σὲ ἐμένα. Ἐπομένως δὲν μπορούμε νὰ συνεχίσουμε μὲ αὐτὸ τὸ μοντέλο. Ἐὰς ψάξουμε νὰ βροῦμε ἄλλο. Τὸ μοντέλο ποὺ θὰ ἤθελα νὰ ἐφαρμόσω στὴν ὁποια περιουσία τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς καὶ τὸ ὁποῖο θὰ πρότεινα γενικότερα βασίζεται στὴ συνεργασία μὲ τὴν Πολιτεία. Λόγου χάριν, ἔχουμε τὸ τάδε περιουσιακὸ στοιχεῖο, πηγαίνουμε στὴν Πολιτεία καὶ προτείνουμε τὴν ἀπὸ κοινοῦ ἀξιοποίησή του, σεβόμενοι ἀπολύτως τοὺς ὅρους τῆς σύμβασης: Τί βάζουμε ἐμεῖς καὶ τί βάζετε ἐσεῖς. Τὰ χρήματα ὅμως ἀπὸ τὴν ἀξιοποίηση δὲν θὰ πᾶνε ἀόριστα στὸ ταμεῖο τῆς Ἐκκλησίας ἢ τῆς Πολιτείας. Θὰ πᾶνε σὲ συγκεκριμένο σκοπὸ, π.χ. γιὰ τὴ δημιουργία καὶ τὴ συντήρηση νοσοκομείου καρκινοπαθῶν. Σὲ αὐτὸ τὸ μοντέλο εἶμαι ἕτοιμος νὰ συνεργασθῶ. Τὰ ἄλλα εἶναι πυροτεχνήματα...».

– *Τὴν παγκοσμιοποίηση δὲν τὴ φοβᾶστε; Δὲν ἀνησυχεῖτε μήπως μᾶς κάνει κιμὰ καὶ φτιάξει μὲ αὐτὸν κεντέδες καὶ σουτζούκια, ὅπως ἔλεγε ὁ προκάτοχός σας;*

«Δὲν εἴμαστε οἱ πρῶτοι ποὺ ζοῦμε σὲ αὐτὴ τὴ γῆ. Τὰ προβλήματα ὑπῆρχαν, ὑπάρχουν καὶ θὰ ὑπάρχουν. Ὁ τρόπος ἀντιμετωπίσεώς τους εἶναι ποὺ διαφέρει. Πολλὰ ἀπὸ αὐτὰ ποὺ περιγράφουμε σήμερα μὲ τὸν ὄρο «παγκοσμιοποίηση» ἔχουν ξαναγίνει στὴν Ἱστορία. Παγκοσμιοποίηση τὸ λέμε σήμερα, κάποτε τὸ ἔλεγαν Ρωμαϊκὴ Αὐτοκρατορία. Ἀκόμα θὰ ἔλεγα καὶ οἱ ἐκστρατεῖες τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου. Δὲν πιστεύω νὰ νομίζετε κι ἐσεῖς ὅτι ὁ Μέγας Ἀλέξανδρος ἔφθασε ὡς τὴν Ἰνδία ἀπλῶς γιὰ νὰ φέρει μόνο τὸν πολιτισμό! Ἐγὼ θὰ ἔλεγα ὅτι ἦταν καὶ ὁ ἐνθουσιασμός, ἡ περιέργεια καὶ οἱ συγκυρίες τῆς ἐποχῆς ποὺ ἔκαναν

τὸν Ἀλέξανδρο νὰ προχωρήσει μέσα στὴν Ἀσία. Ἔτσι ἐξαπλώθηκε ὁ Ἑλληνισμός, ποὺ τί ἦταν τότε; Τὸ ρεῦμα τῶν ἀνθρώπων τῆς ἐποχῆς. Ἦταν μιᾶς μορφῆς παγκοσμιοποίηση, χωρὶς τὴν ὁποία δὲν θὰ προχωροῦσε ἡ ἐξάπλωση τοῦ χριστιανισμοῦ. Ἐπομένως ἡ παγκοσμιοποίηση δὲν εἶναι καινούργιο φαινόμενο ποὺ πρέπει νὰ μᾶς πανικοβάλλῃ. Ἡ ζημιὰ εἶναι μέσα μας. Στους Λαιστρυγόνες καὶ τοὺς Κύκλωπες ποὺ κουβαλλᾶμε μέσα μας. Ἐκεῖ εἶναι τὸ πρόβλημα».

– *Μακαριώτατε, δὲν εἶναι ἐπικίνδυνο ἡ θρησκευτικὴ πίστη νὰ θεωρεῖται κομμάτι τῆς ἐθνικῆς μας ταυτότητας; Τὸ λέω, διότι τὸ θρησκευτικὸ δόγμα εἶναι σταθερὸ καὶ ἀμετάβλητο, ἐνῶ ὁ κόσμος γύρω μας ἀλλιάζει. Πῶς λοιπὸν μία ταυτότητα ἀγκιστρωμένη στὸ παρελθὸν μπορεῖ νὰ ἐκφράσει τὶς προσδοκίες ἐνὸς λαοῦ γιὰ τὸ μέλλον;*

«Ὁ πρῶτος πυρήνας ποὺ ἐπιστρατεύεται στὴ δημιουργία τῆς ἐθνικῆς ταυτότητας εἶναι ὁ θρησκευτικός, ὁ ἀρχαῖος βωμός, τὸ ἱερόν. Καὶ ἀναφέρομαι γενικότερα στὴ δημιουργία τῶν ἐθνῶν, ὄχι μόνον στὴ δική μας περίπτωση. Ἱστορικά, πρῶτα δημιουργεῖται αὐτὸς ὁ πυρήνας καὶ γύρω του συμπλέκονται τὰ ὑπόλοιπα στοιχεῖα τῆς ταυτότητας. Αὐτὸ ζήσαμε καὶ ἐμεῖς τὸν 18ο αἰῶνα καὶ ἔτσι φθάσαμε στὴν Ἐπανάσταση. Ἐπ' αὐτοῦ, λοιπὸν, ἡ Ἐκκλησία πολλὰ προσέφερε καὶ ἔχει τὴν ὑποχρέωση νὰ τὸ παρακολουθεῖ αὐτό, κυρίως τὸν ἴστό του, γιὰ νὰ μὴ διαλυθεῖ. Ἀλλὰ, σὲ ὅλα τὰ πράγματα ὑπάρχει τὸ μέτρο. Ἔρχεται ἡ συντεταγμένη πολιτεία καὶ τὸ κρίσιμο ζήτημα γιὰ τὴν ἐλληδικὴ πραγματικότητα εἶναι πῶς θὰ συνεργαστοῦν αὐτοὶ οἱ δύο φορεῖς. Διότι ἡ Ἱστορία συνεχίζεται, πολλὰ πράγματα ξεχνιοῦνται καὶ ἐμεῖς ἐξακολουθοῦμε νὰ λέμε: «Ξέρετε, ἂν δὲν ἦμασταν ἐμεῖς, σήμερα θὰ μιλοῦσατε τούρικα κ.λπ.». Naί, ἀλλὰ αὐτὸ δὲν μᾶς ἀπαλλοτρίωσε ἀπὸ τὶς εὐθύνες τὶς σύγχρονες! Δὲν μπορούμε πιά νὰ ἐπικαλοῦμεθα συνεχῶς τοὺς ἀρχαίους ἡμῶν προγόνους, τὸν Περικλῆ καὶ τὸν Παρθενῶνα. Τί θὰ γίνει, αὐτὸ θὰ μᾶς θρέφει συνέχεια; Ἄν δὲν ἔχουμε κάτι καινούργιο νὰ προσθέσουμε σὲ αὐτὸ ποὺ βρήκαμε, τότε θὰ συρρικνωθεῖ ἡ παράδοση. Οὔτε ὅμως μπορούμε εὐκόλῃ νὰ ἀφαιρέσουμε ἓνα σκαλοπάτι ἀπὸ τὴν κλίμακα. Ἐπομένως, μέσα σὲ αὐτὸν τὸν χώρο, ἡ Ἐκκλησία εἶναι ἓνα κομμάτι τῆς ἐθνικῆς ταυτότητας, ποὺ πρέπει νὰ ὑπάρχει. Ἀλλὰ αὐτὸ δὲν σημαίνει ὅτι πρέπει νὰ εἴμαστε μὲ τὴ φλόγα νὰ καίει φουντωμένη καὶ κάθε φορά

νά σπεύδουμε νά εἶμαστε οἱ πρώτοι! Οὔτε πάλη μποροῦμε νά εἶμαστε ἀδιάφοροι. Χρειάζεται τὸ μέτρο καὶ ἡ διάκριση».

(*Ἀπὸ τὸ ΒΗΜΑ, συνέντευξη στὸν Στεφ. Κασιμάτη, Κυριακὴ 8 Φεβρουαρίου 2009*)

Ὁ Ἀρχιμ. Ἰάκωβος Μπιζαούρτης ἐπόπτης τῶν Ἱερῶν Μονῶν τῆς Ἱ. Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν

Μὲ ἀπόφαση τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερωνύμου ἀνετέθη στὶς 9.1.2009 ἡ ἐποπτεία τῶν Ἱερῶν Μονῶν τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν στὸν Πανοσ. Ἀρχιμανδρίτη Ἰάκωβο Μπιζαούρτη, Ἡγούμενο τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Πετράκη. Ὁ Ἀρχιμ. Ἰάκωβος γεννήθηκε στὴν Ἀθήνα τὸ 1948 καὶ σπούδασε στὴν Θεολογικὴ Σχολὴ τοῦ Ἀριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης. Χειροτονήθηκε Διάκονος καὶ Πρεσβύτερος τὸ 1972 στὸ Λονδίνο ἀπὸ τὸν Σεβ. Ἀρχιεπίσκοπο Θυατείρων καὶ Μεγάλῆς Βρετανίας κυρὸν Ἀθηναγόρα. Ὑπηρέτησε στὸ Θεραπευτήριον Εὐαγγελισμὸς ἐπὶ ἑξαετίαν. Ἀπὸ τοῦ ἔτους 1988 διακονεῖ ὡς Προϊστάμενος τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ τοῦ Ἁγίου Διονυσίου Ἀρεοπαγίτου στὸ Κοιτωνάκι.

Ἀπὸ τὶς 3.12.2003 εἶναι ἐκλεγμένος Ἡγούμενος τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ἀσωμάτων Πετράκη καὶ κατέβαλε ἄοκνες προσπάθειες γιὰ τὴν εὐρυθμὴ λειτουργία της, τὴν ὀργάνωση τοῦ Ἀρχείου, τὴν ἀνακαίνιση τοῦ Καθολικοῦ καθὼς καὶ τῶν μετοχίων της. Καθιέρωσε κατὰ μῆνα Ἱερὰ Ἀγρυπνία, Ἑτησία Γενικὴ Σύναξη ἀπάντων τῶν ἐγκαταβιούντων ἀδελφῶν της Μονῆς καὶ ἐξέδωσε 6 τεύχη τῶν Ὁμιλιῶν του κατὰ τὶς Ἀγρυπνίες.

Ἀπὸ τοῦ ἔτους 1996 μέχρι προσφάτως διετέλεσε Διευθυντὴς Προσωπικοῦ τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν καὶ ὀργάνωσε τὸ Γραφεῖο βάσει τῶν νέων τεχνολογικῶν ἐξελίξεων.

ΙΕΡΑΙ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΙΣ

Ἱερὰ Μητρόπολις Σύρου

Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Σύρου κ. Δωρόθεος ἐπισκέφθηκε στὶς 23.1.2009 τὴν Φοιτητικὴ Ἑστία τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Ἀχαρνῶν στὴν Ἀθήνα, ὅπου φιλοξενοῦνται φοιτητὲς καὶ σπουδαστὲς ἀπὸ τὶς Κυκλάδες. Ἐτέλεσε δὲ τὴν Θεία Λειτουργία στὸν πα-

ρακείμενο τῆς Ἑστίας Ἱερὸ Ναὸ τῆς Ὁσίας Ξέννης, Μετόχιο τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως. Τὸν ἐπὶ 30 ἔτη ἐφημέριο τοῦ Ναοῦ πρωτοπρ. Ἐλευθέριον Χαβάτζα ἐτίμησε μὲ τὸν «Σταυρὸ τῆς Ὁσίας Μεθοδίας».

Τὴν Πέμπτη 29 Ἰανουαρίου μετέβη στὴν Ἱερὰ Νῆσο Τῆνο καὶ ἐτέλεσε τὸν πανηγυρικὸ Ἑσπερινὸ στὸν Ἱερὸ Ναὸ τῆς Εὐαγγελιστρίας Τήνου ἐπὶ τῇ 186ῃ ἐπετείῳ ἀπὸ τῆς εὐρέσεως τῆς θαυματουργοῦ εἰκόνας τῆς Μεγαλόχαρης.

Τὴν Κυριακὴ 1.2.2009 μὲ τὴν ἄδεια καὶ εὐλογία τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερωνύμου συνιερούργησε μαζί του καὶ μὲ ἄλλους Ἀρχιερεῖς κατὰ τὸ Μνημόσυνο ὑπὲρ ἀναπάσεως τῆς ψυχῆς τοῦ μακαριστοῦ Ἀρχιεπισκόπου Χριστοδοῦλου, ἐπὶ τῇ συμπληρώσει ἑνὸς ἔτους ἀπὸ τῆς ἐκδημίας του.

Ἱερὰ Μητρόπολις Νεαπόλεως καὶ Σταυρουπόλεως

Ἐκδήλωση γιὰ τοὺς πρωτοετείς φοιτητὲς καὶ φοιτήτριες τῆς δυτικῆς Θεσσαλονίκης

Τὴν καθιερωμένη ἐκδήλωση πρὸς τιμὴν τῶν νεοεισ-αχθέντων φοιτητῶν καὶ φοιτητριῶν τῆς ἐπαρχίας της στὰ Ἀνώτατα καὶ Τεχνολογικὰ Ἐκπαιδευτικὰ Ἰδρύματα διοργάνωσε σὲ κεντρικὸ ξενοδοχεῖο τῆς πόλης ἡ Ἱερὰ Μητρόπολις Νεαπόλεως καὶ Σταυρουπόλεως.

Τοὺς νέους φοιτητὲς ὑποδέχθηκε ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Νεαπόλεως καὶ Σταυρουπόλεως κ. Βαρνάβας, ὁ ὁποῖος ἀφοῦ εὐλόγησε καὶ ἔκοψε τὴ Βασιλόπιτα, εὐχήθηκε μὲ θερμὰ λόγια σὲ ὅλους κάθε προκοπὴ καὶ εὐόδωση στὸν ἀγῶνα τους, ὄχι μόνο στὸ στίβο τῶν γραμμάτων καὶ τῶν ἐπιστημῶν, ἀλλὰ κυρίως σ' αὐτὸν τῆς ἐσωτερικῆς καλλιέργειας καὶ τῆς διαμόρφωσης ὁλοκληρωμένων προσωπικοτήτων.

Στὴν ἐκδήλωση, ἐκτὸς ἀπὸ τοὺς νέους φοιτητὲς καὶ φοιτήτριες, ποὺ κατέκλυσαν ἀκόμη μιά χρονιά τὴν αἴθουσα, παρευρέθησαν ὁ Περιφερειακὸς Διευθυντὴς Πρωτοβάθμιας καὶ Δευτεροβάθμιας Ἐκπαίδευσης Κεντρικῆς Μακεδονίας κ. Γεώργιος Καρατάσιος, οἱ Διευθυντὲς, Πρωτοβάθμιας Ἐκπαίδευσης Δυτικῆς Θεσσαλονίκης κ. Γεώργιος Κυρίζογλου καὶ Δευτεροβάθμιας Ἐκπαίδευσης Ἀνατολικῆς καὶ Δυτικῆς Θεσσαλονίκης κ.κ. Θεόδουλος Ταπανίδης καὶ Γεώργιος Κωνσταντινίδης, καὶ Ἱερεῖς - Ὑπεύθυνοι τῶν Ἐνοριακῶν Νεανικῶν Ἑστιῶν τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως.

Στιγμιότυπο από την εκδήλωση των Ένοριακών Φιλοπτώχων Ταμείων.

Έκδήλωση για τα Ένοριακά Φιλόπτωχα Ταμεία της Ιερᾶς Μητροπόλεως

«Γιορτὴ Ἀγάπης γιὰ τοὺς ἀνθρώπους τῆς ἀγάπης» διοργάνωσε καὶ φέτος σὲ κεντρικὸ ξενοδοχεῖο τῆς πόλης ἡ Ἱερὰ Μητρόπολις Νεαπόλεως καὶ Σταυρουπόλεως, τιμώντας τοὺς συνεργάτες τῶν Ένοριακῶν Φιλοπτώχων Ταμείων καὶ γενικότερα τοῦ φιλιανθρωπικοῦ καὶ κοινωνικοῦ ἔργου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως.

Χαιρετίζοντας τὴν πρὸς τιμὴν τους ἐκδήλωση ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Νεαπόλεως καὶ Σταυρουπόλεως κ. Βαρνάβας, ἀφοῦ εὐλόγησε καὶ ἔκοψε τὴ Βασιλόπιτα, ὑπογράμισε τὴ σημασία τῆς προσφορᾶς καὶ τῆς διακονίας τους, πού, ὅπως εὐστοχα ἐπισήμανε, ἀποτελεῖ ταυτόχρονα καὶ μιὰ ἀποστομωτικὴ ἀπάντηση σὲ ὄσους «προσπαθοῦν νὰ μᾶς πείσουν, ἰδιαίτερα στὶς μέρες μας, ὅτι ὁ κόσμος ἔπαψε νὰ εἶναι ὁμορφος, ὅτι τὸ σκοτάδι διαδέχτηκε τὸ φῶς, ὅτι οἱ ἄνθρωποι ἔπαψαν νὰ ἀγαποῦν».

Τὴν ἐκδήλωση ἔκλεισε τὸ μουσικὸ σχῆμα τῆς Χριστιανικῆς Κίνησης Εὐόσμου, μὲ πλούσιο μουσικοχορευτικὸ πρόγραμμα.

Ἱερὰ Μητρόπολις Θεσσαλιώτιδος καὶ Φαναριοφερσάλων

**Τιμήθηκε ὁ Σεβ. Μητροπολίτης κ. Κύριλλος γιὰ τὴ
συμπλήρωση 10 χρόνων τῆς ἀρχιερατείας του**

Οἱ Κληρικοὶ καὶ Μοναχοὶ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως ἐτίμησαν στὸν Ἱ. Ναὸ Ἁγ. Γεωργίου Καρδίτσας τὸν Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη κ. Κύριλλο μὲ τὴν εὐκαιρία τῆς συμπληρώσεως 10 χρόνων Ἀρχιερατείας του (στὶς 9 Ὀκτωβρίου τοῦ 1998 ἡ σεπτὴ Ἱεραρχία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος τὸν ἐξέλεξε ὡς Μητροπολίτη Κυθήρων καὶ Ἀντικυθήρων, στὶς 18 τοῦ ἰδίου μηνὸς ἐχειροτονήθη καὶ στὶς 29 ἐνεθρονίσθη).

Ὁ Ἱεροκῆρυξ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως π. Κυριακὸς Τσολάκης ἀναφέρθηκε στὴν (πεντηκονταετῆ πλέον) παρουσία καὶ δράση τοῦ Σεβασμιωτάτου Κυρίλλου στὴν τοπικὴ μας Ἐκκλησία, τὴν κοινωνία καὶ τὴν ἐκπαίδευση. Ἐξῆρε τὶς ἀρετὲς τοῦ Σεβασμιωτάτου, τὸν ἄοκνο ἀγῶνα καὶ τὴν προσφορά του σὲ ὅλους τοὺς τομεῖς τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ἔργου (θεία ἰατρεία, ἐξομολόγηση, θεῖο κήρυγμα, ποιμαντικὴ διακονία, κοινωνικὴ προσφορά, φιλιανθρωπία) καὶ ὑπογράμμισε ὡς σημαντικότερο γεγονός ὅτι «ὄλοι τὸν ἀγάπησαν».

Ὁ Πρωτοπρεσβύτερος π. Δημήτριος Κατρινεῖ, ἐφημέριος τοῦ ἐν Κυθήροις Ἱεροῦ Προσκυνημάτων Παναγίας Μυρτιδιωτίσσης, ἐπὶ Ἀρχιερατείας κ. Κυρίλλου (καὶ νῦν Προϊστάμενος τοῦ Ἱ. Ν. Ἀγ. Νικολάου Καρδίτσας), ἀναφέρθηκε μὲ θερμὰ λόγια στὴν ἑπταετῆ διακονία τοῦ σεπτοῦ Ποιμενάρχου ὡς Μητροπολίτου Κυθήρων. Ἐξῆρε τὴν ἀπλότητα τοῦ ἤθους του καὶ τὴν ἀνυπόκριτη πατρικὴ ἀγάπη, μὲ τὴν ὁποῖαν περιέβαλε τοὺς πιστοὺς τῆς Μητροπόλεώς του, στοιχεῖα ποὺ τὸν ἔκαναν ἀγαπητὸ καὶ ἀληθινὸν σὲ ὅλους, ἀνεξαιρέτως, τοὺς κατοίκους τῶν Κυθήρων.

Ὁ Γενικὸς Ἀρχιερατικὸς Ἐπίτροπος τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως π. Δημήτριος Θεοδωρόπουλος, τέλος, ἀνέφερε χαρακτηριστικά: «Ἄν μοῦ ζητούσατε νὰ συνοψίσω τὸ ἔργον τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου μας κ. Κυρίλλου σὰ τρία καὶ πλέον χρόνια τῆς ποιμαντορίας του ἐδῶ στὴν Ἱερὰ Μητρόπολη Θεσσαλιώτιδος καὶ Φαναριοφερσάλων, θὰ σᾶς ἔλεγα ἀβίαστα, ὅτι ὡς σπουδαιότερη προσφορά του θεωρῶ τὴν ἴδια του τὴν παρουσία». Πρόσθεσε ἀκόμη ὅτι ὁ «πατὴρ Κύριλλος» – ὅπως ὁ κόσμος ἀναπαύεται νὰ τὸν ἀποκαλεῖ ἀκόμη – «δὲν ἔγινε τώρα πατέρας μας, ἦταν ἀπὸ παιδιά. Εἶχε ἐνθρονισθεῖ μέσα σὲς καρδιές μας, προτοῦ ἀκόμη ἐνθρονισθεῖ στὸν ἐπίσκοπικό του θρόνο».

Ἀκολουθῶντες οἱ Ἀρχιερατικοὶ Ἐπίτροποι τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως εἰς ἀνάμνησιν τοῦ γεγονότος προσέφεραν στὸν Σεβασμιώτατο Ποιμενάρχη ἕνα ὠμοφόριο καὶ ἕνα πετραχήλι, ἐνῶ ὄλοι μαζί ἔψαλαν τὴν φῆμη του. Ὁ Σεβασμιώτατος φανερὰ συγκινημένος (ὡς σημειωθεῖ ὅτι ἀποτελοῦσε καὶ μιὰ ἐκπληξη ἢ ὄλην τελετὴ) εὐχαρίστησε τοὺς ὀμιλήσαντες καὶ ὄλους τοὺς κληρικούς καὶ μοναχοὺς, ἀπὸ τοὺς ὁποῖους καὶ ἐζήτησε νὰ σταθοῦν εἰς τὸ ὕψος τῆς ἱερᾶς ἀποστολῆς των καὶ νὰ ἐργασθοῦν μὲ αὐταπάρνηση γιὰ τὸ καλὸ τῆς Ἐκκλησίας μας. Αὐτὸ ἀλλήλωσε θὰ ἀποτελοῦσε τὸ πιὸ

εὐπρόσδεκτο δῶρο καὶ τὴν καλυτέρα ἔνδειξη τιμῆς καὶ σεβασμοῦ πρὸς τὸ πρόσωπο του.

Ἱερὰ Μητρόπολις Δρυϊνουπόλεως, Πωγωνιανῆς καὶ Κονίτσας

Ὁ Μητροπολίτης Δρυϊνουπόλεως, Πωγωνιανῆς καὶ Κονίτσας κ. Ἀνδρέας μὲ πολλὴν χαρὰ γνωστοποιεῖ, ὅτι σὸς ζήτημα τῶν Συνοριακῶν Φρουρῶν ἡ ἀκριτικὴ Ἐπαρχία δικαιῶθηκε πανηγυρικά.

Μετὰ τὴν ἀναστάτωση ποὺ προκλήθηκε ἀπὸ τὴν, βάσει σχεδίου, ἀπομάκρυνση τῶν Συνοριακῶν Φρουρῶν ἀπὸ τὶς ἀκριτικὲς μας Ἐπαρχίες Πωγωνίου καὶ Κονίτσας, εὐρίσκομαι ἤδη στὴν εὐχάριστη θέση νὰ σᾶς γνωστοποιήσω ὅτι ὁ κίνδυνος αὐτὸς ἔχει ἀπομακρυνθῆ.

Συγκεκριμένα, ὁ Ἀστυνομικὸς Διευθυντὴς Ἰωαννίνων Ταξίαρχος κ. Μαρῖνος Γαρνέλης, μὲ τὸ ὑπ' ἀριθ. πρωτ. 7001/ 13/ 1-α/ 23.1.2009 ἔγγραφό του πρὸς με, μεταξὺ τῶν ἄλλων μὲ διαβεβαιώνει,

«ὅτι ἡ Ὑπηρεσία μας σὲ καμία περίπτωση δὲν προτίθεται νὰ κινήσει τὶς διαδικασίες γιὰ τὴ μεταφορὰ τῆς ἔδρας τῶν Τμημάτων καὶ τῶν Κλημακίων Συνοριακῆς Φύλαξης δικαιοδοσίας μας ἢ νὰ ἀποδυναμώσῃ αὐτά, καθὼς ἡ μέχρι σήμερα λειτουργία αὐτῶν ἔχει ἐπιφέρει ἱκανοποιητικὰ ἀποτελέσματα στὴν ἀποτροπὴ τῆς παράνομης εἰσόδου ἀλλοδαπῶν στὴ Χώρα μας καὶ στὴν ἀντιμετώπιση τῶν διαφόρων μορφῶν τοῦ διασυνοριακοῦ ἐγκλήματος, μὲ ἀποτέλεσμα τὴν γενικότερη ἐμπέδωση τοῦ αἰσθήματος ἀσφαλείας τῶν κατοίκων τῶν παραμεθορίων περιοχῶν».

Ἡ γραπτὴ αὐτὴ διαβεβαίωση τοῦ ἀγαπητοῦ μας Ταξίαρχου, ποὺ ἦλθε ὡς συνέχεια τῶν ὅσα προφορικῶς μου εἶχε ὑποσχεθῆ κατὰ τὴν πρό τινος συνάντησή μας, μὲ ἐγέμισε χαρὰ καὶ ἀνακούφιση. Ἔτσι, φαίνεται πλέον ὅτι ἀποσοβεῖται ὁ κίνδυνος ἐρημώσεως τῆς πολύπαθης ἀκριτικῆς μας περιοχῆς.

Τὸν εὐχαριστῶ θερμῶς καὶ «ἐκ βαθέων».

Ἐννοεῖται, βέβαια, ὅτι πρέπει νὰ παραμένουμε ἀγρυπνοὶ σὲς ἐπάλλξεις τοῦ χρέους ὄλοι ὅσοι ἔχουμε τὴν εὐθύνη αὐτοῦ τοῦ τόπου. Γιατὶ οἱ καιροὶ εἶναι κρίσιμοι καὶ δὲν γνωρίζουμε τὰ «γυρίσματά» τους.

Προσωπικῶς, θὰ συνεχίσω, σὺν Θεῷ, νὰ ἔχω ὄχι τὸ ὄπλο «παρὰ πόδα», ἀλλὰ «τὸ δάκτυλο στὴν σκανδά-

λη». Καί πάντοτε γιά τὸ καλὸ τῆς αἱματοπότιστης περιοχῆς μας καὶ τῶν ἡρωικῶν κατοίκων της.

Εὐχέτης ἐν Χριστῷ

Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ

† Ὁ Δρυϊνουπόλεως, Πωγωνιανῆς καὶ Κονίτσας
ΑΝΔΡΕΑΣ

**Ἱερὰ Μητρόπολις Κερκύρας, Παξῶν
καὶ Διαποντίων νήσων**

Ἡ ἐκδήλωση γιὰ τὴν ἐορτὴ τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν

Στὴν κατάμεστη ἀπὸ κόσμο αἴθουσα τοῦ Ἀμφιθεάτρου τοῦ Ἰδρύματος Χρονίως Πασχόντων «Η ΠΛΑΤΥΤΕΡΑ» καὶ παρουσίᾳ τῶν ἐκπροσώπων τῶν Ἀρχῶν τοῦ Νησιοῦ μας, ἡ Ἱερά μας Μητρόπολις θέλοντας νὰ τιμήσει τοὺς Ἐκπαιδευτικοὺς μὲ ἀφορμὴ τὴν μεγάλη ἐορτὴ τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν, προστατῶν τῆς Παιδείας καὶ τῶν Γραμμάτων, διοργάνωσε ἐόρτια ἐκδήλωση τὴν περασμένη Κυριακὴ 1 Φεβρουαρίου.

Τὴν ἐκδήλωση ἀνοίξε ἡ Συμφωνικὴ Ὀρχήστρα τῆς Παλαιᾶς Φιλαρμονικῆς Κερκύρας ὑπὸ τὴν διεύθυνση τοῦ κ. Δημητρίου Καφύρη.

Ἐν συνεχείᾳ ἀνέβηκε στὸ βῆμα ὁ διακεκριμένος συγγραφέας, ἱστορικὸς καὶ φιλόλογος, γνωστὸς γιὰ τὸν χειμαρρῶδη λόγὸ του καὶ τὶς κατασταλαγμένες σκέψεις του ποὺ δὲν διστάζει νὰ τὶς ἐκφράσει, κ. Σαράντος Καργάκος, ὡς ἐπίσημος ὁμιλητὴς ποὺ μὲ τὸν δικό του γλαφυρό, πρακτικὸ καὶ τεκμηριωμένο λόγὸ, ἀνέπτυξε τὸ θέμα: «Ἡ παράδοση ὡς τροφὸς τοῦ μέλλοντος», ἐνῶ κατὰ τὴ διάρκειά τῆς ὁμιλίας του τόνισε ὅτι δὲν πρέπει νὰ ἀπεμπολοῦμε τὴν παράδοσή μας, ἀλλὰ νὰ τὴ χρησιμοποιοῦμε ὡς ἐφαλτήριο γιὰ νὰ προχωρήσουμε μπροστὰ καὶ στὴν Πατρίδα καὶ στὴν Παιδεία.

Ἀκοιούθησαν οἱ χαιρετισμοὶ τοῦ Ἀντινομάρχου κ. Ἀθανασίου, τοῦ Ἀρχιεπισκόπου τῶν ἐν Κερκύρα Ρωμαιοκαθολικῶν κ. Ἰωάννη, τοῦ Περιφερειακοῦ Διευθυντῆ Πρωτοβάθμιας καὶ Δευτεροβάθμιας Ἐκπαίδευσης κ. Ἄνθη καὶ τῆς Προέδρου τῆς Ἐνώσεως Χριστιανῶν Ἐπιστημόνων Νομοῦ Κερκύρας κ. Μαλαχᾶ, ἐνῶ ἀνεγνώσθη γραπτὸ μήνυμα τῆς Βουλευτοῦ Κερκύρας κ. Γκερέκου.

Τὴν ἐκδήλωση ἐκλείσει μὲ σύντομη εὐχαριστήρια ἀποφώνηση ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης μας κ. Νεκτάριος.

Τέλος, παρατέθηκε δεξίωση πρὸς τιμὴν τῶν ἐκπαιδευτικῶν.

Ἱερὰ Μητρόπολις Γλυφάδας

Ἐκδήλωση γιὰ τοὺς Ἐκπαιδευτικοὺς (9.2.2009)

Στὶς 9 Φεβρουαρίου τρ. ἔ. ἡ Ἱερὰ Μητρόπολις διοργάνωσε, γιὰ ἕκτη συνεχῆ χρονιά, τὴν καθιερωμένη πῆλον, στὴ συνείδηση τῶν Ἐκπαιδευτικῶν τῆς Μητροπολιτικῆς Περιφέρειας, ἐτήσια Πνευματικὴ Σύναξη Ἐκπαιδευτικῶν καὶ Τοπικῆς Ἐκκλησίας ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς ἐορτῆς τῶν Ἀγίων Τριῶν Ἱεραρχῶν. Ἡ ὡς ἄνω Σύναξη πραγματοποιήθηκε σὲ Συνεδριακὸ Κέντρο τῆς περιοχῆς μὲ τὸ ἐπίκαιρο καὶ σημαντικώτατο ἀπὸ πολλὰς πλευρῆς θέμα: «Ἀναζητώντας τὸ νόημα τοῦ Δεκεμβριανοῦ μαθητικοῦ ξεσηκωμοῦ. Ὁ θάνατος τοῦ μαθητῆ Ἀλέξη ἦταν αἴτιο ἢ ἀφορμῆ;».

Στὴν πρόσκληση τοῦ Σεβασμιωτάτου ἀνταποκρίθηκε πλῆθος Διδασκάλων καὶ Καθηγητῶν, ὡς καὶ ὁμάδα μαθητῶν - φοιτητῶν, οἱ ὁποῖοι μὲ πολλὴ προσοχὴ παρνηκοιούθησαν τὶς ὀλιγόλεπτες εἰσηγήσεις τῶν κ.κ. Γεωργίου Σουρρῆ, Καθηγητοῦ τοῦ ΕΠΑΛ Γλυφάδας, Ἀριστοτέλους Βαρελᾶ, Διευθυντοῦ τοῦ 1ου Γενικοῦ Λυκείου Γλυφάδας, Χαρούλας Θωμᾶ, Καθηγητριάς τοῦ 2ου Γενικοῦ Λυκείου Γλυφάδας, Ἐρμιόνης Κοροσίδου, Διευθύντριας τοῦ 8ου Γυμνασίου Γλυφάδας, Εὐθυμίας Τσαπούρα, Ὑποδιευθύντριας τοῦ ΕΠΑΛ Γλυφάδας, Νικολάου Χριστοδοῦλου, Καθηγητοῦ τοῦ 2ου Γεν. Λυκείου Βούλας, Ἄννης Κανάκη - Μουζάκη, Καθηγητριάς τοῦ 1ου Γενικοῦ Λυκείου Γλυφάδας.

Στὴν ἀρχὴ τῆς ἐκδηλώσεως ἐτελέσθη εἰδικὴ ἀκοιούθια, προεξάρχοντος τοῦ Σεβασμιωτάτου Ποιμενάρχου μας κ. Παύλου, διὰ τὴν εὐδόωση τῶν σκοπῶν αὐτῆς καὶ ἐν συνεχείᾳ ὁ Σεβασμιώτατος ἀνεφέρθη εἰσαγωγικῶς καὶ συντόμως γιὰ τὸ θέμα τῆς Συνάξεως. Μετὰ τὸ πέρας τῶν ἐμπεριστατωμένων εἰσηγήσεων δόθηκε ἡ εὐκαιρία, ὑπὸ τοῦ συντονιστοῦ τῆς Συνάξεως π. Κωνσταντίνου Στρατηγοπούλου, στοὺς παρευρισκομένους, Καθηγητῆς, Διδασκάλους, Φοιτητῆς καὶ Μαθητῆς, νὰ λάβουν τὸν λόγὸ καὶ νὰ καταθέσουν τὶς ἀπόψεις τους ἐπὶ τοῦ θέματος ποὺ πανθοιολογουμένως ἄξιζε νὰ συζητηθεῖ, λόγῳ ἐπικαιρότητας, σύμφωνα μὲ τὶς καταθέσεις ψυχῆς, τόσο τῶν μετασχόντων στὸ διάλογο, ὅσο καὶ τῶν ὑπολοίπων παρευρισκομένων.

Με αισθήματα χαρᾶς και ἀγαλλιάσεως ὁ Σεβασμιώτατος, γιὰ τὸ περιεχόμενο τῶν εἰσηγήσεων, γιὰ τὸν διάλογο, γιὰ τὴν ἀθρόα συμμετοχὴ τῶν ἀνωτέρω και τὴν ἐν γένει διοργάνωση ἔλαβε τὸν λόγον, δι' ὀλίγων, και εὐχαρίστησε ἐκ μέσης καρδίας ὄλους τοὺς συμμετασχόντας στὴν πανηγυρικὴ αὐτὴ Ἐκδήλωση, ἰδιαίτερος τοὺς μαθητὲς και φοιτητὲς ποὺ παρευρέθησαν και συμμετείχαν, εὐχνηθεὶς ἡ Σύναξη αὐτὴ νὰ γίνῃ αἰτία και ἀφορμὴ γιὰ τὴν ἀντιμετώπιση τῶν θεμάτων, ποὺ συναντοῦν Διδάσκοντες και Διδασκόμενοι καθημερινὰ στὸ Σχολεῖο, γιὰ τὸ καλὸ τῆς Κοινωνίας και τοῦ Ἔθνους.

Τέλος κάλεσε τοὺς κ.κ. Ἐκπαιδευτικοὺς και τοὺς Μαθητὲς - Φοιτητὲς νὰ παρακαθήσουν στὸ ἐτοιμασμένο πρὸς τιμὴν τοὺς Δεῖπνον, στὴν αἴθουσα παρακειμένου Ξενοδοχείου, ὡς ἐλάχιστο δείγμα ἀγάπης, ἐκτίμησεως και εὐγνωμοσύνης, γιὰ τὴν προσφερόμενη διακονία τους στὴν Παιδεία μας, στὰ παιδιά μας.

Ὅλοι οἱ Ἐκπαιδευτικοὶ ἀποχωροῦντες μετὰ τὸ Δεῖπνο, ἐλάμβανον ἀπὸ τὸ χέρι τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου, ὡς εὐλογία, τὸ βιβλίον «ΜΙΑ ΤΑΞΗ ΓΕΜΑΤΗ ΑΠΟΡΙΕΣ».

Ἱερά Μητρόπολις Μυτιλήνης

Ἐκδήλωση με ὁμιλητὴ τὸν Σεβ. Μητροπολίτη Ναυακτοῦ κ. Ἱερόθεο

Πραγματοποιήθηκε τὴν Τρίτη 17 Φεβρουαρίου 2009 και ὥρα 6:00 μ.μ. στὸ Δημοτικὸ Θέατρο Μυτιλήνης μεγάλη ἀνοικτὴ ἐκδήλωση ποὺ διοργάνωσαν ἡ Ἱερά Μητρόπολις Μυτιλήνης και ἡ Ἔνωση Θεολόγων Νομοῦ Λέσβου με ὁμιλητὴ τὸ Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Ναυακτοῦ και Ἁγίου Βλασίου κ. Ἱερόθεο και με θέμα: «Ἡ κοινωνία τῆς κατανάλωσης». Στὴν ἀρχὴ τῆς ἐκδήλωσης ποὺ τελοῦσε ὑπὸ τὴν αἰγίδα τοῦ Δήμου Μυτιλήνης, ἔψαλλε ἐκκλησιαστικοὺς ὕμνους ὁ μουσικολογιώτατος π. Παναγιώτης Ἰωακείμ.

Ὁ πρόεδρος τῆς Ἐνωσης Θεολόγων Νομοῦ Λέσβου κ. Παναγιώτης Τσαγκάρης ἀναφέρθηκε στὸ πλουσιότατο συγγραφικὸ και πνευματικὸ ἔργο τοῦ Σεβασμιωτάτου κ. Ἱεροθέου, τονίζοντας χαρακτηριστικὰ ὅτι κυκλοφοροῦν στὴν ἐλληνικὴ γλῶσσα πάνω ἀπὸ ἑβδομήντα (70) πολυσέλιδα βιβλία του με θεολογικὸ και κοινωνικὸ περιεχόμενο, ἐνῶ πενήντα τρία (53)

εἶναι μεταφρασμένα σὲ εἴκοσι (20) ξένες γλῶσσες, ἄλλα βιβλία του διδάσκονται ὡς μαθήματα σὲ Θεολογικὲς Σχολῆς και ἄλλα ἔχουν γίνῃ ἀντικείμενα διδακτορικῶν διατριβῶν.

Ὁ Σεβασμιώτατος κ. Ἱερόθεος στὴν ὁμιλία του ἀναφέρθηκε εἰσαγωγικὰ στὸ πάθος τῆς φιλαυτίας ποὺ μετατρέπει τὴν κοινωνία μας ἀπὸ φιλόθεη και φιλάνθρωπη, ποὺ πρέπει νὰ εἶναι, σὲ φίλαυτη και καταναλωτικὴ κοινωνία.

Στὴν συνέχεια διαίρεσε τὴν ὁμιλία του σὲ τρεῖς ἐπιμέρους ἐνότητες. Στὴν πρώτη ἀνέλυσε τοὺς ὄρους κατανάλωση και κοινωνία τῆς κατανάλωσης, στὴν δευτέρη μίλησε γιὰ τὴν καπιταλιστικὴ νοοτροπία ποὺ συνδέεται ἀναπόσπαστα με τὴν νοοτροπία τῆς κατανάλωσης και στὴν τρίτη ἀναφέρθηκε στὸ πῶς οἱ Ρωμαῖοι-Βυζαντινοὶ Ἀυτοκράτορες προσπαθοῦσαν νὰ ἐπιλύσουν τὰ φαινόμενα τῆς κοινωνικῆς ἀδικίας ἀπὸ τοὺς πλεγόμενους Δυνατοῦς-πλουσίους γαιοκτήμονες σὲ σχέση με τὴ σύγχρονη πραγματικότητα.

Και ὁ Σεβασμιώτατος ἔκλεισε τὴν ὁμιλία του ὡς ἐξῆς:

« Ἄρχισα τὴν εἰσήγησή μου με τὸ γεγονὸς ὅτι σήμερα ὄλοι μας διαπνεόμαστε ἀπὸ τὴν εὐζωία, τὴν ἡδονὴ και τὴν εὐμάρεια ποὺ ἔχει ὡς ἀποτέλεσμα τὴν καλλιέργεια και τὴν αὐξηση τῶν παθῶν και συνδέεσα τὸ «πνεῦμα τῆς κατανάλωσης» με τὸ «πνεῦμα τοῦ καπιταλισμοῦ» και τὴν φιλαργυρία τῶν «Δυνατῶν» στὴν σύγχρονη κοινωνία μας. Σὲ αὐτὸ τὸ γεγονὸς ἀποδίδω τὴν οικονομικὴ κρίση τῶν ἡμερῶν μας.

Θὰ πρέπει νὰ ὀλοκληρώσω τὴν εἰσήγησή μου με τὴν θέση ὅτι αὐτὸ ποὺ χρειάζεται ἀπὸ ὄλους μας σήμερα εἶναι νὰ ἀντιδροῦμε στὴ νοοτροπία τῆς κατανάλωσης και αὐτὸ μποροῦμε νὰ τὸ κάνουμε με τὴν καλλιέργεια τῆς ἀσκητικῆς ζωῆς. Ὅταν κάνουμε λόγον γιὰ ἀσκητικὴ ζωὴ ἐννοοῦμε τὸν συνειδητὸ ἀγῶνα γιὰ νὰ ζοῦμε με ὀλιγάρκεια, ὅσο τὸ δυνατόν, γιὰ νὰ ἀσκοῦμε τὴν φιλοθεΐα και τὴν φιλάνθρωπία.

Με τὸν τρόπο ποὺ ζοῦμε ὑποθηκεύουμε ὀλοκληρὴ τὴν ζωὴ μας, και τὴν περιουσία μας στὶς Τράπεζες και τοὺς τραπεζίτες. Παίρνουμε δάνεια γιὰ νὰ αὐξήσουμε τὴν περιουσία μας, ἀλλὰ ἀφ' ἐνὸς μὲν καταβάλλουμε γιὰ πολλὰ χρόνια μηνιαῖες δόσεις, ἀφ' ἑτέρου δὲ οἱ Τράπεζες ἔχουν δικαιώματα πάνω σὲ αὐτὴν τὴν περιουσία, με ἀποτέλεσμα νὰ ἐπιστρέφουν σὲ αὐτέες. Εἴμαστε δοῦλοι τῶν κτημάτων και τῶν χρημάτων, ἀλλὰ

καὶ τῶν Τραπεζῶν. Τὸ φοβερότερο εἶναι νὰ λαμβάνουν πολλοὶ δάνεια μὲ ὑψηλὰ ἐπιτόκια γιὰ ἐκδρομές, διακοπὲς καὶ ἄλλες μὴ ἀναγκαῖες ἐργασίες. Τὸ θεωρῶ αὐτὸ πολὺ ἐπιπόλαιο.

Ἐπομένως, ὁ ἀσκητικὸς τρόπος ζωῆς εἶναι ἀναγκαῖος γιὰ ὄλους μας. Θὰ πρέπει νὰ εἴμαστε ἐλεύθερα πρόσωπα καὶ ὄχι καταναλωτικὰ ὄντα. Μὲ δυσανεξτεῖ πολὺ ὅταν ἡ λέξις ἄνθρωπος καὶ ἡ λέξις πρόσωπο ἀντικαθίστανται ἀπὸ τὴν λέξις καταναλωτῆς καὶ τὰ δῶρα τοῦ Θεοῦ λέγονται καταναλωτικὰ ἀγαθὰ. Αὐτὸ δείχνει ἓναν ἄνθρωπο ἐξαρτημένο, ἄβουλο, ἐμπαθῆ, πρᾶγμα.

Καὶ τὸ Ντοστογιεφσκικὸ ἐρώτημα εἶναι ἀδυσώπητο: «ἐλευθερία ἢ εὐτυχία»; Ἡ ἀπάντησις στὸ ἐρώτημα αὐτὸ δείχνει μία στάσις ζωῆς».

Τὸ θέμα κίνησε τὸ ἔντονο ἐνδιαφέρον τῶν ἀκροατῶν καὶ ἀκολούθησε συζήτησις μὲ ἐρωτήσεις καὶ τοποθετήσεις πάνω σὲ διάφορα ζητήματα.

Μὲ ἀφορμὴ τὶς τοποθετήσεις ποὺ ἔγιναν ἀπὸ τὸ ἀκροατήριον, ὁ Σεβασμιώτατος τόνισε ὅτι σὺς μέρες μας ἐπικρατεῖ ἡ νοοτροπία τοῦ ἀτομικισμοῦ, ποὺ εἶναι πνευματικὴ ἀσθένεια. Ὁ τρόπος ζωῆς ποὺ προσφέρει ἡ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία βοηθᾷ τοὺς ἀνθρώπους νὰ θεραπευθοῦν ἀπὸ τὴν ἀσθένεια αὐτή, ἀλλὰ δὲν ἐπιβάλλει τὴ διδασκαλία της διὰ τῆς βίας. Μερικὲς φορὲς ἡ νοοτροπία τῆς κοινωνίας ἐπηρεάζει καὶ τοὺς Κληρικούς. Ἡ Ὁρθοδοξία ἀπὸ τὴ φύση της εἶναι φιλιάνθρωπη καὶ σέβεται τὴν ἀνθρώπινη ἐλευθερία. Ὁ καθέννας ἀπὸ ἡμᾶς μπορεῖ νὰ καθορίσει στὸν ἑαυτὸ του τὸν ἰδιαίτερον τρόπο ζωῆς, ποὺ βοηθᾷ στὸν περιορισμὸ τῶν δαπανῶν καὶ στὴν ἄσκηση τῆς φιλιανθρωπίας.

Τὴν ἐκδήλωσις χαιρέτησε μὲ γραπτὸ μήνυμά του ὁ Ὑπουργὸς Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας Αἰγαίου καὶ Νησιωτικῆς Πολιτικῆς κ. Ἀναστάσις Παπαληγούρας καὶ παρακολούθησαν οἱ Σεβασμιώτατοι Μητροπολίτες Μυτιλήνης κ.κ. Ἰάκωβος καὶ Μηθύμνης κ.κ. Χρυσόστομος.

ΙΕΡΟΣ ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΚΛΗΡΙΚΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἐπίσκεψις στὸν Μακαριώτατο

Τὸ Δ.Σ. τοῦ Ι.Σ.Κ.Ε. ἐπισκέφθηκε ἐθιμοτυπικὰ στὰ Γραφεῖα τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος τὸν Μακαριώτατο Ἀρχιεπίσκοπο Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερώνυμο σὺς 5.2.2009.

Ἡ συνάντησις πραγματοποιήθηκε μέσα σ' ἓνα ἐγκάρδιο καὶ εὐχάριστο κλίμα, κατὰ τὴ διάρκεια τῆς ὁποίας ὁ Πρόεδρος καὶ τὰ μέλη τοῦ Δ.Σ. ὑπέβαλαν τὸν υἱικὸ τους σεβασμὸ καὶ ζήτησαν τὴν εὐχὴν καὶ τὴν εὐλογίαν τοῦ Μακαριωτάτου.

Ὁ Μακαριώτατος ἀφοῦ συνεχάρη τὰ μέλη τοῦ Δ.Σ. γιὰ τὴν ἐκλογή τους, ἔδωσε τὴν εὐχὴ καὶ τὴν εὐλογία του καὶ ζήτησε τὴν ἀπὸ κοινοῦ συνεργασία, πρὸς δόξαν τῆς Ἁγίας ἡμῶν Ἐκκλησίας καὶ ἐπ' ὠφελείᾳ τοῦ Ἱεροῦ Κλήρου.

Ἡ συνάντησις αὐτὴ μπορεῖ νὰ χαρακτηριστεῖ ὡς νέα ἀφετηρία γιὰ τὴν ἀπὸ ἐδῶ καὶ πέρα ὁμαλὴ καὶ γόνιμη συνεργασία καὶ σχέση τοῦ Ι.Σ.Κ.Ε. μὲ τὸν Μακαριώτατο Ἀρχιεπίσκοπο καὶ τοὺς Σεβασμιωτάτους Μητροπολίτες τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ

Ἡ ἐπίσκεψις τοῦ Πατριάρχου εἰς Ἴμβρον
(15-19.01.2009)ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΝ
ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ
ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ
ΙΕΡΟΣΟΛΥΜΩΝ

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΡΩΣΙΑΣ

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΚΥΠΡΟΥ

ΡΩΜΑΙΟΚΑΘΟΛΙΚΗ
ΕΚΚΛΗΣΙΑ

Τὴν Πέμπτην, 15ην Ἰανουαρίου, ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Ἴμβρου καὶ Τενέδου κ. Κύριλλος, περιστοιχούμενος ὑπὸ τε τοῦ κλήρου καὶ τοῦ πιστοῦ λαοῦ, ὑπεδέξατο μετ' ἐκδηλώσεων ἀγάπης, τιμῆς καὶ σεβασμοῦ τὸν Προκαθήμενον τῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας καὶ τὴν τιμίαν συνοδείαν Αὐτοῦ, ἐν τῷ λιμένι τῆς νήσου. Ἐκεῖθεν ὁ Πατριάρχης μετέβη εἰς τὸν Ἱ. Μητροπολιτικὸν Ναὸν τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου, ἔνθα προσεκύνησε, καὶ ἐν συνεχείᾳ παρετέθη δεῖπνον ἐν τῷ Μητροπολιτικῷ Οἴκῳ, ἐν τῷ ὁποίῳ Οὗτος καὶ κατέλυσε. Τὴν ἐπαύριον, 16ην ἰδίου, ὁ Πατριάρχης, συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ Σεβ. Ποιμενάρχου, ἐπεσκέψατο τὸν Ἐντιμ. Ἐπαρχὸν τῆς νήσου καὶ τὸ χωρίον Αὐτοῦ Ἅγιοι Θεόδωροι καὶ τὸν Ἐντιμ. κ. Κωνσταντῖνον Μαρίνον, Πρόεδρον τῆς Κοινότητος αὐτοῦ, εἶτα δὲ προσεκύνησε τὰ εἰς τὰς παρυφὰς τοῦ χωρίου εὕρισκόμενα ἐξωκκλησία τῆς Ἁγίας Θέκλης καὶ τοῦ Ἁγίου Γεωργίου. Τὴν μεσημβρίαν παρεκάθησεν εἰς γεῦμα ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ Αἰδεσιμ. Οἰκονόμου κ. Γεωργίου Ὁκουμούση, Ἱερατικῶς Προϊσταμένου τῶν Ἁγίων Θεοδώρων. Τὸ ἑσπέρας τῆς ἰδίας παρέστη Οὗτος συμπροσευχόμενος κατὰ τὸν τελεσθέντα ἐν τῷ ἐξωκκλησίῳ τοῦ Ἁγίου Ἀντωνίου Ἐσπερινόν, ἐν τῇ πλησίον τῆς πρωτευούσης τῆς νήσου περιοχῇ Λαμαράδα.

Τὴν ἐπομένην, 17ην ἰδίου, ὁ Πατριάρχης ἐχοροστάτησε κατὰ τὴν τελεσθεῖσαν ἐν τῷ Ἱ. Ναῷ τοῦ Ἁγίου Γεωργίου τοῦ χωρίου Ἅγιοι Θεόδωροι Θεῖαν Λειτουργίαν, εἶτα δὲ ἐπεσκέψατο τὴν οἰκίαν τοῦ ἀειμνήστου Ἀρχιεπισκόπου πρώην Βορείου καὶ Νοτίου Ἀμερικῆς κυροῦ Ἰακώβου. Τὸ ἀπόγευμα τῆς ἰδίας ἐτελέσθησαν τὰ θυρανοίξια τοῦ προσφάτως ἀνακαινισθέντος ἐξωκκλησίου τῆς Ἁγίας Ἀναστασίας, ἐν τῇ περιοχῇ Κόκκινα, ἐν τῷ ὁποίῳ ὁ Πατριάρχης ἐχοροστάτησε κατὰ τὸν τελεσθέντα Μ. Ἐσπερινόν.

Τὴν Κυριακὴν, 18ην τ.μ., ὁ Πατριάρχης παρέστη συμπροσευχόμενος ἐν τῷ Ἱερῷ Βήματι τοῦ Ἱ. Μητροπολιτικοῦ Ναοῦ κατὰ τὴν ἐν αὐτῷ τελεσθεῖσαν ὑπὸ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Ἴμβρου καὶ Τενέδου κ. Κυρίλλου Θεῖαν Λειτουργίαν, εἰς τὸ τέλος τῆς ὁποίας ὁ οἰκεῖος Ποιμενάρχης προσεφώνησε τὸν Πατριάρχην, Ὅστις καὶ συνεχάρη αὐτῷ ἐπὶ τοῖς ἀγομένοις ὀνομαστηρίοις αὐτοῦ καὶ τῷ ἐπιτελουμένῳ ὑπ' αὐτοῦ καρποφόρῳ ποιμαντικῷ ἔργῳ. Ἐπηκολούθησε δεξίωσις ἐν τῷ Μητροπολιτικῷ Μεγάρῳ, ἔνθα ἐγένετο ἡ τελετὴ τῆς κοπῆς τῆς Ἁγιοβασιλόπιττας τῆς Μητροπόλεως, καθ' ἣν παρέστησαν οἱ Ἐντιμ. Πρόεδροι τῶν Κοινοτήτων τῶν χωρίων τῆς νήσου, Πρόεδροι Ἰμβριακῶν Σωματείων καὶ προσκυνηταὶ ἐξ Ἑλλάδος, καθὼς καὶ πιστοὶ ἐξ ὅλων τῶν χωρίων τῆς νήσου. Ἐν συνεχείᾳ παρετέθη ὑπὸ τοῦ Σεβ. Ποιμενάρχου ἐπίσημον γεῦμα ἐν ἐστιατορίῳ, εἰς ὃ προσεκλήθησαν ἅπαντες οἱ ἐκκλησιασθέντες πιστοί.

Τὸ ἀπόγευμα τῆς ἰδίας, ὁ Πατριάρχης ἐπεσκέψατο τὸ ἐξωκκλήσιον τοῦ Ἁγίου Βαρθολομαίου καὶ τὸ ἐπ' ὀνόματι τῶν Ἁγίων Ἰσαποστόλων Κωνσταν-

τίνου καὶ Ἑλένης μετόχιον τῆς ἐν Ἁγίῳ Ὁρει Μονῆς Μεγίστης Λαύρας, ἐν τῇ περιοχῇ Καλήφα, τὸ ἐξωκκλήσιον τοῦ Ἁγίου Βλασίου τῆς περιοχῆς Ἀγριδίων, ὡς καὶ τὸ ἐξωκκλήσιον τοῦ Ἁγίου Γεωργίου, ἐν τῇ περιοχῇ Λακάνη.

Τὴν Δευτέραν, 19ην τ.μ., μετὰ τῆς συνοδείας Αὐτοῦ, ἐπέστρεψεν εἰς τὰ ἴδια.

(Δελτίο Τύπου τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου)

**Συγχαρητήριο Τηλεγράφημα
τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου
πρὸς τὸν νεοεκλεγέντα Πατριάρχην Μόσχας**

Φανάριον, 27.1.2009

Ἡ Α.Θ.Παναγιότης, ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης κ.κ. Βαρθολομαῖος, ἅμα τῷ ἀκούσματι τῆς ἐκλογῆς τοῦ νέου Πατριάρχου Μόσχας καὶ πάσης Ρωσσίας κ. Κυρίλλου, ἀπήθυνεν αὐτῷ τὸ κάτωθι συγχαρητήριο Μήνυμα:

«Μακαριώτατε καὶ Ἁγιώτατε Πατριάρχα Μόσχας καὶ πάσης Ρωσσίας κύριε Κύριλλε,

Ἐπὶ τῇ σημερινῇ ἐπαξία ἐκλογῇ Ὑμῶν ὡς τοῦ νέου Προκαθημένου τῆς Ἁγιωτάτης ἀδελφῆς καὶ ἐκλεκτῆς θυγατρὸς Ἐκκλησίας Ρωσσίας, ἀπευθύνομεν Ὑμῖν ἐξ ὅλης καρδίας τὸν ἀδελφικὸν ἀσπασμὸν τῆς Ἐκκλησίας Κωνσταντινουπόλεως, τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, καὶ τῆς ἡμετέρας Μετριότητος προσωπικῶς, συγχαίροντες τῷ διακρινομένῳ διὰ τὴν πίστιν λαῶ, τῷ γνωστῷ διὰ τὴν εὐλάβειαν κλήρω καὶ τῇ πεφωτισμένῃ ἐν Ἁγίῳ Πνεύματι Ἱεραρχίᾳ τῆς καθ' Ὑμᾶς Ἐκκλησίας ὅτι ἀνέδειξαν ἐν ζηλευτῇ ὁμοφωνίᾳ Πατριάρχην τῆς ἀξίας καὶ τῆς περιωπῆς τῆς Ὑμετέρας φίλης Μακαριότητος.

Πεποίθαμεν ὅτι κατὰ τὴν Πατριαρχίαν Ὑμῶν, ἦν εὐχόμεθα μακρὰν καὶ ἔνδοξον, θὰ συνεργασθῶμεν ἄρμονικῶς διὰ τὴν δόξαν τοῦ Θεοῦ καὶ διὰ τὴν κοινὴν μαρτυρίαν τῆς Ὁρθοδοξίας ἐν τῷ τετραγαμένῳ κόσμῳ τῆς σήμερον.

Ἀναμένοντες Ὑμᾶς κατὰ τοὺς προσεχεῖς μῆνας εἰς τὰς αὐλὰς τῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας ἵνα ἐγκαινιάσωμεν δι' ἱεροῦ συλλειτούργου τὴν κοινὴν πορείαν ἡμῶν πρὸς τὸ μέλλον, ἀσπαζόμεθα Ὑμᾶς, Μακαριώτατε καὶ τιμιώτατε ἀδελφέ, φιλήματι ἁγίῳ καὶ ἀναφω-

νοῦμεν μετὰ τῶν περὶ ἡμᾶς ἐν Χριστῷ ἀδελφῶν Ἄξιος!

† ὁ Κωνσταντινουπόλεως Βαρθολομαῖος

**Δήλωση τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου
γιὰ τὴ Γάζα**

Στὴ Γάζα ἐξελίχθησαν γεγονότα ποὺ ταράζουν καὶ ντροπιάζουν τὸν ἄνθρωπο. Εἶναι ἀκατανόητο τὸ γεγονός ὅτι οἱ περισσότεροι ἀπὸ τοὺς νεκροὺς ἦσαν παιδιά, γυναῖκες καὶ ἠλικιωμένοι, τόνισε ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης κ. Βαρθολομαῖος.

Ὁ προκαθήμενος τῆς Ὁρθοδοξίας, μιλώντας στὸ μαραθῶνιο τῆς τουρκικῆς ραδιοφωνίας γιὰ τὰ θύματα τῆς Γάζας, ἀναφέρθηκε στὸ ρόλο τῶν θρησκευτῶν γιὰ τὴν προάσπιση τῆς εἰρήνης. Παρ' ὅλον ὅτι ὅλες οἱ θρησκείες τοῦ κόσμου ἐπαινοῦν τὴν εἰρήνη, καὶ ὄχι τὸν πόλεμο, καὶ παρ' ὅλον ὅτι ἡ ἱστορία τῆς ἀνθρωπότητος εἶναι γεμάτη ἀπὸ πόνους ἐξ αἰτίας τῶν πολέμων, ἀκόμη καὶ στὸν 21ο αἰῶνα ὁ κόσμος μας δὲν μπορεῖ νὰ ζήσει μία ἡμέρα χωρὶς συγκρούσεις, παρατήρησε, γιὰ νὰ προσθέσει ὅτι αἰσθανόμεθα βαθὺ πόνον στὴν καρδιά μας καὶ μᾶς θλίβει τὸ γεγονός ὅτι μέλη τῆς οἰκογενείας τῆς ἀνθρωπότητος βιώνουν τέτοιους πόνους. Στὴ συνέχεια ὑπογράμμισε πὼς δὲν πρέπει νὰ ἐπιτρέπεται νὰ θεωροῦνται φυσικὰ καὶ συνήθη πράγματα, οὔτε στὴ Γάζα, οὔτε σὲ ἄλλα μέρη τοῦ κόσμου, παρόμοιες πίκρες καὶ πόννοι. Αὐτὰ ποὺ βιώθηκαν στὴ Γάζα πρέπει νὰ τὰ αἰσθανόμεθα μὲ τὴν καρδιά τῆς μάνας ποὺ ἔχασε τὸ παιδί της καὶ τοῦ παιδιοῦ ποὺ ἔμεινε χωρὶς πατέρα. Μόνον τὸ αἶσθημα τῆς ἀγάπης μπορεῖ νὰ ἐξαλείψει τοὺς πολέμους ἀπὸ τὴν ἐπιφάνεια τῆς Γῆς. Μὲ τὴν ἀγάπη ποὺ ἔχουμε πρὸς τὸν Δημιουργὸ ὀφείλουμε νὰ ἀντισταθοῦμε σὲ κάθε μορφὴ πολέμου.

Καταλήγοντας ὁ κ. Βαρθολομαῖος δήλωσε: *Εἴμεθα ἐπιφορτισμένοι μὲ τὸ ὕψιστο καθῆκον, ἐξ αἰτίας τῆς θρησκευτικῆς πίστεώς μας, νὰ ἀγκαλιάζουμε ὅλους τοὺς ἀνθρώπους, ἀνεξάρτητα ἀπὸ τίς θρησκευτικὲς πεποιθήσεις τους. Ὅταν ἀξιολογοῦμε τὰ γεγονότα, ὀφείλουμε νὰ εἴμαστε ἀντικειμενικοὶ καὶ δίκαιοι καὶ νὰ μὴν πέφτουμε στὴν παγίδα τῆς ἐκδίκησης. Ἡ προσδοκία μας ἀπὸ τὸ λαὸ μας εἶναι Ἑβραῖοι, Χριστιανοὶ καὶ Μουσουλμάνοι ἐνωμένοι νὰ σταθοῦν*

ἀρωγοὶ σὸν πονεμένο λαὸ τῆς Παλαιστίνης, στηρίζοντάς τον, ὑλικά καὶ πνευματικά, ὥστε νὰ θεραπευθοῦν οἱ πληγές του τὸ ταχύτερο δυνατὸ.

Ἡ ἑορτὴ τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν στὸ Οἰκουμενικὸ Πατριαρχεῖο

Τὴν προσφορὰ τῶν ἑλληνικῶν γραμμῶν καὶ τῆς ἑλληνικῆς Παιδείας στὴν Ἐκκλησία, ἐπέλεξε νὰ ἀναπτύξει ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης κ. Βαρθολομαῖος, κατὰ τὴν ἑορτὴ τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν (30.1.2009).

«Πρέπει κάποτε νὰ τονισθεῖ καὶ ἡ εἰσφορὰ τῆς θύραθεν σοφίας καὶ τῶν γραμμῶν, μάλιστα τῶν ἑλληνικῶν, εἰς τὴν Ἐκκλησίαν», εἶπε ὁ κ. Βαρθολομαῖος κατὰ τὴ διάρκεια τῆς ἡμέρας τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν, πού τιμήθηκε μὲ παραδοσιακὴ μεγαλοπρέπεια, στὸ Φανάρι, παρόντων τοῦ Ὑπουργοῦ Τουριστικῆς Ἀνάπτυξης κ. Μαρκόπουλου, τοῦ Γενικοῦ Προξένου τῆς Ἑλλάδος, κ. Μπορνόβα, καθηγητῶν καὶ μαθητῶν τῶν τριῶν ὁμογενειακῶν λυκείων.

«Ἡ Ἐκκλησία, ἤδη, ἀπὸ τοὺς Ἀποστόλους, οἱ ὁποῖοι εἶναι σφάλμα νὰ ἐκλαμβάνονται ὅλοι συλλήβδην ὡς ἀγράμματοι, ἐδέχθη πλουσιῶς τὴν εὐεργετικὴν ἐπίδρασιν τῶν ἑλληνικῶν γραμμῶν καὶ τῆς ἑλληνικῆς φιλοσοφίας. Ὁ ἀπόστολος λ.χ. καὶ εὐαγγελιστῆς Ἰωάννης, ὁ Θεολόγος, ἦτο ἄριστος γνώστης τῆς Πυθαγορείου φιλοσοφίας καὶ ἐνήμερος τῆς ἑλληνικῆς σκέψεως, διὰ μέσου τοῦ μεγάλου ἑλληνιστοῦ φιλοσόφου, Φίλωνος».

Συνεχίζοντας, «Ἡ περὶ τοῦ λόγου θεολογία του, ἡ ἐκφραζομένη εἰς τὸν πρόλογον τοῦ Εὐαγγελίου του, προϋποθέτει τὴν ἀντίστοιχον περὶ λόγου φιλοσοφίαν τοῦ Πλάτωνος καὶ τοῦ Φίλωνος. Ὁ ἀπόστολος Παῦλος εἶχεν ἀρίστην ἑλληνικὴν παιδείαν. Οἱ Ἀπόστολοι Πέτρος καὶ Ἀνδρέας εἶχον θαυμασίαν ἑλληνομάθειαν, ὅπως ἄλλωστε προδίδουν αἱ δύο Καθολικαὶ Ἐπιστολαὶ τοῦ πρώτου. Τὸ ἴδιον καὶ ὁ Εὐαγγελιστῆς Λουκᾶς, ὁ ὁποῖος ἐπιπροσθέτως ἦτο καὶ ἰατρός», τόνισε ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης.

Ἀκόμη ὁ κ. Βαρθολομαῖος ἀναφέρθηκε καὶ σὲ νεότερους συγγραφεῖς καὶ Πατέρες «μέχρι καὶ Φωτίου τοῦ Μεγάλου καὶ μέχρι Νικοδήμου τοῦ Ἁγιορείτου καὶ Νεκταρίου Πενταπόλεως».

Τέλος, στὴ Θεία Λειτουργία, μαζί μὲ τὸν Οἰκουμενικὸ Πατριάρχη χοροστάτησαν ἱεράρχες τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου, καὶ ἀμέσως μετὰ ἀκολούθησε τρισάγιο στὴ μνήμη τῶν ἐκπαιδευτικῶν τῆς Πατριαρχικῆς Μεγάλης τοῦ Γένους Σχολῆς.

Λόγος εἰς τοὺς Τρεῖς Ἱεράρχες

Ὑπὸ Πανοσιολ. Ἀρχιμ. κ. Γρηγορίου Παπαθωμᾶ,
Καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν.
(Φανάρι, Ἑορτὴ τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν 2009).

Πάλιν ἡμῖν ἡ ἐτήσιος μνήμη τῶν τοῦ κόσμου φωστήρων ἐξέλαμψε Βασιλείου τοῦ Μεγάλου, Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου καὶ Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου, τῶν πιστῶν τὰς καρδίας φωτίζουσα τοῖς ὑπὲρ Χριστοῦ διὰ Σταυροῦ αὐτῶν ἀγωνίσμασι.

Μὲ παρόμοια καὶ ἀνάλογα λόγια,

Παναγιώτατε Δέσποτα καὶ Σεπτὴ τῶν Ἀρχιερέων
Χορεία,

Ἐξοχώτατε κ. Ὑπουργέ,
Σεβαστοὶ πατέρες καὶ Φιλέορτοι πάντες,
Ἀγαπητοὶ συνδιδάσκαλοι
καὶ Ἀγαπημένα μας παιδιά,

ὀνοματίζει σήμερα ἡ Ἐκκλησία μας καὶ τιμᾷ τὴ μνήμη τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν καὶ Οἰκουμενικῶν Διδασκάλων. Στ' ἀλήθεια, γιατί τάχα οἱ τρεῖς αὐτοὶ ἅγιοι νὰ εἶναι τόσο σημαντικοί, ὥστε νὰ τοὺς ἀποκαλοῦμε «Οἰκουμενικοὺς Διδασκάλους» καὶ μάλιστα νὰ διεκδικοῦν αὐτοὶ τὴν ἱστορικὴ ἀποκλειστικότητα ὡς προστάτες τῶν Γραμμῶν καὶ ὀλοκλήρου τῆς Παιδείας; Ἡ ἀπάντηση θαρρῶ πὺς εἶναι καθοριστικὴ γιὰ τὴν βαθύτερη καὶ οὐσιαστικὴ κατανόηση τοῦ πολλαπλοῦ μηνύματος τῆς σημερινῆς ἑορτῆς. Καὶ εἶναι ἰδιαίτερα πολλαπλὸ τὸ μήνυμα, γιατί φέρει μέσα του προοπτικὲς καὶ ὀρίζοντες προσανατολισμοῦ καὶ βιοτῆς γιὰ μικροὺς καὶ μεγάλους, καὶ εἰδικότερα γιὰ ὄσους ἐμπλέκονται ἄμεσα στὴν ἐπίπονη ἀπόπειρα πραγμάτωσης αὐτῆς τῆς Παιδείας, δηλ. τοὺς ἐκπαιδευτικούς, τοὺς ποιμένες, τοὺς γονεῖς καὶ τὰ παιδιά.

Πρὶν ἀπὸ ὅλα, τὸ μυστικὸ τῆς ἐπιτυχίας τοῦ κολοσσικοῦ ἔργου τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν εὐρίσκεται στὸ γεγονός ὅτι ἐπέτυχαν ἓνα τόλμημα πού μέχρι τότε ἄλλοι

δὲν τὸ ἀποτολμοῦσαν ἢ ἀποτύγχαναν. Καὶ τὸ τόλμημα συνίσταται στὸ ὅτι ἔφεραν σὲ ἀληθινὴ συνάντηση δύο κόσμους πὸν μέχρι τὴν ἐποχὴ τους ἐνυπῆρχαν καὶ συμπεριφέρονταν ὡς δύο κόσμοι διαμετρικὰ ἀντίθετοι: ἀπὸ τὴ μία μεριά τοῦ Ἑλληνισμοῦ, πὸν μεσορρανοῦσε ἀπὸ τὴν αὐγὴ ἀκόμα τῆς ἀρχαιότητος, καὶ ἀπὸ τὴν ἄλλη τοῦ Χριστιανισμοῦ, πὸν μόλις τότε ἐξερχόταν ἀπὸ τοὺς διωγμοὺς καὶ τὶς γονικὲς κατακόμβες. Δὲν ἐστάθησαν ὅμως προκατειλημμένοι μπροστὰ στὸ γεγονός ὅτι οἱ θιασῶτες καὶ οἱ σαρκωτῆς τῶν διωγμῶν κατὰ μυριάδων μαρτύρων ἦταν φορεῖς τοῦ πνεύματος πὸν ξεπηδοῦσε μέσα ἀπὸ τὸν Ἑλληνισμὸ τῆς ἀρχαιότητος καὶ τῆς εἰδωλολατρίας. Ἀντίθετα, ἔσκυψαν καὶ θέλησαν νὰ δοῦν βαθύτερα. Γιατὶ διαπίστωσαν μὲ τὸ ὄξυ πνεῦμα πὸν τοὺς διέκρινε, πὸς μέσα καὶ πίσω ἀπὸ τὴν ἀνελέτητο πολεμικὴ τῶν διωγμῶν κρύβονταν ἀσίγαστη ἢ δίψα γιὰ τὴν Ἀλήθεια καὶ μία ἀκοίμητη λαχτᾶρα γιὰ τὴν ζῆση τῆς. Γι' αὐτὸ καὶ τόλμησαν, προχώρησαν καὶ νίκησαν. Ἐμελέτησαν σὲ βάθος καὶ ἐμπεριστατωμένα τὴν ἀρχαία φιλοσοφία καὶ τὴν ἀρχαιοελληνικὴ κληρονομία. Κάτοχοι οἱ ἴδιοι τῆς ἑλληνικῆς παιδείας, ἐγνώριζαν ἀπὸ μέσα τὶς ἀδυναμίες τοῦ ἀρχέγονου Ἑλληνισμοῦ, ἀλλὰ πρὸ πάντων τὶς ἀναζητήσεις του. Καὶ τὸ ἐγγεῖρημα πὸν ἐπραγματοποίησαν ἦταν νὰ προσλάβουν καὶ νὰ βαπτίσουν τὸν Ἑλληνισμὸ στὰ νάματα τοῦ Χριστιανισμοῦ. Καὶ μέσα ἀπὸ ἐκείνη τὴν κολυμβήθρα ξεπήδησε ἕνας καινούργιος κόσμος, τοῦ ὁποῦ ἡ ὀνομασία προδίδει τόσο τὴν καταγωγὴ του ὅσο καὶ τοὺς δημιουργοὺς του, ἢ, ἀκριβέστερα, προέκυψε μία καινούργια - σύνθεση καὶ ἐπιτρέψτε μου τὸν ὄρο καὶ τὸν νεολογισμὸ: ἡ Ἐκκλησιακὴ Καθολικότητα καὶ Ὁρθοδοξία, ἡ Ὁρθοδοξία τῆς Ἐκκλησίας. Αὐτὴ εἶναι πὸν στὴ συνέχεια μεγαλοῦργησε ὡς τρόπος ὑπάρξεως ἀλλὰ καὶ ὡς τρόπος ζωῆς σὲ παγκόσμια κλίμακα καὶ σὲ ὀλόκληρη τὴν Οἰκουμένη. Οἱ Τρεῖς Ἱεράρχες εἶναι ἐκεῖνοι πὸν ἐπέτυχαν ὀντολογικὰ ἢ σύνθεση αὐτὴ νὰ εἶναι καὶ Ὁρθοδοξία τῆς ζωῆς καὶ Ὁρθοδοξία τῆς Ἐκκλησίας. Μὲ ἄλλα λόγια, τὴν Ἐκκλησιακὴ Ὁρθοδοξία τὴν ὀφείλουμε στὴ Θεολογία τους καὶ στὴ διδασκαλία τους. Ἐὰν ἐρωτούσαμε ὅσους ἐμελέτησαν καὶ ὅσους ἐνεβάθυναν στὴν διδασκαλία τους, θὰ μᾶς ἔλεγαν καὶ ὅτι καὶ οἱ τρεῖς ἔφθασαν στὰ ἀπώτερα ὕψη Θεολογίας καὶ κανεῖς με-

ταγενέστερος δὲν τοὺς ξεπέρασε. Οἱ δύο πρῶτοι, ὁ Βασίλειος καὶ ὁ Γρηγόριος, εἶναι οἱ δύο Καππαδόκες, πὸν μὲ τὸν ἄνωθεν φωτισμὸ διαφώτισαν καὶ διασαφήνισαν σὲ κάθε τῆς πτυχῆ τὴν Τριαδικότητα τοῦ Θεοῦ, καὶ κανεῖς μετὰ ἀπὸ αὐτοὺς δὲν προσέθεσε κάτι καινούργιο. Τὸ ἴδιο ἰσχύει καὶ μὲ τὸν τρίτο ἅγιο τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν, τὸν Ἰωάννη τὸν Χρυσόστομο. Κανεῖς μετὰ ἀπὸ αὐτὸν δὲν τροποποίησε κάτι ἀπὸ τὴν Θεία Λειτουργία του, οὔτε ἀποπειράθηκε νὰ φτιάξει κάποια ἄλλη. Αὐτὴ ἡ Θεία Λειτουργία πὸν ἐκρυστάλλωσε ὁ Χρυσόστομος, παραμένει ἀξεπέραστη σὲ Ἀνατολὴ καὶ Δύση, καὶ φθάνει μέχρι τὶς ἡμέρες μας καὶ μέχρι τοὺς αἰῶνες, καὶ εἶναι αὐτὴ πὸν μᾶς χαρίζει τὸν ἀρραβῶνα τῆς Βασιλείας καὶ μᾶς ἐντάσσει ἡδη καὶ σωματικὰ σὲ αὐτήν. Αὐτὰ θὰ ἀποτελοῦσαν δύο ἀπὸ τὰ πάμπολλα παραδείγματα πὸν θὰ μπορούσαμε ἐνδεικτικὰ νὰ παραθέσουμε, καὶ πὸν συνιστοῦν αὐτὸ πὸν ἀποκάλεσα πιὸ πάνω: Ἐκκλησιακὴ Ὁρθοδοξία τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν.

Σήμερα ὅμως αὐτὴ ἡ Ἐκκλησιακὴ Καθολικότητα, ἢ πατερικὴ αὐτὴ σύνθεση, μετατράπηκε στοὺς χώρους μας καὶ στὴν παράδοσή μας σὲ ἰδεολογία ἐθνικὴ, σὲ ἰδεολογία κρατικὴ καὶ στὴν πράξη σὲ ἰδεολογία ἀτομικιστικὴ, ἐνῶ εἴχαμε πανανθρώπινο χρέος νὰ διατηρήσουμε ἀτόφια αὐτὴν τὴν σύνθεση καὶ αὐτὸν τὸν τρόπο ὑπάρξεως καὶ ζωῆς μπροστὰ στὰ μάτια τῶν κολυμβῶν ἀνθρώπων καὶ πρὸ πάντων μπροστὰ στὰ μάτια τῆς κάθε νέας γενιᾶς. Ἄν ἡ Ἐκκλησιακὴ Ὁρθοδοξία γίνεῖ ἰδεολογία, ὅσο καὶ ἂν αὐτὴ ἀποτελεῖ συνεκτικὸ κρίκο μᾶς ὀμάδος ἀνθρώπων, δὲν μπορεῖ νὰ λειτουργήσῃ ἔτσι γιὰ πολὺ καὶ δὲν μπορεῖ ποτὲ νὰ ἀποτελέσει καθολικὸν τρόπο ζωῆς. Νὰ γιατί σήμερα, ἐνῶ ὑποτίθεται ὅτι ὄλοι μας ἐμφορούμαστε ἀπὸ τὴν ἴδια στάση ζωῆς ἀπέναντι στὴν Ἐκκλησία καὶ τὴν Ὁρθοδοξία τῆς, δὲν μποροῦν αὐτὰ τὰ δύο νὰ μᾶς ἐνώσουν, νὰ μᾶς συνδέσουν, νὰ μᾶς κάνουν ἕνα σῶμα, μιὰ ψυχὴ, ἕνα λαό, καὶ νὰ συνεχίσουμε ἔτσι τὸ ἐκκλησιαστικὸ γίνεσθαι πὸν οἱ Πατέρες μας ἐκκληροδότησαν σὲ ἐμᾶς. Ἀλλὰ ἀναλωνόμαστε σὲ προσωπικὲς ἢ ὀμαδικὲς διαμάχες ἰδεολογικῆς καθαρὰ ὕψῆς μὲ ἀποτέλεσμα τόσο ἡ Ἐκκλησία ὅσο καὶ ἡ Ὁρθοδοξία τῆς νὰ μετατρέπονται σὲ οὐτοπία καὶ σὲ ζωὴ ἀπηρχαιωμένη. Νὰ γιατί σήμερα ἐπίσης, ἐνῶ ὄλοι μας ἀπευθυνόμαστε πρὸς τὰ ἔξω καὶ πρὸς τρίτους

ἀγωνιζόμενοι ειλικρινά να φανερώσουμε στον κόσμο τους δυο αυτούς ταυτόσωμους σηματοδότες της πανανθρώπινης ζωής, οί άνθρωποι εύκολα τὰ ἀπορρίπτουν ως ἀνεδαφικά, ως οὐτοπία, ως μὴ ἔχοντα κανένα, μὰ κανένα μήνυμα γιὰ τὴ σύγχρονη ζωή.

Πρῶτοι ἑμεῖς, λοιπόν, ἀλλοτριώσαμε τὸ μεγαλεῖο τῆς κληρονομιάς τῶν Πατέρων μας, τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν, πὸν ἑορτάζουμε σήμερα, γιὰ ἀλλοιώσαμε τὸ περιεχόμενο τοῦ τρόπου ζωῆς πὸν αὐτοὶ ἐσίμλεψαν πνευματικὰ καὶ πολιτισμικὰ καὶ ἔθρεψαν τόσες καὶ τόσες γενιές, ἀλλὰ καὶ τόσους «λαοὺς, φυλές καὶ γλῶσσες, μὲ τὰ μεγαλεῖα τοῦ Θεοῦ». Καὶ αὐτὴ ἡ ἀλλοτρίωση εἶχε μία διπλὴ συνέπεια: οὔτε οἱ ἄλλοι νὰ ζοῦν στὴν πνοὴ ἑνὸς νέου –ἐν Χριστῷ– ὄντολογικοῦ τρόπου ζωῆς, οὔτε καὶ ἑμεῖς νὰ μένουμε ἱκανοποιημένοι, μὲ ἀποτέλεσμα νὰ ἀναζητοῦμε τοὺς ἄλλους τρόπους ζωῆς πὸν δὲν ταιριάζουν οὔτε στὴν κληρονομιά μας, οὔτε στὶς ἀναζητήσεις μας. Ἐὰν γιὰ παράδειγμα λάβουμε ὑπ' ὄψιν μας τὰ τεκταινόμενα τελευταίως στὸ ἑλλαδικὸ γίγνεσθαι, στὸ ἀναλογικὰ πρόσφατο αὐτὸ κρατικὸ σχῆμα τοῦ ὑπερτριχιλιετοῦς Ἑλληνισμοῦ, θὰ δοῦμε ὅτι μᾶς δέρνει καὶ μᾶς ταλαιπωρεῖ ἕνας ἀνίατος μιμητισμὸς σὲ ὅλο τὸ φάσμα τῆς ζωῆς, γιὰ ἐγκαταλείψαμε τὴν δημιουργικὴ πολιτισμικὴ κληρονομιά τῶν Πατέρων μας καὶ τὸ πρωτοπόρο τους γίγνεσθαι καὶ δημιουργεῖν, καὶ προσδεθήκαμε στὸ ἄρμα ἀλλὰ καὶ στὴ συνεχῆ ἀναζήτηση ξένων ὄντολογικῶν προτύπων. Οἱ Τρεῖς αὐτοὶ Ἅγιοι μᾶς ἀνέδειξαν πρωτοπόρους, καὶ σήμερα ἑμεῖς ἐφθάσαμε νὰ εἶμαστε ἀποπροσανατολισμένοι καὶ οὐραγοί. Γι' αὐτὸ καὶ τὸ μήνυμα τῆς ἑορτῆς τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν εἶναι ἐπίκαιρο, ἀφυπνιστικὸ, προσανατολιστικὸ καὶ ἀλάνθαστος ἐνδείκτης τῆς πορείας μας.

Οἱ Τρεῖς Ἱεράρχες ὑπῆρξαν πρωτίστως οἱ στυλοβάτες τῆς Ἐκκλησιακῆς Ὁρθοδοξίας, ἡ ὁποία Ἐκκλησιακὴ Ὁρθοδοξία, ἄς τὸ ἐπαναλάβουμε ἀκόμα μία φορὰ, δὲν ἔχει καμία σχέση μὲ ἔθνικισμοὺς καὶ κρατισμοὺς πὸν ὑποδουλώνουν τὸ πνεῦμα σὲ ἐνδοκοσμικὲς σκοπιμότητες. Εἶναι κατηγορία πνευματικῆ, ὄντολογικῆ, πολιτισμικῆ καὶ ἐσχατολογικῆ. Ἀγκαλιάζει ὅλον τὸν κόσμο. Δὲν γνωρίζει φῦλα, φυλές, χρώματα, θρησκευτικὲς ὁμολογίες («οὐκ ἔνι Ἰουδαῖος οὐδὲ Ἑλλήν, οὐκ ἔνι δοῦλος οὐδὲ ἐλεύθερος, οὐκ ἔνι ἄρσεν καὶ θῆλυ»). Γι' αὐτὸ καὶ ἔγκριτα ἡ Ἱστορία

τοὺς προσέφερε μὲ παρησία τὴν εὐστοχὴ ὀνομασία «Οἰκουμενικοὶ Διδάσκαλοι» καὶ «Πόλου νοητοῦ ἀστέρες σελασφόροι». Γιὰτὶ ἐχάρισαν στὸν κόσμο ὄχι μόνον τὸ «εὖ ζῆν», ἀλλὰ γιὰτὶ ἀνοιξαν κυρίως τὸν δρόμο τοῦ «ἐσχατολογικῶς εὖ ζῆν». Καὶ αὐτῆς τῆς κληρονομιάς εἶμαστε κληρονόμοι. Μιᾶς κληρονομιάς πὸν δὲν συγκρίνεται μὲ τὰ πλούτη, μὲ ἐξουσίες καὶ μὲ ὅλα τὰ μεγαλεῖα τοῦ κόσμου. Νὰ γιὰτὶ, καὶ μόνον ἔτσι ἐξηγεῖται γιὰτὶ, ὅλοι οἱ μάρτυρες καὶ ὅλοι οἱ ἅγιοι πὸν προβάλλει ἡ Ἐκκλησία μας καθημερινὰ μέσα στὸ χρόνο ὡς πρότυπα καὶ ὁδηγοὺς στὴ ζωὴ μας, ἔδιναν τὰ πάντα καὶ στὸ τέλος τὴν ζωὴ τους τὴν ἴδια, γιὰ νὰ γίνουν μέτοχοι καὶ κοινωνοὶ αὐτοῦ τοῦ μεγαλείου πὸν ἀνθρώπινες λέξεις καὶ ἀνθρώπινες γλῶσσες ἀδυνατοῦν νὰ περιγράψουν καὶ νὰ ὀρίσουν.

Ἄλλὰ οἱ Τρεῖς Ἱεράρχες δὲν ἐστάθηκαν σὲ θεωρητικὰ κατασκευάσματα, προχώρησαν κατ' ἀρχὴν βαθύτερα. Πρὶν ἀπ' ὅλα καθόρισαν τὴν σχέση πὸν μπορεῖ νὰ διέπει τὸν δάσκαλο μὲ τὸν μαθητὴ, μία πρακτικὴ καὶ μία διάσταση Παιδείας, πὸν σήμερα δυστυχῶς ἔχουν ἀτονίσει ἀρκετά. Ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος θὰ πεῖ χαρακτηριστικὰ: «Οὐδὲν οὔτω πρὸς διδασκαλίαν ἐπαγωγόν, ὡς τὸ φιλεῖν καὶ τὸ φιλεῖσθαι». «Τίποτε καλύτερο δὲν διέπει τὴν διδασκαλία παρὰ μόνον ἡ ἀγάπη, δηλ. νὰ ἀγαπᾷ ὁ δάσκαλος καὶ νὰ ἀγαπᾶται ἀπὸ τὸν μαθητὴ». Δὲν βλέπει ἄλλο κίνητρο διδασκαλίας ὁ Χρυσόστομος παρὰ μόνον τὴν ἀγάπη γιὰ τὸ παιδί. Νὰ πὸν βρίσκεται ἡ ἰδιαιτερότητα τοῦ διδάσκοντα. Πρῶτος ὁ διδάσκαλος ἀγαπᾷ καὶ αὐτὴ ἡ ἀγάπη του ἐστιάζεται στὸ νὰ χειραγωγήσει τὸ παιδί ἀπὸ τὴν φυσικὴ ἀμάθεια σὲ πλατεῖς ὀρίζοντες ὄχι μόνον γνώσεως, ἀλλὰ καὶ τρόπου ζωῆς. Καὶ ὁ τρόπος ζωῆς στὸν ὁποῖο θὰ ἐθίσει ὁ διδάσκων τὸ παιδί δὲν εἶναι ἄλλος παρὰ ἡ ἀγάπη! Καὶ ὅταν μάθουν τὰ παιδιὰ μας νὰ ἀγαποῦν, θὰ ξέρουν τότε καὶ τίς ἀποκτηθεῖσες γνώσεις νὰ ἀξιοποιήσουν σωστά, καὶ νὰ ζήσουν ρεαλιστικὰ καὶ ἁρμονικὰ στὸ οἰκογενειακὸ καὶ κοινωνικὸ τους περιβάλλον. Συχνὰ πιστεύουμε πὸν ὁ διδάσκων μιᾶ ἀπὸ θέση ὑπεροχῆς καὶ αὐθεντίας. Οἱ Τρεῖς Ἱεράρχες προτείνουν μίαν ἄλλη θέση, αὐτὴν τῆς καρδιάς τοῦ παιδιοῦ! Τὸ παιδί ἀντιλαμβάνεται πολὺ εύκολα τὴν ἀγάπη τοῦ δασκάλου, ὅταν αὐτὸς μπορεῖ νὰ ἀγαπᾷ, καὶ τότε τὸν τοποθετεῖ μὲς στὴν καρδιά του, χωρὶς νὰ μπορεῖ νὰ κρύψει τὴν ἀγά-

πη του γι' αυτόν. Ἡ ἀποδοχή τοῦ διδάσκοντα σημαίνει αὐτόματα καὶ ἀποδοχή αὐτῶν πού ἐπαγγέλλεται. Γι' αὐτὸ καὶ ἡ ἀγάπη προηγεῖται πάντοτε τῆς παροχῆς τῶν ὁποιωνδήποτε γνώσεων. Ὅσοι διδάσκοντες ἐξεκίνησαν ἀντίστροφα, ἢ δὲν κατάφεραν νὰ ἀγαπήσουν τὸ παιδί ἢ ἀπέτυχαν οἰκτρὰ στὴν ἐκπαιδευτικὴ τους ἀπόπειρα. Δὲν ὑπάρχει ἴσως ὠραιότερη στιγμή γιὰ τὸν ἐκπαιδευτικὸ ἀπὸ αὐτὴν πού θὰ νιώσει ὅτι ἡ παιδαγωγική του σπορὰ εἶχε καρπὸς γνώσεων ἀλλὰ καὶ ἀγάπης. Ὅταν θὰ νοιώσει τοὺς μαθητὲς του νὰ τὸν ἀγαποῦν. Καὶ τὰ παιδιά ξέρουν νὰ ἀγαποῦν. Ἴσως καὶ τότε νὰ εἶναι ἡ στιγμή τῆς συνειδητοποιήσεως γιὰ τὸν διδάσκοντα πὼς τὸ παιδί, τὸ κάθε παιδί, γίνεται μέρος τοῦ ἑαυτοῦ του, νοῦς ἐκ τοῦ νοός του καὶ καρδιά ἐκ τῆς καρδίας του, μέρος τῆς ὑπάρξεώς του. Ἔτσι, λοιπόν, ἡ σχέση πού διέπει διδάσκοντες καὶ μαθητὲς εἶναι σχέση ἀγαπητική, σχέση προσωπική καὶ σχέση ἀμοιβαιότητος. «Οὐδὲν οὕτω πρὸς διδασκαλίαν ἐπαγωγόν, ὡς τὸ φιλεῖν καὶ φιλεῖσθαι».

Οἱ Τρεῖς Ἱεράρχες πληθωρικὰ ἀπευθύνουν μηνύματα καὶ παραινέσεις καὶ πρὸς τοὺς γονεῖς. Γονεῖς, λένε, μὴν ξεχνᾶτε πὼς τὰ παιδιά σας εἶναι πρόσωπα, ὡς εἰκόνες τοῦ Τριαδικοῦ Θεοῦ, τρυφερὲς ὑπάρξεις καὶ ὀλοκληρωμένες προσωπικότητες. Κάθε ἐνέργειά σας ἔχει βαθὺ ἀντίκτυπο στὴν εὐαίσθητη ὑπαρξή τους. Πάνω ἀπὸ ὅλα ὁμως τὰ παιδιά προσβλέπουν πρὸς τοὺς μεγάλους, γονεῖς, ἀλλὰ καὶ διδάσκοντες, καὶ ἡ συμπεριφορὰ τῶν μεγάλων εἶναι αὐτὴ πού καθορίζει τὸ ἦθος καὶ τὴν ψυχική διάπλαση, τὴ διαμόρφωση ὄντολογικοῦ φρονήματος, ἀλλὰ καὶ τὴν μετέπειτα συμπεριφορὰ τους. Γιὰ νὰ νοιώσουμε καλύτερα τὴν βαρῦτητα αὐτῶν τῶν λόγων, θὰ ἠθελα νὰ παραθέσω τὴν χαρακτηριστικὴ φράση τοῦ Γρηγορίου, ὄντας ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως, γιὰ τὸν ἀδελφικό του φίλο τὸν Βασίλειο, σχολιάζοντας τὴν μεγάλη ἀποδοχή πού εἶχαν τὰ λόγια του, ἀπὸ τὸν λαὸ τῆς Καππαδοκίας, ἀλλὰ καὶ ὀλοκλήρου τῆς Οἰκουμένης: «Βροντὴ σεῖο λόγος, ἀστεροπὴ δὲ βίος». «Εἶναι ὁ λόγος σου βροντὴ, γιατί ἡ ζωὴ σου εἶναι ἀστραπή».

Ἔτσι, λοιπόν, καὶ ἐμεῖς, ἀγαπητοὶ γονεῖς καὶ ἀγαπητοὶ διδάσκαλοι, γιὰ νὰ εἶναι ὁ λόγος μας βροντὴ καὶ νὰ ἀκούγεται ἀπὸ τὰ παιδιά μας, χρειάζεται ἡ ζωὴ μας νὰ εἶναι ἀστραπή, κρυστάλλινη, δυναμικὴ καὶ διάφανη. Ἀπατῶνται ὅσοι πιστεύουν ἴσως ὅτι τὰ

παιδιά μας ἀκοῦν μόνο τὰ λόγια μας καὶ ἀγνοοῦν ἢ ἀδιαφοροῦν γιὰ τὸ ἦθος μας. Ὁ ἱερός ἄμβων θέλει στὸ σημεῖο αὐτὸ νὰ καταθέσει ἐνώπιόν Σας τὴν ἐμπειρία του ὡς ἐκπαιδευτικοῦ. Ἡ βιοτὴ μας εἶναι αὐτὴ πού γίνεται κομιστὴς τῶν λόγων μας μπροστὰ στὰ γεμάτα ἀναζήτησι μάτια τῶν παιδιῶν καὶ τὸν ἀνέγγιχτο ψυχικὸ τους κόσμο. Αὐτὴ βεβαιώνει τὴν ἀληθινότητά τους. Χωρὶς βιοτὴ παιδαγωγικὴ ἐνδειγμένη, τὸ ἐκπαιδευτικὸ μας ἔργο δὲν ἔχει κῦρος μπροστὰ στὰ μάτια τῶν παιδιῶν. Οἱ Τρεῖς Ἱεράρχες ἐδῶ δανεῖζονται ἕναν πολὺ μικρὸ λόγο τοῦ Χριστοῦ, ὅταν Ἐκεῖνος ἀπέστειλε τοὺς μαθητὲς Του νὰ διδάξουν (σ)τὸν κόσμο, ὁ ὁποῖος λέει λακωνικά: «τοῦ ποιῆσαι καὶ διδάξαι». Νὰ τὸ θεμέλιο τῆς διδασκαλίας καὶ τῆς διδασκαλίας. Πρῶτα θὰ ποιήσει ὁ διδάσκων καὶ μετὰ θὰ διδάξει. Πρῶτα θὰ ποιήσει ὁ γονιὸς καὶ ὕστερα τὸ παιδί θὰ ἀκολουθήσει τὸ παράδειγμά του. Πὼς θὰ περίμενε κανεὶς νὰ ἐνεργήσει θετικὰ τὸ παιδί, ὅταν τὸ παράδειγμα τῶν μεγάλων πού τὸ χειραγωγοῦν, γονιῶν ἢ ἐκπαιδευτικῶν, εἶναι ἀρνητικό; Πὼς τὸ παιδί θὰ διάγει ἐν εἰρήνῃ, ὅταν οἱ μεγάλοι μὲ τὴν ἀρνητικὴ τους συμπεριφορὰ τοῦ διαταράσσουν τὸν ἀρμονικὸ του κόσμο; Πὼς τὸ παιδί θὰ ἀποδώσει δικαιοσύνη, ὅταν βλέπει τοὺς μεγάλους τριγύρω του νὰ ἀδικοῦν κατάφωρα, ἀσύστολα, σὲ βάρος τῶν ἄλλων; Πὼς τὰ παιδιά μας θὰ ἀσχοληθοῦν μὲ τὰ μεγάλα καὶ ὑψηλά, ὅταν βλέπουν τοὺς μεγάλους νὰ ἀναλώνονται σὲ μικρότητες καὶ ἀνούσιους διαξιφισμούς; Πὼς, τέλος, τὸ παιδί θὰ καλλιεργήσει ἐνότητα καὶ συνεργασία, ὅταν βλέπει τοὺς μεγάλους νὰ φατριάζουν, νὰ διχάζονται, νὰ ὑποβλέπει καὶ νὰ ὑποσκάπτει ὁ ἕνας τὸν ἄλλον, χωρὶς νὰ ὁμοιοῦν; «Βροντὴ σεῖο λόγος, ἀστεροπὴ δὲ βίος».

Θεωρῶντας ὅτι ἀναμεταδίδω τὸν ἀπόηχο τῆς διδασκαλίας τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν μὲ ἕνα σχῆμα, θὰ μποροῦσα νὰ πῶ πὼς τὴν κάθε χώρα στὸν κόσμο, δύο παρὰγοντες, δύο φορεῖς τὴν κυβερνοῦν: οἱ πολιτικοὶ ἄρχοντες καὶ οἱ διδάσκοντες ἐκπαιδευτικοί, ἀλλὰ μὲ μία ...μικρὴ διαφορά: οἱ πολιτικοὶ ἄρχοντες κυβερνοῦν τὴν κάθε χώρα τοῦ σήμερα, μὰ οἱ διδάσκοντες ἐκπαιδευτικοὶ τὴν κάθε χώρα τοῦ αὔριο. Ὄντας, λοιπόν, «κυβερνήτες» τῆς νέας γενιᾶς πού ἀνατέλλει στὸ νέο παγκοσμιοποιημένο κοινωνικὸ ὄριζοντα, καλούμαστε ὅλοι μας, νὰ χαράξουμε πορεία, μέσα ἀπὸ τὴν

όποια θα περάσει τὸ ἱστορικὸ γίνεσθαι τοῦ αὐριο. Ἡ δική μας στάση καὶ οἱ δικές μας ἐπιλογές θα εἶναι αὐτὰ πού θα ἐγκαλέσουν τὴν μνήμη ἢ τὴν λήθη τῆς Ἱστορίας. Οἱ Τρεῖς Ἱεράρχες μᾶς κληροδότησαν παρράδειγμα: ὑπῆρξαν Οἰκουμενικοὶ Διδάσκαλοι!...

Τέλος, σὲ ἐσᾶς, ἀγαπημένα μας Παιδιά, θα ἤθελα νὰ ἀπευθύνω τὸν τελευταῖο λόγο. Ἐάν με ἐρωτούσατε τί τάχα θα εἶχα νὰ σᾶς προτείνω ὡς σηματοδότη στὴν προσωπική σας πορεία, θα σᾶς ἀπαντοῦσα ἀνεπιφύλακτα: τοὺς τρεῖς Ἱεράρχες!... Σᾶς βεβαιώνω πὼς ἔχουν ὅλα τὰ χαρακτηριστικὰ πού ἐπίμονα ἀναζητεῖ ἓνα παιδί, ἓνας ἔφηβος, ἓνας νέος, καὶ θα ἐκπληρῶσουν ἀπόλυτα τὶς αὐγινές σας προσδοκίες. Σᾶς καλῶ νὰ κάμετε κάτι πού θέλω νὰ πιστεύω ὅτι θα εἶναι σταθμὸς στὴν ζωὴ σας.

Βρισκόμαστε στὸ χῶρο τῆς Μητέρας μας Ἐκκλησίας, τοῦ Οἰκουμενικοῦ μας Πατριαρχείου. Εἶναι αὐτὸ πού ἐπὶ αἰῶνες ὀλόκληρους κράτησε ἄσβεστη τὴ δάδα τῆς Παιδείας τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν. Εἶναι ἐπίσης ὁ χῶρος πού συστήθηκε ἱστορικὰ τὸ Πανδιδακτῆριο, τὸ πρῶτο Πανεπιστήμιο συνόλου τοῦ κόσμου, ἐκεῖνο τῆς Μαγναύρας, ὡς ἀπότοκο τοῦ Πνεύματος καὶ τῆς Παιδείας τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν. Τὸ Πατριαρχεῖο μας ἀποδείχθηκε πρότυπο τῆς καλλιέργειας τῶν Γραμμάτων καὶ τῆς διαχρονικῆς Παιδείας, ἀναδεικνύοντας μεγάλους διδασκάλους, πού ὑπηρετήσαν τὴν Ἐκκλησία καὶ τὸ Γένος. Τὸ ἴδιο καὶ σήμερα, στὴν ἴδια προοπτική, διακρίνεται αὐτὸ σὲ ὀλάκερη τὴν Οἰκουμένη. Ἡ Μητέρα αὐτὴ Ἐκκλησία ἱστορικά, καὶ ἐλεύθερη ἀλλὰ καὶ Σταυρωμένη, καλλιέργησε μὲ συνέπεια τὰ Γράμματα καὶ τὴν Παιδεία. Καὶ ἐσεῖς ἔχετε τὸ ἱστορικὸ προνόμιο νὰ ζεῖτε, νὰ σπουδάζετε καὶ νὰ κινεῖσθε στοὺς κόλπους της. Νὰ ἐπιδιοθεῖτε στὶς σπουδές σας συνολικά. Νὰ μελετήσετε τοὺς Πατέρες, νὰ τοὺς καταστήσετε σηματοδότες στὴν πορεία σας. Μὲ ὀδηγὸ, ἄρωγὸ καὶ συνοδοιπόρο τὸν ἄρχοντα τῶν Πατέρων τοῦ Πατριαρχείου μας, τὸν Οἰκουμενικό μας Πατριάρχη, νὰ πορευθεῖτε στὴ ζωὴ σας. Ἡ Μητέρα Ἐκκλησία ἔχει φροντίσει, ὥστε ἡ Πατριαρχικὴ Μεγάλη τοῦ Γένους Σχολὴ νὰ εἶναι ἓνα πρότυπο. Μαζὶ μὲ τὴ Φυσικὴ, τὰ Μαθηματικά, τὴ Φιλοσοφία, τὰ ὅποια ἦταν τὰ θεμελιώδη μελετήματα τῶν Ἀρχαίων Ἑλλήνων, ἡ Σχολὴ αὐτὴ καὶ τὰ ἄλλα Ἱστορικὰ Σχολεῖα τῆς Πόλεως, τὸ Ζάππειο καὶ τὸ Ζωγράφειο, τὰ

ὅποια ἀπέδωσαν καὶ συνεχίζουν ἀταλάντευτα νὰ ἀποδίδουν καρπούς, καλλιμεροῦν καὶ τὶς νέες ἐπιστῆμες πού προέκυψαν στὴν ἱστορικὴ διαδρομὴ τῆς ἀνθρωπότητας, ὅπως ἀκριβῶς θα τὸ ἤθελαν οἱ Τρεῖς Ἱεράρχες. Ἐτσι, θα ἀποδειχτεῖτε ἀληθινοὶ Ρωμοί, διάδοχοι καὶ συνεχιστὲς τῶν Ἀγίων πού τιμοῦμε σήμερα, ἐσεῖς, ἡ ἐλπίδα καὶ τὸ καμάρι τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας τῆς Κωνσταντινουπόλεως, τῆς Μεγάλης Μᾶνας μας, ἡ ἀπαντοχὴ τοῦ Γένους καὶ τῆς πονεμένης Ρωμοσύνης.

Ἐσεῖς, παιδιά μας ἀγαπημένα, πού ἀποτελεῖται τὴν παρηγοριὰ τοῦ σήμερα καὶ τὴν ἐλπίδα τοῦ αὐριο, δώστε ἐσεῖς τὴν βεβαιότητα τῆς νιότης, τοῦ «ἄμες δὲ γ' ἐσόμεθα πολλῶ κάρονες» τοῦ ἀρχαίου χοροῦ τῶν Σπαρτιατῶν, πού στὴν ἀπλή γλῶσσα μεταφράζεται «ἐμεῖς θα γίνουμε πολὺ καλύτεροί σας», στηριγμένοι στὸ ἀρχέτυπο Παιδείας καὶ στὴν οἰκουμενικότητα τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν. Πάρτε πυξίδα καὶ προχωρεῖτε θαρρετά. Οἱ Τρεῖς Ἱεράρχες εἶναι ἡ πυξίδα σας, αὐτοὶ εἶναι τὰ «πυξία τοῦ Πνεύματος». Καὶ νὰ εἴστε σίγουροι πὼς θα γίνετε σηματοδότες, σηματοδότες ζωῆς, σηματοδότες πολιτισμοῦ, σηματοδότες τοῦ νέου Εὐρωπαϊκοῦ καὶ παγκοσμιοποιημένου οἰκουμενικοῦ πολιτισμοῦ, καὶ πάνω ἀπ' ὅλα, σηματοδότες της.

ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ

Ἱερὰ Μητρόπολις Λεοντοπόλεως

Τὸ Ἅγιον Δωδεκάημερον στὴν Ἰσμαηλίαν

Μὲ μεγάλη κατάνυξι διήλθον οἱ ὀλίγοι πιστοὶ μας καὶ ἐφέτος τὸ Δωδεκάημερον τῶν ἑορτῶν. Ἡ θεία Λειτουργία εἰς τὸν Ἱ. Ναὸν τοῦ Ἁγ. Μηνᾶ, ὅπως κάθε χρόνο ἐτελέσθη εἰς τὴν ἑλληνικὴν γλῶσσαν καὶ τὴν ἀραβικὴν, διότι πολλοὶ ἀπὸ τοὺς παρευρισκομένους πιστοὺς εἶναι ἀραβόφωνοι. Εἰς τὸ τέλος τῆς θ. Λειτουργίας μὲ δέος πολὺ ἔλαβον οἱ πιστοὶ ἀπὸ τὸν Μητροπολίτην τους τὴν θ. Μετάληψιν καὶ ἤκουσαν τοὺς συμβουλευτικούς του λόγους κατὰ τὴν ὀμιλίαν του.

Ὅπως γίνεται πάντα ἀνητλάγησαν εὐχετήρια ἐπισκέψεις μεταξὺ τῶν διαφόρων Ἀρχηγῶν Ἐκκλησιῶν ἄλλων δογμάτων.

Ὁ Δήμαρχος τῆς πόλεως ἔκαμεν τιμητικὴν ἐπίσκεψιν εἰς τὸ Γραφεῖον τῆς Μητροπόλεως καὶ μαζὺ μὲ τὰς εὐλαβεῖς του εὐχὰς, μᾶς μετέφερεν καὶ τὰς εὐχὰς

όλων τῶν κατοίκων μουσουλμάνων τῆς πόλεως. Παρίσταντο επίσης εἰς τὴν ἑορτίον ἐπίσκεψιν ἐκπρόσωποι τῆς Μουσουλμανικῆς θρησκείας οἱ λεγόμενοι Σεΐχηδες (Οὐλεμάδες).

Ὅπως κάθε χρόνο ἔκαμεν ὁ Μητροπολίτης κ. Διονύσιος ἐπίσκεψιν εἰς τὸ Νεκροταφεῖον, ὅπου ἐτέλεσεν τρισάγιον εἰς μνήμην τῶν ὀλίγων ἑναπομεινάντων κεκοιμημένων χριστιανῶν, διότι πολλοὶ συγγενεῖς τῶν κεκοιμημένων ἔχουν παραλάβει τὰ λείψανα τῶν ἰδικῶν τους, μεταφέροντας αὐτὰ εἰς τὴν Πατρίδα των.

Κατὰ τὴν ἐκεῖ διαμονὴν τοῦ ὁ Σεβασμιώτατος, ὅπως κάθε χρόνο, μετέβη εἰς τὸ Σουέξ καὶ ἐτέλεσεν τὴν θείαν Λειτουργίαν εἰς τὸν ἐκεῖ εὐρισκόμενον Ἱερὸν Ναὸν τῆς Ἁγίας Αἰκατερίνης.

Ὅμοιος καὶ κατὰ τὴν πρώτην Ἰανουαρίου εἰς τὸν Ἱ. Ν. Ἁγίου Μηνᾶ ἐτελέσθη ἡ θ. Λειτουργία τοῦ Μεγάλου Βασιλείου, εἰς τὸ τέλος τῆς ὁποίας ἔγινε ἡ Δοξολογία καὶ ἀντηλλάγησαν καὶ πάλιν ἐπισκέψεις εὐχόμενοι ὁ εἷς εἰς τὸν ἄλλον νὰ διέλθῃ τὸ Νέον Ἔτος 2009 ὑπὸ τὴν σκέπην τοῦ Παναγάρχου Θεοῦ, χαρίζοντας εἰς ὅλους τοὺς χριστιανούς καὶ μὴ, ὑγίειαν, χαρὰν καὶ κάθε καλόν.

Τὰ Ἐπιφάνεια τοῦ Κυρίου ὡσαύτως ἐτελέσθησαν μεγαλοπρεπῶς, παρόντων ὄλων τῶν πιστῶν Ἑλλήνων καὶ Ἀράβων. Εἰς τὸ πέρας τῆς θ. Λειτουργίας καὶ τῆς Ἱερᾶς Τελέσεως τοῦ Ἁγιασμοῦ τῶν Ὑδάτων, μετεῖχαν οἱ πιστοὶ εἰς τὴν θ. Κοινωνίαν καὶ ἠὺλογήθησαν ὑπὸ τοῦ Μητροπολίτου λαμβάνοντος ὑπὸ αὐτοῦ τὸ Ἀντίδωρον. Εἰς τὸ τέλος ὁ Μητροπολίτης ὠμίλησεν ἐνδυναμώνων τοὺς πιστοὺς εἰς τὴν συνέχισιν τῆς ζωῆς των εἰς τὸν φιλόξενον τόπον τῆς Νειλοχώρας Αἰγύπτου.

Εἰς μερικὰς οἰκογενεῖας ἀπόρων ὁ Σεβασμιώτατος ἐτοίμασεν δέματα μὲ τροφὰς καὶ διάφορα ἄλλα δῶρα.

Κατὰ τὴν διαμονὴν τοῦ εἰς τὴν ἐπαρχίαν τοῦ ὁ Σεβ. Μητροπολίτης ἦλθεν εἰς ἐπαφὴν τηλεφωνικῶς μὲ τὸν Μακαριώτατον μὲ τὸν ὁποῖον ἀντήλλαξεν ἐορτίους εὐχὰς ἐκζητώντας τὰς πατρικὰς Αὐτοῦ εὐλογίας.

Ἀντηλλάγησαν ἐπίσης ἐπισκέψεις εἰς τὰς Αἰγυπτιακὰς Ἀρχὰς τῆς Ἰσμαηλίας, ὡς καὶ εἰς τὸν ἐκεῖ Κόπτην Μητροπολίτην κ. Σεραφεῖμ, καθὼς καὶ εἰς τοὺς ἐκεῖ εὐρισκόμενους προύχοντας τῶν διαφορῶν χριστιανικῶν δογμάτων.

Μετὰ τὴν παραμονὴν τῶν ὀλίγων ἡμερῶν εἰς τὴν ἑδραν τοῦ ὁ Σεβασμιώτατος ἀφοῦ διεβίβασεν εἰς πάντας τὰς εὐχὰς καὶ εὐλογίας τῆς Α.Θ.Μ. τοῦ Πατριάρχου ἡμῶν Θεοδώρου, ἐπέστρεψεν εἰς Ἀθήνας.

Τὸ περιοδικὸ «ΠΑΝΤΑΙΝΟΣ» συνεπλήρωσε ἑκατὸ ἔτη

Τὸ περιοδικὸ ΠΑΝΤΑΙΝΟΣ, ἐπίσημο Δελτίο τοῦ Πατριαρχείου Ἀλεξανδρείας, συνεπλήρωσε ἑκατὸ ἔτη ἀπὸ τὴν πρώτη ἔκδοσή του. Στὸ τεῦχος Σεπτεμβρίου-Ὀκτωβρίου 2008 ὁ Διευθυντὴς τοῦ περιοδικοῦ Σεβ. Μητροπολίτης Γέρον Λεοντοπόλεως κ. Διονύσιος γράφει σχετικὰ μὲ τὸ θέμα τὰ ἑξῆς: «Τὸ ὡς ἄνω περιοδικὸν ἤρχισεν τὴν ἔκδοσίν του τὸ 1908 ἐπὶ πατριαρχείας τοῦ μακαριστοῦ Πατριάρχου Φωτίου, ὅστις πατριαρχευσεν ἀπὸ τὸ 1900-1926. Τοῦτο ἐξεδίδετο μαζί μὲ τὸ ἐπίσημον Πατριαρχικὸν Περιοδικὸν «Ὁ Φάρος», τοῦ ὁποῖου κατ' ἀρχὰς ἦτο παράρτημα. Ἦτο δὲ τετρασέλιδον φυλλάδιον. Εἰς τὸ περιοδικὸν «Πάνταινος» ἐδόθη ἡ ὀνομασία τοῦ ἱερέως Πανταίνου, ὅστις ἔζησεν τὸν Β' αἰῶνα μ.Χ. καὶ ὁ ὁποῖος ὑπῆρξεν ὁ πρῶτος Διδάσκαλος καὶ Διευθυντὴς τῆς Κατηχητικῆς Σχολῆς Ἀλεξανδρείας. Τὸ περιοδικὸν «Πάνταινος» ἀπὸ τῆς ἰδρύσεώς του ὑπῆρξεν σπουδαῖον πνευματικὸν Ὅργανον τῆς Ἐκκλησίας μας, τὸ ὁποῖον ἐνίσχυσε τὴν πνευματικὴν καὶ ἐκπολιτιστικὴν κίνησιν τοῦ Ὁρθόδοξου ποιμνίου της... Τὸ περιοδικὸν ἡμῶν σήμερον ἐκδίδεται κάθε δίμηνον μὲ πλούσιον περιεχόμενον καὶ εἶναι πολυσέλιδον. Στολιζέται μὲ ἐπικαίρους φωτογραφίας ἀπὸ τὴν συνεχῆ δρασιν τῆς Ἐκκλησίας ἡμῶν, ἰδιαίτερος δὲ ἀπὸ τὴν Ἱεραποστολικὴν δρασιν εἰς τὴν Ἀφρικὴν».

Ἐπίσκεψη τοῦ Προκαθημένου τῆς Ἀγγλικανικῆς Ἐκκλησίας στὴν Α.Θ. Μακαριότητα

Τὴν Α.Θ.Μ. τὸν Πάπα καὶ Πατριάρχη Ἀλεξανδρείας καὶ πάσης Ἀφρικῆς κ. Θεόδωρο ἐπισκέφθηκε τὴν 5η Φεβρουαρίου ἐ.ἔ. στὴν Πατριαρχικὴ Ἑδρα ὁ Προκαθημένος τῆς Ἀγγλικανικῆς Ἐκκλησίας τοῦ Καντέρμπουρου Δρ. Rowan Williams, συνοδευόμενος ἀπὸ τὸν Ἐπίσκοπο τῆς Αἰγύπτου Δρ. Mounser H. Aniw καὶ ἄλλους ὑψηλόβαθμους ἀγγλικανοὺς κληρικούς.

Κατά την ιδιαίτερη συνάντηση, την οποία είχε ο Μακαριώτατος με τον Δρ. Rowan Williams, στο Πατριαρχικό Γραφείο, έγινε αναφορά στο έπιτελούμενο πολυσχιδές έργο του παλαιφάτου Πατριαρχείου, ως και στην παρουσία της Άγγλικανικής Έκκλησίας στην Άφρική.

Επίσης ο Αρχιεπίσκοπος ενημέρωσε την Α.Θ.Μ. για τη Συνέλευση των Άγγλικανών Έπισκόπων της Άσίας και της Άφρικής, ή οποία πραγματοποιείται κατ' αὐτὲς τις ἡμέρες στην Άλεξάνδρεια, εὐχαρίστησε τὸν Μακ. Πατριάρχη για τὴν ἐγκάρδια ὑποδοχή, ἢ ὅποια ἀποτελεῖ «ἰδιαίτερη τιμὴ και εὐλογία, ἀφοῦ αὐτὴ προέρχεται ἀπὸ τὸν διάδοχο τῶν μεγάλων Πατέρων τῆς Έκκλησίας Άθνασιου, Κυρίλλου και Ἰωάννου τοῦ Ἐλεήμονος», ἐνῶ ἐξέφρασε τὴν ἱκανοποίησή του για τὸ γεγονός ὅτι τῆς διαδόσεως τοῦ Εὐαγγελικοῦ κηρύγματος στην Άφρικανική ἡπειρο «προΐσταται μία πολυαιώνια και ἱστορική Έκκλησία, τὸ Πατριαρχεῖο Άλεξανδρείας, ἢ ὅποια συνέβαλε καθοριστικά στη διαμόρφωση τῆς χριστιανικῆς διδασκαλίας και ζωῆς».

Ἐπακολούθησε ἀνταλλαγὴ ἀναμνηστικῶν δώρων, και περιήγηση τῶν ὑψηλῶν ἐπισκεπτῶν στοὺς χώρους τοῦ Πατριαρχικοῦ Μεγάρου ἀπὸ τὴν Α.Θ.Μ.

ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ ΙΕΡΟΣΟΛΥΜΩΝ

Συνεργασία Πατριαρχείου Ἱεροσολύμων μὲ τὴν Έκκλησία τῆς Ἑλλάδος γιὰ θέματα παιδείας και ἀλληλεγγύης

Οἱ δυνατότητες συνεργασίας στὸν τομέα τῆς παιδείας μέσω ἐκπαιδευτικῶν προγραμμάτων και οἱ δυνατότητες συνεργασίας για τὴν ἀνακούφιση τῶν πληγέντων τῆς Γάζας, ἦταν τὰ δύο θέματα πὸν ἀπασχόλησαν τὸν Μακαριώτατο Πατριάρχη Ἱεροσολύμων κ.κ. Θεόφιλο και τὸ διευθυντὴ τῆς Μ.Κ.Ο. τῆς Έκκλησίας τῆς Ἑλλάδος «Άλληλεγγύη», κ. Κωστὴ Δήμητρα στίς 27.1.2009.

Ὁ κ. Δήμητρας συνοδευόμενος ἀπὸ τὸν ἐκπρόσωπο τύπου τοῦ Πατριαρχείου Ἱεροσολύμων ἐν Ἑλλάδι κ. Γεώργιο Βασιλείου, έγινε δεκτὸς ἀπὸ τὸν Μακαριώτατο Πατριάρχη Ἱεροσολύμων κ. Θεόφιλο τὴν περασμένη Παρασκευή. Ἀκολούθησε συνεργασία μὲ

στελέχη τοῦ Πατριαρχείου πὸν δραστηριοποιοῦνται στὸν ἀνθρωπιστικὸ και ἐκπαιδευτικὸ τομέα.

Οἱ δύο πλευρές, μετὰ τὸ τέλος τῶν ἐργασιῶν, ἐξέφρασαν τὸ ἀμοιβαῖο ἐνδιαφέρον τους για περαιτέρω συνεργασία, ἐνῶ ὁ Διευθυντὴς τῆς Μ.Κ.Ο. «Άλληλεγγύη» μετέφερε στὸν Μακαριώτατο Πατριάρχη, μῆνυμα στήριξης και συμπαράστασης ἐκ μέρους τοῦ Μακαριώτατου Αρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν και πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερωνύμου.

Ὁ Μακαριώτατος Πατριάρχης κ. Θεόφιλος ἐξέφρασε εὐχαριστίες πρὸς τὴν Έκκλησία τῆς Ἑλλάδος και τὸν Μακαριώτατο Αρχιεπίσκοπο Ἀθηνῶν και πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερωνύμο, για τὴ συγκέντρωση μέσω τῆς «Άλληλεγγύης» πενήντα τόνων ἀνθρωπιστικῆς βοήθειας, καθὼς ἐπίσης και για τὴν ἀγορὰ φαρμάκων πρὸς ἀνακούφιση τῶν πληγέντων τῆς Γάζας.

Τέλος, ὁ Μακαριώτατος Πατριάρχης κ.κ. Θεόφιλος, ἀπέστειλε πρὸς ὅλες τὶς Χριστιανικὲς Κοινότητες ἐγκύκλιο σημείωμα στὸ ὅποιο τόνισε τὴ μεγάλη προσφορά τῆς Έκκλησίας τῆς Ἑλλάδος πρὸς ἀνακούφιση τῶν δοκιζομένων ἀπὸ τὸν πόλεμο συνανθρώπων μας.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΡΩΣΙΑΣ

Ἐνθρονίσθηκε ὁ Πατριάρχης Μόσχας κ. Κύριλλος

Τὴν 1 Φεβρουαρίου 2009, τελέσθηκε μὲ Βυζαντινὴ μεγαλοπρέπεια ἢ ἐνθρόνιση τοῦ 16ου Πατριάρχη Μόσχας και πάσης Ρωσίας κ. Κυρίλλου, στὸν Καθεδρικὸ Ἱερὸ Ναὸ τοῦ Σωτῆρος τῆς Μόσχας.

Τὸν Πατριάρχη Μόσχας κ. Κύριλλο ὑποδέχθηκαν στὸν Καθεδρικὸ Ναὸ τοῦ Σωτῆρος πάνω ἀπὸ 7.000 πιστοί, δεκάδες Ἀρχιερεῖς τῆς Ρωσικῆς Ὁρθόδοξης Έκκλησίας, καθὼς και πάρα πολλοὶ κληρικοὶ και μοναχοί.

Παρόντες στὸν Καθεδρικὸ Ναὸ ἦταν ὁ Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας κ. Θεόδωρος, ὁ Αρχιεπίσκοπος Τιράνων και πάσης Ἀλβανίας κ. Ἀναστάσιος, ὁ Μακαριώτατος Μητροπολίτης Βαρσοβίας και πάσης Πολωνίας κ. Σάββας, ὁ Μακαριώτατος Μητροπολίτης Τσεχίας και Σλοβακίας κ. Χριστοφόρος, καθὼς και ἐκπρόσωποι ἄλλων Ὁρθοδόξων Έκκλησιῶν.

Τὴν τελετὴ ἐνθρονίσεως παρακολούθησαν καὶ ὁ Πρόεδρος τῆς Ρωσικῆς Ὁμοσπονδίας κ. Ντιμίντρι Μεντβέντεβ, ὁ Πρωθυπουργὸς τῆς Ρωσίας κ. Βλαντιμίρ Πούτιν καθὼς καὶ ἐκπρόσωποι ἄλλων κρατῶν.

Ἀξίζει νὰ ἀναφερθεῖ πὼς κατὰ τὴν διάρκεια τῆς Θείας Λατρείας, ὁ Μητροπολίτης Κιέβου καὶ πάσης Οὐκρανίας κ. Βλαδίμηρος, σύμφωνα μὲ τὴν παράδοση πῆρε ἀπὸ τὸ χέρι τὸν Πατριάρχη Μόσχας καὶ πάσης Ρωσίας κ. Κύριλλο κατευθύνοντάς τον στὸ κέντρο τοῦ ἱεροῦ, καὶ ἀμέσως οἱ Ἀρχιερεῖς φώναξαν τρεῖς φορές «ΑΞΙΟΣ» στὰ Ἑλληνικά.

Τὴν Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος ἐξεπροσώπησαν οἱ Σεβ. Μητροπολίται Ζακύνθου κ. Χρυσόστομος, καὶ Μαντινείας καὶ Κυνουρίας κ. Ἀλέξανδρος καὶ ὁ Πανσ. Ἀρχιμανδριτὴς κ. Προκόπιος Πετρίδης.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΚΥΠΡΟΥ

Ἄνησυχία τῆς Ἱεραῆς Συνόδου γιὰ τὸ μάθημα τῆς Ἱστορίας

Μὲ Ἀνακοινωθὲν, τὸ ὁποῖο ἐξεδόθη στὴ Λευκωσία στίς 5.2.2009, ἡ Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου ἐκφράζει τὴν ἀνησυχία της γιὰ τὴν ἐπιχειρούμενη ἀλλοίωση τῶν βιβλίων τῆς Ἱστορίας στὰ Ἑλληνικά Σχολεῖα τῆς Μεγαλονήσου. Στὴν ἀνακοίνωση ἀναφέρεται ὅτι ἐπιδιώκεται ἡ ἀμφισβήτηση τῆς συμβολῆς τῆς Ἐκκλησίας στὴν ἐπιβίωση τοῦ Ἔθνους καὶ στὴν ἀπελευθέρωσή του ἀπὸ τοὺς κατὰ καιροὺς κατακτητές. Ἐπίσης ἡ Ἐκκλησία τῆς Κύπρου θεωρεῖ ὅτι εἶναι ἀκατάλληλος ὁ χρόνος γιὰ τὴν ἀνακίνηση τοῦ θέματος καὶ ζητεῖ ἀπὸ τὸ Ὑπουργεῖο Παιδείας τὴν παρουσία δύο Ἀρχιερέων στὴν Ἐπιτροπὴ γιὰ τὴν Ἱστορία. Τὸ Ἀνακοινωθὲν καταλήγει μὲ τὶς ἀκόλουθες ἐπισημάνσεις:

«Ἐπὶ πλέον ἡ Ἱερά Σύνοδος πιστεύει ὅτι ὁ ρόλος τῆς Ἐκκλησίας στὴν Παιδεία τοῦ τόπου ὑπῆρξε ἀνεκαθεν πρωταγωνιστικός. Γι' αὐτὸ καὶ ἐπαναλαμβάνει τὶς θέσεις της γιὰ τοὺς σκοποὺς καὶ τοὺς στόχους πού πρέπει νὰ ἔχει ἡ Παιδεία μας:

Σκοπὸς τῶν ἑλληνικῶν σχολείων τῆς Κύπρου πρέπει νὰ εἶναι ἡ πνευματικὴ, συναισθηματικὴ καὶ σωματικὴ ἀνάπτυξη τῶν μαθητῶν σύμφωνα μὲ τὶς ἀρχές τῆς ὀρθόδοξης χριστιανικῆς θρησκείας καὶ τῆς Ἑλληνικῆς Παράδοσης.

Ἡ ἐκπαίδευση στὰ σχολεῖα μας πρέπει νὰ συμβάλει στὴ δημιουργία ὀλοκληρωμένων προσωπικοτήτων καὶ νὰ προετοιμάζει τοὺς ἐλεύθερους, δημοκρατικούς καὶ ὑπεύθυνους πολίτες μὲ τὴ δημιουργία καταστάσεων πού βοηθοῦν στὴν κατάκτηση τῆς γνώσης, στὴν ἀνάπτυξη ὀρθῶν στάσεων, στὴν καλλιέργεια δεξιότητων, στὴ σφυρηλάτηση ἰδανικῶν καὶ ἀρχῶν, στὴ συνειδητοποίηση τῆς βαθύτερης σημασίας τοῦ ὀρθόδοξου χριστιανικοῦ ἠθους.

Ἡ προσφερόμενη ἐκπαίδευση πρέπει νὰ διατηρεῖ ἄσβεστη τὴ μνήμη τῶν κατεχομένων σήμερα, ἀπὸ τὸν τουρκικὸ στρατὸ ἐδαφῶν μας, νὰ τονώνει τὸ ἐθνικὸ καὶ ἀγωνιστικὸ φρόνημα τῶν μαθητῶν, μακριὰ ἀπὸ πνεῦμα σωβινισμοῦ, μισαλλοδοξίας καὶ διχόνοιας. Ταυτόχρονα νὰ ἐνισχύει τὴν ἀλληλοκατανόηση μὲ τὸ σύνικο στοιχεῖο μὲ στόχο τὴν εἰρηνικὴ συνύπαρξη καὶ τὴν συνολικὴ πρόοδο τοῦ νησιοῦ μας.

Τὰ σχολεῖα μας πρέπει νὰ καλλιεργοῦν στοὺς μαθητὲς τὸ αἶσθημα ἀποδοχῆς, ἀνεκτικότητας καὶ κατανόησης, προετοιμάζοντας τὸν αὐριανὸ πολίτη τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας καὶ τὸν πολίτη τῆς Εὐρώπης, ὁ ὁποῖος ἐπιδιώκει τὴν εὐρωπαϊκὴ ἐνοποίηση καὶ τὴν ἀνάπτυξη πνεύματος φιλίας καὶ συνεργασίας μὲ ὅλους τοὺς λαοὺς τῆς γῆς, γιὰ τὴ δημιουργία ἑνὸς κόσμου καλύτερου, δίκαιου καὶ εἰρηνικοῦ.

Ἡ Ἱερά Σύνοδος τέλος ἐπαναλαμβάνει καὶ πάλι ὅτι λόγῳ τῆς κρισιμότητας τῆς κατάστασης γύρω ἀπὸ τὸ ἐθνικὸ μας θέμα, ἐξαιτίας τῶν ἀδιάλλακτων θέσεων τῆς Τουρκίας, πρέπει ὅλοι, Κυβέρνηση, Ἐκκλησία, Κόμματα καὶ Ἐθνικὸ Κέντρο νὰ διαβουλευτοῦμε σοβαρὰ γιὰ τὸν τρόπο ἐξόδου ἀπὸ τὰ ἀδιέξοδα καὶ δημιουργία προοπτικῆς ἐπιβίωσής μας στὴ γῆ τῶν πατέρων μας μὲ μιὰ λύση πού νὰ κατοχυρώνει τὰ ἀνθρώπινα δικαιώματα ὅλων τῶν νομίμων κατοίκων τοῦ τόπου μας».

Συνέντευξη τοῦ Μητροπολίτου Πάφου κ. Γεωργίου περὶ τῶν ἀμβλώσεων

Ἡ Ἐκκλησία ἀνέκαθεν καταδίκασε καὶ ἀπαγόρευε τὴν ἀμβλωση, ταυτίζοντάς την μὲ φόνο ἀφοῦ ἀφαιρεῖται μία ζωὴ, ἡ ζωὴ τοῦ κνοφορούμενου ἐμβρύου. Τὴν ἀποψη αὐτὴ ἀσπάζονται πολλοί, ὑπάρχουν ὅμως καὶ ἀρκετοὶ ἄλλοι ἄνθρωποι πού ἔχουν, ἂν ὄχι ἀντιθετὴ ἀποψη, τὴν πεποίθηση ὅτι ἡ Ἐκκλησία πρέπει

νά είναι λιγότερο «αύστηρή» και σε κάποιες περιπτώσεις να θεωρεί ότι ή άμβλωση μπορεί να γίνει χωρίς ένδοιασμούς ή ένοχές.

Στή συνέντευξη πού άκολουθει, ό Μητροπολίτης Πάφου Γεώργιος ύπογραμμίζει ότι ή Έκκλησία δέν άμφιταλαντεύτηκε καμιά φορά στο να καταδικάσει την άμβλωση ως φόνο. Τα έμβρυα, λέει, είναι ανθρώπινα όντα πού δημιουργήθηκαν άπό τό Θεό, ό όποίος και ενδιαφέρεται γι' αυτά.

Ό Πάφου Γεώργιος έξηγεϊ τη θέση της Έκκλησίας στο φλέγον θέμα και τονίζει ότι στον πυρήνα του όλου προβλήματος βρίσκεται τό έρώτημα: Άπό πότε, άπό ποιάν, δηλαδή, στιγμή μπορούμε να μιλούμε για άνθρώπινη ζωή, πότε δηλαδή ξεκινά ή άνθρώπινη ζωή;

- Έρ.: Πανιερώτατε, πότε ξεκινά ή ζωή; Είναι γεγονός ότι οί άπόψεις δίστανται.

Άπ.: Για την Έκκλησία ή ζωή ξεκινά με τη γονιμοποίηση του ώαρίου άπό τό σπερματοζώαριο. Τό ζυγωτό, δηλαδή, τό γονιμοποιημένο ώαριο για την Έκκλησία είναι άνθρωπος πού χρειάζεται τη δέουσα προσοχή και δέν επιτρέπεται για την Έκκλησία ή καταστροφή του. Μπορεί κάποιος γιατροί να λένε ότι μέχρι τις 14 μέρες δέν τό θεωρούν ότι είναι άνθρωπος, πρέπει να προσκολληθεί στη μήτρα για να τό θεωρούν. Η Έκκλησία θεωρεί πώς —είτε μέσα στη μήτρα, είτε στις σάλπιγγες, είτε μέσα στο δοκιμαστικό σωλήνα— τό ζυγωτό είναι άνθρωπος και χρειάζεται προστασία.

Σε καμιά περίπτωση δέν γίνεται δεκτή άπό την Έκκλησία ή άφαίρεση ζωής, ή καταστροφή ζωής. Έπομένως έξ όρισμού αποκλείονται οί έκτρώσεις.

Τό ότι ή ζωή για την Έκκλησία ξεκινά άπό την πρώτη στιγμή φαίνεται και άπό τις γιορτές πού έχει θεσπίσει. Δέν γιορτάζουμε μόνο τη γέννηση της Παναγίας στις 8 Σεπτεμβρίου, αλλά γιορτάζουμε και τη σύλληψή της άπό την Άγία Άννα στις 9 Δεκεμβρίου. Τό ίδιο και για τόν Ιωάννη τόν Πρόδρομο. Γιορτάζει τη σύλληψή του στις 23 Σεπτεμβρίου και έννέα μήνες άργότερα, στις 24 Ιουνίου, τη γέννησή του. Και για την κατά σώρα γέννηση του Χριστού έχουμε την αντίστοιχη έορτή του Ευαγγελισμού της Θεοτόκου έννέα μήνες προηγουμένως.

Έπομένως άπό την πρώτη στιγμή ύπάρχει για την Έκκλησία ζωή και δέν επιτρέπεται ή άφαίρεσή της.

- Έρ.: Δέν νομίζετε, Πανιερώτατε, ότι ύπάρχουν και κάποιες ιδιαίτερα σοβαρές περιπτώσεις, όπου ή έκτρωση έπρεπε να «επιτρέπεται» άπό την Έκκλησία;

Άπ.: Γίνεται λόγος για τρεις περιπτώσεις. Είτε όταν ή κοπέλλα είναι θύμα βιασμού, είτε αν έχει διαγνωσθεί ότι τό παιδί πού θα γεννηθεί θα είναι άρρωστο, είτε τίθεται σε κίνδυνο ή ζωή της μητέρας.

Θά έπαναλάβω πάλι τη θέση της Έκκλησίας ότι στην κήση δέν έχουμε ένα πρόβλημα πού άφορά στη γυναίκα και στο σώμα της. Έχουμε ένα νέο πρόσωπο, ένα νέο άνθρωπο πού ή σχέση του είναι σχέση προς τό Θεό και όχι προς τό γονέα, μητέρα ή πατέρα. Έστω και αν είναι μέσα στη μήτρα της μάνας του, έχει άπευθείας σχέση με τό Θεό. Η άφαίρεση της ζωής δέν ανήκει ούτε στη μητέρα ούτε στον πατέρα. Είναι ό Θεός πού είναι Κύριος αυτής της νέας ζωής.

- Έρ.: Στις περιπτώσεις βιασμού, ή Έκκλησία δέν θα μπορούσε να διαμορφώσει άλλη άποψη και να «άποδεχτεί», κατά κάποιον τρόπο, την άμβλωση; Δέν θα μπορούσε να λάβει υπόψη τό γεγονός ότι ή γυναίκα, πού είναι κι εκείνη άνθρωπος, έπεσε θύμα βιασμού και ότι έζησε μία πραγματικά άσχημη έμπειρία, έναν εφιάλτη πού δύσκολα μπορεί να τόν ξεπεράσει;

Άπ. Η Έκκλησία και έδω δέν μπορεί να συναινέσει σε άφαίρεση ζωής. Έχει διαπιστωθεί, τόσο επισημονικά όσο και στατιστικά, ότι ή μητέρα, έστω και αν βιάστηκε, θα έχει πολύ περισσότερα προβλήματα αν ύποβληθεί σε έκτρωση παρά να κρατήσει τό παιδί. Μίλησαν χθές οί γιατροί και είπαν και για θέματα σωματικά. Μπορεί να ύπάρχουν τόσα προβλήματα ώστε να μην μπορεί να ξανατεκνοποιήσει. Είναι πολλές πού δέν τεκνοποίησαν μετά άπό έκτρωση.

Στις περιπτώσεις βιασμού, εκείνο πού συστήνεται σήμερα, και ή έπιστήμη τό συστήνει, είναι μεταξύ 24 - 36 ώρων, σε αυτό τό πρώιμο στάδιο, ή γυναίκα να ζητήσει ιατρική βοήθεια· τότε άποφεύγεται ή γονιμοποίηση. Δέν γίνεται τόσο εύκολα ή γονιμοποίηση, γιατί θα προχωρήσει τό σπερματοζώαριο με πολύ

αργές κινήσεις προς τις σάλπιγγες για να βρεϊ, αν υπάρχει εκεί, ώαριο και περνά αυτό το διάστημα.

– *Έρ.: Σήμερα αρκετοί μαθητές και μαθήτριες γυμνασίου έχουν σεξουαλικές σχέσεις και αποτελεϊ κοινò μυστικό òτι οί έκτρώσεις αποτελοϋν «σύνθητες» φαινόμενο. Ώς Έκκλησία έχετε ασχοληθεϊ με τò πρόβλημα αυτό; Μπορεϊ σήμερα μιὰ 14χρονη κοπέλλα να φέρεϊ στòν κόσμο ένα παιδι και να τò αναθρέψει, òταν ή ίδια εϊναι άκόμα παιδί;*

Άπ.: Η θέση τής Έκκλησίας εϊναι να συστήσει στους νέους έγκράτεια. Άλλα αν δεν μποροϋν να εϊναι έγκρατεϊς, πρέπει να προσέχουν. Μεταξϋ τού φόνου και τής προφύλαξης, ασφαλέςατα δεν έχει σύγκριση τò ένα με τò άλλο. Η Έκκλησία συστήνει τήν έγκράτεια· οϋτε προγαμιαίες οϋτε έξωγαμιαίες σχέσεις συστήνει ή δέχεται. Σε αυτές τις περιπτώσεις έχει πολλές ευθύνες και τò σπίτι.

Έάν, παρ' όλες τις διδασκαλίες μας, μιὰ μαθήτρια, μιὰ νέα κοπέλλα έμεινε έγκυος, τότε έμεις δεν θα συναινέσουμε στò να σκοτωθεϊ τò μωρό. Η Έκκλησία εϊναι έτοιμη, και ήδη τò έχει πράξει σε αρκετές περιπτώσεις, να παράσχει προστασία. Μιὰ κοπέλλα πού εϊναι έγκυος και δεν θέλει να γίνει γνωστή ή έγκυμοσύνη τής, μπορεϊ να φιλοξενηθεϊ σε κάποιο σπίτι τής Έκκλησίας ή σε κάποιο μοναστήρι, μακριά από τὰ βλέμματα τού κόσμου, να τò κυφορήσει και να τò φέρεϊ στη ζωή και, αν ή ίδια επιθυμεϊ, να δώσει τò παιδι για υίοθεσία.

– *Έρ.: Ποιò τò σκεπτικό τής Έκκλησίας στην άρνητική θέση πού διατυπώνει για τις άμβλώσεις, αν διαγνωσθεϊ έγκαιρα òτι τò έμβρυο, τò παιδι πού θα γεννηθεϊ σε λίγους μήνες, θα πάσχει από κάποια σοβαρή άσθένεια;*

Άπ.: Υπάρχουν και γεννημένα μωρά πού υποφέρουν από άνιατες άσθένειες, γιατί δεν τὰ σκοτώνουν και εκείνα; Αφοϋ μιλοϋμε για ζωή, είτε εκτòς τής μητέρας είτε μέσα στη μητέρα. Γιατί να τò σκοτώσω τò άγέννητο μωρό πού εϊναι έντελως άνυπεράσπιστο; Ένα γεννημένο άρρωστο μωρό δεν τò σκοτώνουμε, γιατί ένα άγέννητο να τò σκοτώσουμε; Δεν εϊναι δεκτò για τήν Έκκλησία να γίνεται άφαίρεση ζωής, έστω και αν εϊναι άρρωστο. Και σε έξασθενημένο και άρρωστημένο σωμα υπάρχει μιὰ άθάνατη ψυχή.

– *Έρ.: Πολλές φορές βρισκόμαστε μπροστά σε δίλημμα òταν άκοϋμε τò γιατρò να λέει: μιὰ ζωή πρέπει να ζήσει, είτε τής μητέρας είτε τού παιδιοϋ. Σ' αυτή τήν περίπτωση, πού αν και σπάνια, έντούτοις τή συναντοϋμε, ή Έκκλησία μπορεϊ να «δεχθεϊ» τήν άμβλωση;*

Άπ.: Υπάρχουν πολλές μαρτυρίες γιατρών πού λένε μιὰ ζωή θα ζήσει, είτε τής μητέρας είτε τού παιδιοϋ. Αν και σήμερα με τήν εξέλιξη τής έπιστήμης δεν εϊναι τόσο συχνά αυτά τὰ φαινόμενα, τότε, αν υπάρχει αυτό τò δίλημμα, ή Έκκλησία κατ' οίκονομιαν παραβλέπει και προτιμά, μεταξϋ τών δύο ζωών, τή ζωή τής μητέρας, από τήν όποια έξαρτώνται και άλλοι, έχει άλλα παιδιά, γονεϊς, σύζυγο. Κάθε περίπτωση εϊναι ειδική, πρέπει να τή δεϊ ò άνδρας ή ή γυναίκα με έναν πνευματικό πού θα τούς καθοδηγήσει. Έχει γυναίκες πού δέχθηκαν να κρατήσουν τὰ παιδιά έστω και με κίνδυνο τής ίδιας τους τής ζωής. Στò τέλος έζησαν και εκείνες και τὰ παιδιά τους.

(Συνέντευξη στην έφημερίδα ΣΗΜΕΡΙΝΗ
τής Λευκωσίας, 12.2.2009)

ΡΩΜΑΙΟΚΑΘΟΛΙΚΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑ

Όμιλία τού Πάπα για τή Χριστιανική Άρχαιολογία

Στις 20 Δεκεμβρίου 2008 ò Πάπας Βενέδικτος ΙΣΤ΄ δέχθηκε τούς σπουδαστές τού Ποντιφικιοϋ Ίνστιτοϋτου Χριστιανικής Άρχαιολογίας. Κατά τήν προσφώνησή του ò Ποντίφηξ τόνισε μεταξϋ άλλων òτι μιὰ κοινωνία πραγματικά άνθρώπινη δεν παραβλέπει τις πνευματικές και πολιτιστικές της ρίζες. Άνεφερε δε μεταξϋ άλλων τὰ έξης: «Ό κύριος στόχος τού Ίνστιτοϋτου σας εϊναι κατ' άκριβειαν ή μελέτη τής εκκλησιαστικής ζωής ανά τούς αιώνες. Παρέχεται ή ευκαιρία σε όποιον επιλέγει αυτήν τήν έπιστήμη, να εισέλθει σε μιὰ σύνθετη πραγματικότητα, πού εϊναι άκριβώς ή πραγματικότητα τής Έκκλησίας τών πρώτων αιώνων, για να «κατανοήσουμε» τò παρελθόν μετατρέποντάς το σε παρόν για τούς σημερινούς άνθρώπους. Για σάς τò να «κατανοήσετε» σημαίνει να ταυτισθεϊτε με τò παρελθόν, τò όποιο έπανεμφανίζεται δια μέσου τών τυπικών τομέων τής Χριστιανικής Άρχαιολογίας, όπως εϊναι ή εικονογραφία, ή

ἀρχιτεκτονική, ἡ ἐπιγραφική καὶ ἡ τοπογραφία. Δεδομένου ὅτι ἀσχολεῖσθε μὲ τὴν περιγραφὴ τῆς Ἱστορίας τῆς Ἐκκλησίας, ἡ ὑπομονετικὴ ἔρευνα τοῦ ἀρχαιολόγου δὲν μπορεῖ νὰ ἀποφύγει τὴν διείσδυση καὶ σὲ πραγματικότητες μεταφυσικές, χωρὶς βεβαίως νὰ ἐγκαταλείπει τὴν αὐστηρὴ ἀνάλυση τῶν ἀρχαιολογικῶν εὐρημάτων».

**Μόνο πολιτιστικὴ συζήτηση
γιὰ τὸν «νοήμονα σχεδιασμό»**

Τὸ Βατικανὸ ἀνακοίνωσε ὅτι στὸν κατάλογο τῶν θεμάτων πού θὰ συζητηθοῦν σὲ προσεχῆ σύνοδο γιὰ

τὴν «ἐξέλιξη» θὰ συμπεριληφθεῖ καὶ συζήτηση γιὰ τὸν «νοήμονα σχεδιασμό», ἀλλὰ μόνον ὡς πολιτιστικὸ φαινόμενο καὶ ὄχι ὡς ἐπιστημονικὸ ἢ θεολογικὸ ζήτημα. Ἡ ἐπόμενη σύνοδος ἔχει προγραμματιστεῖ γιὰ τὶς 3 ἕως καὶ τὶς 7 Μαρτίου μὲ τὴν εὐκαιρία τῶν 150 χρόνων ἀπὸ τὴν «Προέλευση τῶν Εἰδῶν» τοῦ Δαρβίνου. Σὲ συνέντευξη Τύπου, οἱ ὀργανωτὲς δήλωσαν ὅτι θὰ συμπεριλάβουν τελικὰ στὴν ἡμερήσια διάταξη συζήτηση γιὰ τὸν «νοήμονα σχεδιασμό», ἀποψη πού δέχεται ὅτι ἡ ζωὴ εἶναι τόσο σύνθετη γιὰ νὰ ἔχει προέλθει μόνον ἀπὸ τὴν ἐξέλιξη καὶ ὅτι μιὰ ἀνώτερη δύναμη ἔχει βάλει τὸ χέρι της.

Ἡ «ΕΚΚΛΗΣΙΑ» ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

Στὴν ἰστοσελίδα www.ecclesia.gr/greek/press/magazines.html
μπορεῖτε νὰ διαβάσετε παλαιότερα τεύχη τοῦ περιοδικοῦ ΕΚΚΛΗΣΙΑ

Γιὰ νὰ ἀποστείλετε ἄρθρα ἢ ἀνακοινώσεις στὸ περιοδικὸ ΕΚΚΛΗΣΙΑ
μπορεῖτε νὰ χρησιμοποιήσετε τὴ διεύθυνση ἠλεκτρονικοῦ ταχυδρομείου:
periodika@ecclesia.gr